

NOAH - FOR DYRS RETTIGHETER
Dronningens gate 13
0152 OSLO

Trondheim, 29.11.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/6577

Saksbehandler:
Anders Braa

Avgjørelse i klagesak - klage på vedtak om forlenget skadefellingstillatelse på bjørn i Grane kommune 6. september 2021

Miljødirektoratet gir ikke medhold i klage på Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak om skadefelling av en bjørn i Grane kommune 6. september 2021, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 18.

Statsforvalteren i Nordland vedtok 6. september 2021 å forlenge eksisterende vedtak om skadefelling av bjørn i Grane kommune fram til og med 13. september etter ferske observasjoner av bjørn. NOAH- For dyrs rettigheter påklagde vedtaket 17. september 2021.

Statsforvalteren gav ikke klagen medhold og oversendte klagesaken til Miljødirektoratet til endelig avgjørelse 12.oktober 2021.

Klagen

Klager er bekymret for at det i det hele tatt tillates skadefelling av bjørner, som er kategorisert som sterkt truet på Norsk rødliste. Bestanden er langt under det norske bestandsmålet, og NOAH etterlyser en plan for hvordan og når dette bestandsmålet skal nås.

Klager viser til at det er få tegn til at bestandsmålet for bjørn i Nordland vil bli oppnådd innen overskuelig framtid, og at bjørnesonen i Nordland ikke er utformet på en måte som kan sikre måloppnåelse for bjørn i Nordland. Dersom vedtaket likevel blir opprettholdt må det settes som vilkår at binner unntas.

NOAH mener føre-var-prinsippet er aktuelt i denne saken. Det finnes ikke noen plan for å sikre langsiktig overlevelse av bjørn i landet, og bestanden er langt under bestandsmålet.

NOAH mener vilkåret om skade ikke er oppfylt. 18 påviste tap av sau til bjørn er ikke tilstrekkelig stort skadeomfang til å iverksette skadefelling. I tillegg er det ved vedtakstidspunktet i slutten av beitesesongen, slik at skadepotensialet er lavt.

På slutten av beitesesongen er det aktuelt å benytte andre effektive virkemidler som tidlig sanking. Statsforvalteren har bevilget tilskudd til det i dette tilfellet, og sanking var i gang ved vedtakstidspunktet. I tillegg har Statsforvalteren gitt tilskudd til ekstraordinært tilsyn. Det er lovpålagt at andre tiltak må være utprøvd før man kan iverksette skadefelling på bjørn.

Klager viser til at det kan være fordelaktig ut fra et bevaringsperspektiv at hannbjørner benytter andre områder enn områder som er avsatt til ynglende bjørner.

I vedtaket blir det anbefalt å benytte hund under fellingsforsøket. NOAH viser til at hunder er stressende for bjørnen. Spesielt gjelder det løs, på drevet halsende hunder, men også spisshunder og andre løse hunder. Det er ikke i samsvar med ynglefredningsprinsippet å benytte løse hunder på denne tiden av året. Dersom vedtaket opprettholdes ber NOAH om at bruk av hund ikke skal være tillatt.

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om bjørn, slik at føre-var-prinsippet i denne saken har mindre betydning. Miljødirektoratet fastsatte en betinget skadefellingskvote på 1 bjørn i Nordland. Statsforvalteren anser at bruk av denne kvoten ikke vil sette bjørnebestandens overlevelse i fare.

Den aktuelle bjørnen er mest sannsynlig en hannbjørn. Felling kan likevel føre til at forvaltningsmålet til en viss grad blir vanskeligere eller forsinket. Det er satt vilkår om at binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen.

Det aktuelle området er i prioritert beiteområde. Statsforvalteren er enig i at det er store svakheter med forvaltningsplanen for region 7. Klima- og miljødepartementet har presisert at vedtatt plan gjelder inntil departementet har gjennomført nødvendige endringer i planen.

Ved iverksettelsen av vedtaket var det påvist 18 saue- og lammekadavre drept av bjørn i Grane kommune, samt to påvist drept av fredet rovvilt. I tillegg er det funnet 16 kadaver med ukjent tapsårsak. I Grane kommunen sin søknad om forlengelse ble det opplyst om ferske spor og bilder av bjørn, og senere ble det påvist et ferskt tap av sau eller lam.

Sauenæringa i området har mottatt tilskudd til ekstraordinært tilsyn. Det er også gitt tilskudd til planlagt tidlig sanking for to besetninger og tilskudd til akutt tidlig sanking for en besetning. Statsforvalteren har i vedtaksbrevet oppfordret også øvrige besetninger til å iverksette tidlig sanking. Det beiter mellom 2000 og 2500 sau i utmarka i Grane, med ulike forutsetninger for tidlig sanking. Tidlig sanking er ressurskrevende og det tar noe tid før det kan gjennomføres.

Statsforvalteren mener det var tilstrekkelig potensiale for skade ved vedtakstidspunktet og at det derfor var riktig å forlenge fellingstillatelsen.

Når det gjelder bruk av hund, gir Statsforvalteren kun generelle anbefalinger. Det er kommunen som ev. gir dispensasjon etter hundeloven for bruk av løs hund. Det er ikke åpnet for bruk av løs, på drevet halsende hund under forsøket.

Vi viser til Statsforvalteren sin behandling av klagen i sin helhet.

Lovgrunnlag

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) utgjør den juridiske rammen for direktoratets vedtak.

Formålet i naturmangfoldloven (§ 1) sier:

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål å ta vare på artene og deres genetiske mangfold på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 blir fraveket, men tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om en bare tar hensyn til naturmangfoldet, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom de regionale forvaltningsplanene for rovvilt.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal en legge til grunn prinsippene i §§ 8 til 12 som retningslinjer ved utøvelse av offentlig styresmakt. Naturmangfoldloven §§ 8 er omtalt senere.

Vi viser til naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, der det framgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

*Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- innlandsfisk (...)
b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)*

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Roviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. (...)

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Roviltforskriften § 18, 3. ledd (Klageadgang):

Andre vedtak som fattes med hjemmel i denne forskrift kan påklages etter reglene i forvaltningsloven

Roviltforskriften § 9 første ledd (Statsforvalterens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling):

Statsforvalteren kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Statsforvalteren kan delegerer sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) områdets betydning som beitemark*
- b) skadenes omfang og utvikling*
- c) potensialet for fremtidige skader*
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, samt metoder for felling. Det kan også gis bestemmelser om dekning av påløpte utgifter i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Det nasjonale bestandsmålet for bjørn er fastsatt til 13 årlige ynglinger, jf. rovviltforskriften § 3. Det nasjonale bestandsmålet for bjørn er videre fordelt på 4 av 8 forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. Vi viser forøvrig til rovviltforliket i Stortinget i 2011, Representantforslag 163 S (2010 – 2011), om fortolkning av gjeldende regelverk.

Bestandssituasjon for bjørn og overvåking

Rovdata estimerte at det i 2020 var 8,5 ynglinger av bjørn i landet. I rovviltregion 7, Nordland fylke, er det fastsatt et bestandsmål på 1 årlig yngling av bjørn. Rovdata beregnet at det mest sannsynlig var 0 ynglinger av bjørn i regionen i 2020.

I alt 3 bjørner ble påvist gjennom DNA-analyser i region 7 i 2020, alle hannbjørner. Av i alt 150 DNA-registrerte bjørner i landet i 2020 var 43 % binner.

I 2020 ble det registrert 10 døde bjørner i landet, og samtlige kunne individbestemmes. Av disse var 5 voksne (1 binne) felt på skadefelling og resten unger. 4 av ungene hadde ukjent dødsårsak og 1 var død på grunn av annen bjørn. Per 4. november i år er det registrert 13 døde bjørner i landet, hvorav 2 voksne binner. 12 bjørner er felt på skadefelling, 1 er felt etter påstand om nødverge. Ingen bjørner er felt i region 7, Nordland.

Miljødirektoratet anser kunnskapen om bjørnebestanden som god, jf. krav om kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8. I tilfeller hvor kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt vil føre-var-prinsippet spille en tilsvarende mindre rolle.

Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Statsforvalteren i Nordland erstattet ingen tap av sau i Grane kommune til bjørn i 2020, og det ble heller ikke påvist tap til bjørn i Grane kommune i 2020.

Per 4. november i år er det påvist til sammen 27 skader på sau og lam som skyldes bjørn i Grane kommune i 2021, 22 av disse ble funnet fram til 5. september (Rovbase).

Miljødirektoratet sine vurderinger

Det aktuelle fellingsområdet er utenfor forvaltningsområdet for bjørn i region 7.

Miljødirektoratet har myndighet til å fastsette fellingskvoter for bjørn i region 7, fordi bestandsmålet på 1 årlig yngling i regionen ikke ble oppnådd i 2020. Kvoten for betinget skadefelling ble fastsatt til 1 bjørn. Statsforvalteren har myndighet til å forvalte denne kvoten i samsvar med rovviltforskriften § 9.

Miljødirektoratet viser til at det skal være en tydelig forskjell i forvaltningsutøvelsen mellom beiteprioriterte og rovviltprioriterte områder. Det betyr at det forutsetter en lavere terskel for å iverksette skadefelling utenfor forvaltningsområder for bjørn enn innenfor. På den andre siden tilsier hensynet til bjørnebestanden og muligheten for å nå det regionale bestandsmålet i 2021 en stor grad av forsiktighet når det gjelder uttak. Spesielt gjelder det binner. I dette tilfellet er det imidlertid størst sannsynlighet for at det skadevoldende individet er en hannbjørn. Statsforvalteren har unntatt binner med unger i fellingstillatelsen, og setter som betingelse at de tiltak som er mulige for å unngå at binner felles skal gjennomføres.

Det er et vilkår for skadefelling i naturmangfoldloven § 18 andre ledd, at *formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte*. Når Statsforvalteren skal vurdere skadefelling etter rovviltforskriften § 9 er dette vilkåret å forstå som at det *ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning*.

Direktoratet er imidlertid enig med klager i at det vil være svært krevende å opprettholde en bjørnebestand på bestandsmålet innenfor dagens forvaltningsområde for bjørn.

Forvaltningsområdet er ikke tilpasset bjørnens økologiske behov.

Roviltforskriften § 4 setter krav om at det skal være 1 årlig yngling av bjørn i region 7. Primært skal ynglingene ivaretas innenfor forvaltningsområder for bjørn fastsatt i roviltregionens forvaltningsplan. Dersom disse arealene ikke er tilstrekkelig egnet for å sikre et stabilt tilfang av 1 årlig yngling innenfor forvaltningsområdet, må også områder utenfor i større grad aksepteres som leveområde for bjørn for å sikre bestandsmålet.

Den geografisk differensierte forvaltningen er et virkemiddel for å oppnå bestandsmålet uten for store konflikter med beite – og reinnæringen. Bestandsmålet er derfor overordnet soneforvaltningen.

Mot slutten av beitesesongen vil tidlig sankning være et effektivt tiltak for å skille beitedyr fra rovdyr. Normalt sanketidspunkt for sau er om lag 10. september. Statsforvalteren har gitt tilskudd til tidlig sankning for tre besetninger og oppfordret øvrige sauebesetninger til en raskest mulig nedsanking i vedtaksbrevet av 6. september.

Direktoratet ser at det er ressurskrevende og tidkrevende å iverksette tidlig sankning, og at det i løpet av denne tiden er potensiale for ytterligere skade. Det har vært en pågående skadesituasjon i nærområdene til Trofors i Grane siden midten av juli i år, og med dette som bakgrunn ville det være naturlig å starte tidlig planlegging av sankning for å unngå større tap av sau til bjørn i slutten av august og september.

Normalt bør det vurderes andre virkemidler som tidlig sankning i stedet for skadefelling såpass langt ut i beitesesongen som 6. september. Direktoratet ser imidlertid at det fremdeles var et skadepotensiale i det aktuelle området og at skadeomfanget i løpet av sommeren har vært betraktelig.

Når det gjelder bruk av hund, har Statsforvalteren gitt generelle opplysninger om de regler som gjelder. Tillatelse til bruk av andre løse hunder enn løs, på drevet halsende hunder vurderes av kommunen etter hundelovens bestemmelser.

Etter en samlet vurdering mener Direktoratet det forelå tilstrekkelig grunnlag for Statsforvalteren til å gi fellingstillatelse på en bjørn i Grane kommune 6. september 2021.

Vedtak

Miljødirektoratet gir ikke medhold i klage på Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak om skadefelling av en bjørn i Grane kommune 6. september 2021, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (roviltforskriften) § 18.

Statsforvalterens vedtak av 6. september 2021 står ved lag.

Avslaget er endelig og kan ikke påklages videre.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
GRANE KOMMUNE	Industriveien 2	8682	TROFORS
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ

[MottakerNavn]
[Adresse]
[PostNr] [Poststed]

Trondheim, 15.12.2021

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/11046

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Kvoter for jakt på gaupe i 2022 - region 7 og 8

Miljødirektoratet fatter vedtak om kvoter for jakt på gaupe i region 7 -Nordland og region 8 - Troms og Finnmark i 2022. Kvoten settes til totalt fire -4- gauper i region 7 med en hunddyrkvote på to - 2 - voksne hunddyr. For region 8 åpnes det i Troms for jakt på totalt tre - 3 - gauper med en hunddyrkvote på totalt to - 2 - voksne hunddyr. Nærmere vilkår følger av dette vedtak.

Kvotejakt er en ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 16, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet. Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i området, og på den skade viltet gjør.

Bakgrunn

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004), fastsatte Stortinget nasjonale bestandsmål for gaupe, jerv, brunbjørn, ulv og kongeørn, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). For gaupe er det nasjonale bestandsmålet 65 årlige ynglinger fordelt på syv forvaltningsregioner.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter forskriftens § 11 når bestanden ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionene. Nemndenes myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

Direktoratet viser til [NINA rapport 2011](#) antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021. Av rapporten fremgår det at det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger av gaupe ble nådd i 2021 med 67 familiegrupper. Det fremgår videre at region 2, 3 og 6 har myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2022. Region 1 har ikke mål om yngling. Resterende regioner med mål om yngling av gaupe har ikke myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2022.

Direktoratet har mottatt anmodning fra rovviltnemndene i region 7 og 8 om å fastsette kvote for jakt på gaupe i respektive regioner i 2022. Rovviltnemndene i region 4 og 5 har anmodet direktoratet om ikke å åpne for kvotejakt på gaupe i regionene i 2022.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. naturmangfoldloven § 16 og rovviltforskriften § 13. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Lovgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) og forskrift 18.mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for Miljødirektoratet sitt vedtak i saken.

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1) lyder:

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal midlertidig avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom de regionale forvaltningsplanene for rovvilt som er utarbeidet av rovviltneemndene.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 og § 12 er omtalt senere i vedtaket. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse. Vedtaket gjelder kvote for jakt på gaupe og det er ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår i vedtaket. Direktoratet anser derfor ikke § 11 som relevant i saken.

Det vises til naturmangfoldloven § 16 og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Naturmangfoldloven § 16 (høsting av vilt og lakse- og innlandsfisk):

"Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29.mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

(...)

Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Ved avgjørelse om å tillate høsting og om fremgangsmåte ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for

øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring og rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør."

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike roviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning."

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

"I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. (...) Nasjonalt overvåkingsprogram for rovilt skal gi data om status og utvikling i roviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig."

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

"Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)"

Miljødirektoratet viser videre til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 hvor det ble inngått et nytt enstemmig roviltforlik. Det fremgår av forliket at norsk roviltforvaltning fremdeles skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter roviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

Roviltforliket i 2011 legger videre til grunn at det er et mål at den regionale myndigheten i roviltforvaltningen skal styrkes. Dagens praksis med at de regionale roviltnemndene har myndighet til å fastsette kvoter for jakt og lisensfelling for arter der regionalt bestandsmål er oppnådd videreføres. Samtidig er det understreket at også i de tilfeller der bestandsmålet ikke er nådd, skal roviltnemndenes syn tillegges betydelig vekt.

Om kvotejakt:

Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastsatt i naturmangfoldloven § 16, tredje ledd. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i vedkommende område, og på den skade viltet gjør.

For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer. Det er kvotejakt (eller lisensfelling) som skal være

den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som gaupe påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Kunnskapsgrunnlaget

Vurdering av bestandssituasjonen for gaupe:

Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet viser i denne sammenheng til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, NINA rapport 2011 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021 og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Direktoratet vurderer at det ikke er tilfelle i denne saken.

Bestanden av gaupe i Norge blir primært overvåket ved å registrere antall familiegrupper av gaupe i perioden 1. oktober til 28(29) februar. Årlig gjøres en beregning av antall familiegrupper før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner av familiegrupper (spor, synsobs., bilder fra viltkamera og døde unger).

I NINA rapport 2011 går det fram at det er registrert henholdsvis 55, 66,5 og 67 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2019, 2020 og 2021. Antall familiegrupper har økt i regionene 3, 4, 5 og 6 sammenlignet med 2020, mens antallet har gått ned i regionene 2, 7, og 8 (Tabell 1).

Regionene 2, 3, 6 og 7 ligger på eller over regionale bestandsmålet før jakt i 2021, og regionene 4 og 5 ligger under de regionale bestandsmålene. Når man beregner gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år ligger regionene 2, 3 og 6 over det regionale bestandsmålet (Tabell 1).

Tabell 1: Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2019 til 2021, samt gjennomsnittet for de tre årene. For detaljer se NINA rapport 2011.

Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2019	2020	2021	Gjennomsnitt
1	-	0	0	0	0
2	12	15	16	15,5	15,5
3	5	7	5	6	6
4	6	1	0,5	3	1,5
5	10	6	8	8,5	7,5
6	12	15,5	15	18	16,2
7	10	5,5	11	10	8,8
8*	10 (4)	5(1)	11(3)	6(2)	7,3(2)
Sum	65	55	66,5	67	62,8

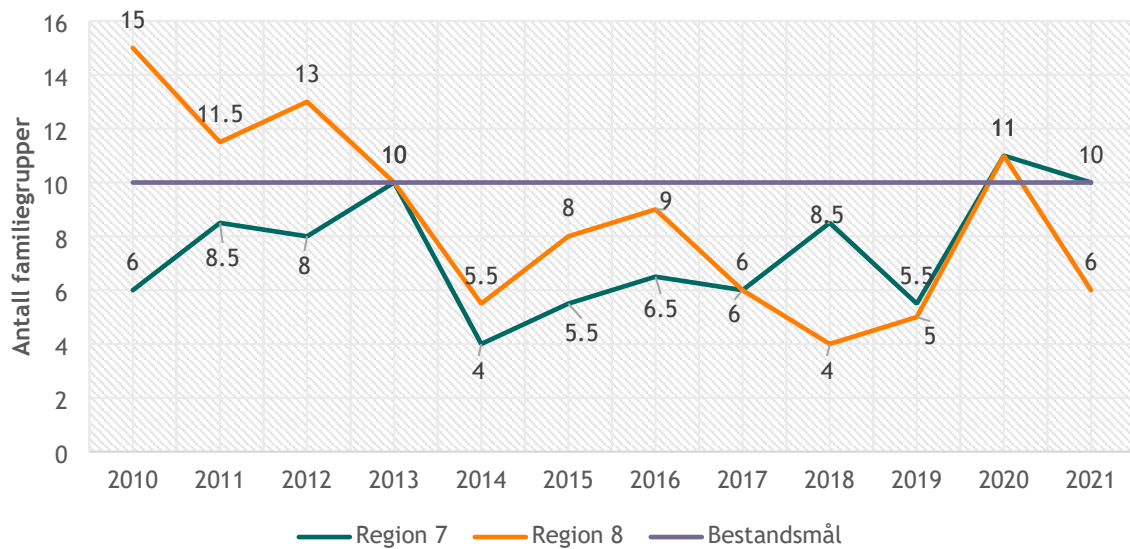
*Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark fylke.

Antall registrerte familiegrupper i 2021 tilsvarer en bestand på omkring 395 dyr (95 % CI = 327-463) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2021 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2020 var på 393 dyr.

Direktoratet konstaterer at gaupebestanden for andre gang er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Bestandsobservasjonen i region 7- Nordland viser store svingninger i antall registrerte familiegrupper (Figur 1). Siden 2013 hvor regionen oppnådde bestandsmålet på 10 familiegrupper, har antallet ligget mellom fire og seks familiegrupper frem til 2018. I 2018 steg til 8,5 for så å synke igjen til 5.5 i 2019. I 2020 økte antallet til elleve registrerte familiegrupper, og i 2021 er antallet ti familiegrupper.

Bestandsobservasjonen i region 8 - Troms og Finnmark viser også en betydelig variasjon i antall dokumenterte familiegrupper de siste ti årene (Figur 1). I 2019 ble det registrert fem familiegrupper og i de to siste årene er det registrert henholdsvis 11 og seks familiegrupper. Sist overvåkningssesong ble det registrert fire familiegrupper i Troms og to i Finnmark. Hverken målet for hele regionen eller delmålene i Troms (seks familiegrupper) og Finnmark (fire familiegrupper) ble nådd for 2021. Det ble ikke registrert familiegrupper av gaupe i samarbeidsområdet med Nordland.

Figur 1: Antall familiegupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2010 til 2021 for region 7 og 8. Kilde: NINA rapport 2011.

Store årlige variasjonen i bestandsstørrelse kan skyldes flere forhold, andel voksne hunndyr i bestanden, andelen voksne hunngauper som får unger mellom år, og innvandring av gauper fra naboregioner og Sverige.

Prognosen for antall familiegupper av gaupe i Norge før jakt 2022 er beregnet til 67 familiegupper. Prognosen sannsynliggjør at antall familiegupper for region 7 vil ligge 0,6 familiegupper høyere enn det fastsatte bestandsmålet for regionen. For region 8 viser prognosen at det er sannsynlig at man ikke når bestandsmålet for regionen i 2022. Prognosen tilsier 8,2 familiegupper.

[Rapport nr. 2 -2021](#) om bestandsovervåking av gaupe i Skandinavia utgitt av Rovdata og Viltskadesenteret i Sverige, viser en i antall økning et beregnet antall familieguppe sammenlignet med 2020. I 2021 er det estimert 280 familiegupper av gaupe i Skandinavia. Dette er en økning på 24 familieguppe sammenlignet med 2020. Av disse ble 67 familiegupper registrert i Norge og 213 familiegupper registrert i Sverige. Ut fra dette er den norske delen av bestanden beregnet til 395 gauper (95 % CI = 327-463). 213 dokumenterte familiegupper i Sverige tilsvarer 1244 gauper (95 % CI = 1052-1436). De 280 familieguppene som er registrert i Skandinavia tilsvarer en bestand på 1639 gauper (95 % CI = 1379-1899).

Avgang av gaupe i 2021:

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe utover skabb i Norge. Utover enkelte påkjørsler og skadefelling skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltninga i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Så langt i 2021 (13. desember 2021) er det registrert en avgang på 82 dyr i Norge. 64 er felt under ordinær kvotejakt våren 2021, fem er felt under skadefelling, elleve dyr drept av bil/tog, ett dyr drept av ukjent årsak og ett dyr ved ulovlig felling. Dyr felt under kvotejakt er felt i region 2, 3, 6,

7 og 8 hvor det var åpnet for kvotejakt i 2021. I region 7 ble det felt fem gauper og i region 8 ble det også felt 5 gauper under kvotejakta.

Av skadefellingene er det registrert avgang av ett dyr i region 7 og tre dyr i region 8. I tillegg er ett dyr påkjørt i region 7 i løpet av 2021.

Vurdering av skadepotensialet på husdyr og tamrein

I 2020 ble det erstattet 2 365 sau og 12 330 lam som tapt til rovvilt, og det ble utbetalt 37 446 097 kroner. Dette er en nedgang fra beitesesongen 2019 da 2890 lam og 14 683 sau og lam ble erstattet.

For gaupe ble det erstattet 3381 sau og lam i 2021, 3406 sau og lam i 2019, dette er en liten reduksjon siden året før da antall erstattet var 3406 sau og lam. Det ble dokumentert 171 gaupedrepte sau og lam på landsbasis i 2020.

Så langt (13. desember 2021) er det på landsbasis dokumentert 172 sau og lam drept av gaupe i 2021. Erstatningsoppgjøret for sau i 2021 er ikke ferdig før ved årsslutt.

Antall erstattet rein reindriftsåret 2019/2020 er høyere sammenlignet med reindriftsåret 2018/2019. Tall fra reindriftsåret 2020/2021 er ikke tilgjengelig da enkelte distrikt ikke er ferdig behandlet. Antallet rein som ble erstattet 2019/2020 var 19 479 mot 17 897 foregående år. Selv om antallet varierer noe fra år til år, viser en oppsummering av erstatningsoppgjøret at tap av rein til rovvilt har vært forholdsvis stabilt de senere årene. Totalt ble det utbetalt 80 868 173 millioner kroner i erstatning for tapte dyr siste reindriftsår.

I løpet av reindriftsåret 2019/2020 ble det påvist 233 rein tatt av gaupe. Inneværende reindriftsår er det så langt dokumentert tapt 127 rein til gaupe på landsbasis.

Om arealdifferensiering i rovviltregionene

Gaupe som art er i dag fåtallig, og det kreves forvaltningsmessige tiltak for å sikre overlevelsen. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av gaupe og de andre store rovviltartene. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller i henholdsvis prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder. Direktoratet legger til grunn at de regionale rovviltneemndene med sin geografiske differensiering i de enkelte regionene har i varetatt de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. Dette innebærer at avgrensingen av områder med mål om yngling av gaupe er foretatt ut fra en samlet vurdering og avveining, og forventes å gi de beste samfunnmessige resultater.

Roviltnemndenes anbefalinger:

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

"Roviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland 2022 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Roviltnemnda i Nordland anbefaler at det åpnes for jakt på totalt 13 gauper med en hundyrkvote på totalt 5 voksne hundyr. Roviltnemnda anbefaler at kvota fordeles som følger:

- Kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen uavhengig av totalkvota.
- Øyer sør for Ofotfjorden - fri jakt inntil totalkvota for Nordland er fylt.
- Narvik kommune nord for Skjomen: 1 gaupe
- Narvik kommune sør for Skjomen: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Sørfold og Fauske kommuner: 1 gaupe
- Saltdal kommune og Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvfjorden: 1 gaupe
- Rana kommune: 1 gaupe
- Leirfjord og Hemnes kommuner: 1 gaupe
- Vefsn kommune: 1 gaupe
- Brønnøy og Sømna kommune: 1 gaupe
- Grane kommuner: 1 gaupe
- Hattfjelldal kommune: 1 gaupe
- Bindal kommune: 1 gaupe
- Ett fritt dyr kan fordeles av Statsforvalteren i Nordland til områder med særlig tapsutfordringer så lenge det gjenstår dyr på hundyrkvota.

Videre anbefaler Roviltnemnda følgende bestemmelser:

- For å begrense uttak av voksne hundyr er familiegrupper av gaupe som opptre sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og fram til og med 28. februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper i denne perioden, skal være iverksatt.
- I fellingsområder hvor det er mer enn ett dyr på kvota kan Statsforvalteren stenge deler av området etter at første dyr er felt. Statsforvalteren kan også ut fra ny kunnskap om gaupebestanden og skadepotensialet så sammen jaktområder mot slutten av jakta.
- Annen irregulær avgang av gaupe skal belastes kvota. Dersom irregulær avgang skjer utenfor områder med kvote eller der kvote fra før er fylt, avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes.
- Dersom det felles gaupe på øyer sør for Rombaken avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes."

Roviltnemnda i region 8 - Troms og Finnmark

"Roviltnemnda tilrår slik kvote:

Gaupekvote i Troms og avtaleområdet i Nordland:

Kvote på 5 gauper i B-området i kommunene Kvænangen, Nordreisa, Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Senja, Dyrøy og Sørreisa.

Gaupekvote i Finnmark:

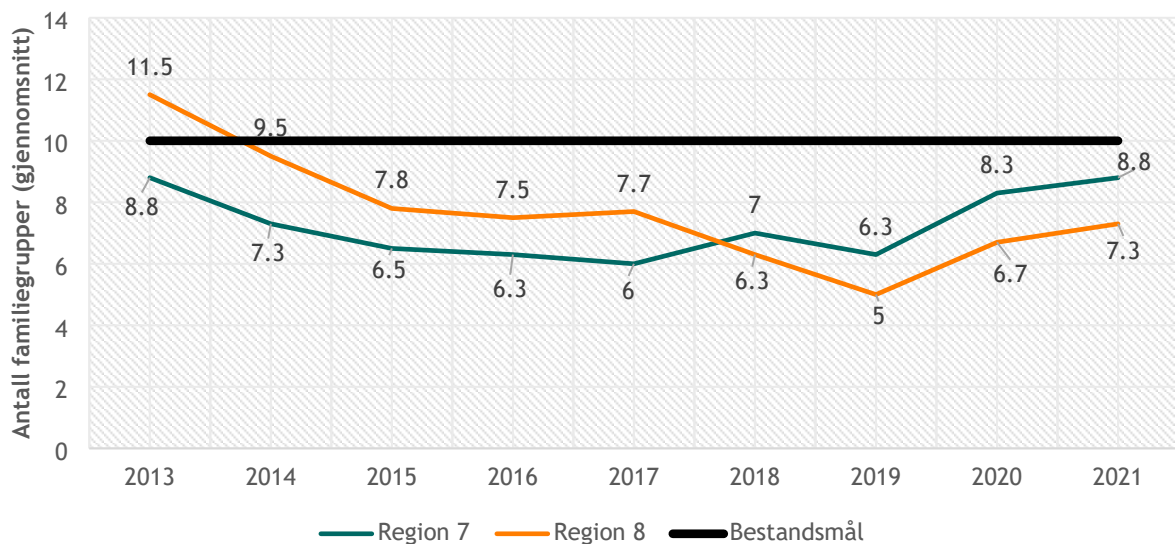
Kvote på 3 gauper i B-området i Finnmark.

Rovviltnemnda ber om at Miljødirektoratet i vedtak om kvote avgjør fordelingen av kvote mellom områder."

Miljødirektoratet sin vurdering

Lisensfelling og kvotejakt på gaupe er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. For kvotejakt er dette en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene, dvs. om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, om jakt og fangsttradisjon og eventuell om arten forårsaker skade. For en skadereduserende effekt er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer på bufe- og tamreinnæring.

På landsbasis er gaupebestanden for andre gang på rad over det nasjonale fastsatte bestandsmålet på 65 årlig ynglinger. Direktoratet har vurdert bestandssituasjonen i region 7 og 8, og konstaterer at det er en nedgang i antall registrerte familiegrupper i begge regionene. Nedgangen er størst i Finnmark, fra 11 familiegrupper i 2020 til 6 familiegrupper i 2021. Delmålene for Troms og Finnmark er ikke nådd i 2021. Nordland har registrert en familiegruppe mindre enn i 2020. Selv om antall familiegrupper målt som et gjennomsnitt over de tre siste årene har økt noe for region 7 og region 8, har begge regionene ligget under målet i flere år (Figur 2).

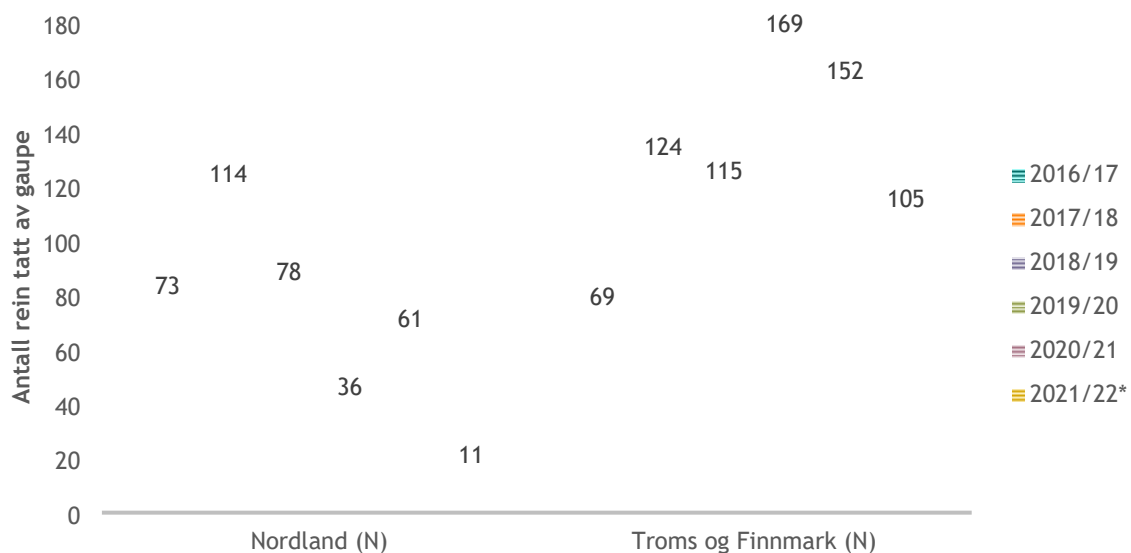

Figur 2: Antall familiegrupper for region 7 og region 8 målt som gjennomsnitt av de tre siste årene.

For region 8 er antall rein påvist tatt av gaupe i reindriftsåret 2020/21 noe redusert sammenlignet med året før. Så langt i dette reindriftsåret er det dokumentert 105 rein tatt av gaupe i regionen (Figur 3). Påviste tap av rein forårsaket av gaupe i Region 7 for reindriftsåret 2020/2021 er høyere

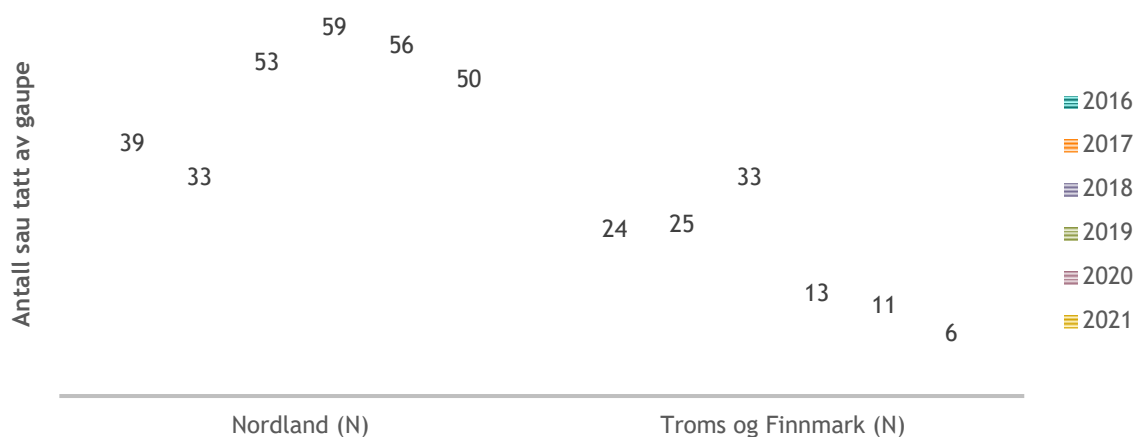

sammenlignet med året før, men lavere enn tapet for reindriftsåret 2018/2019. Så langt i dette reindriftsåret er det dokumentert elleve rein tapt til gaupe i regionen.

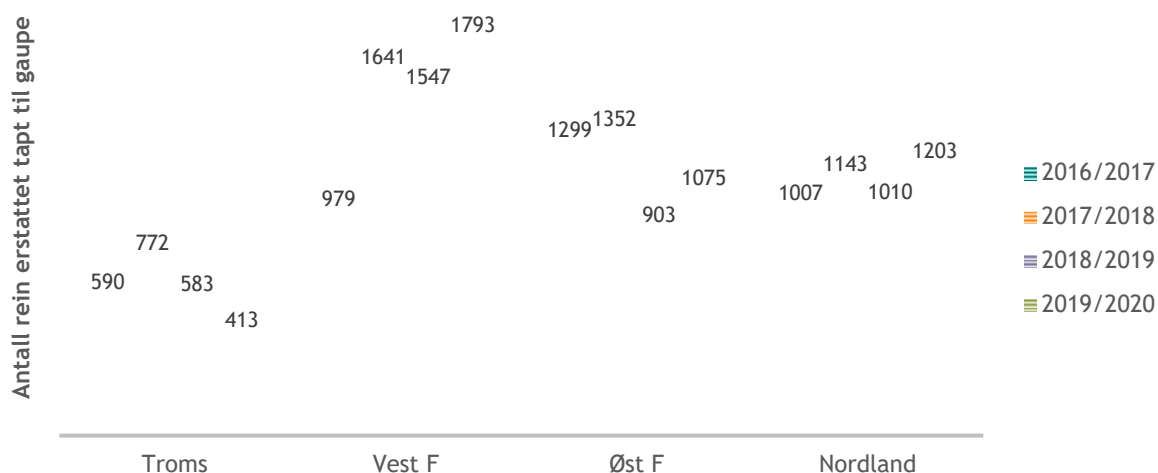
Figur 3: Påviste tap av rein til gaupe i Nordland og Troms og Finnmark i reindriftsårene 2016/17 og frem til 2021/22 (13. desember 2021).

Tapet av sau til gaupe i 2021 er beskjedent med seks dokumenterte sau drept av gaupe i Troms og Finnmark, fire sau drept i Troms og to sauer i Finnmark (Figur 4). Tap av sau til gaupe påvist i 2021 er tilnærmet lik de siste tre årene for region 7 (50 til 59 gauper).

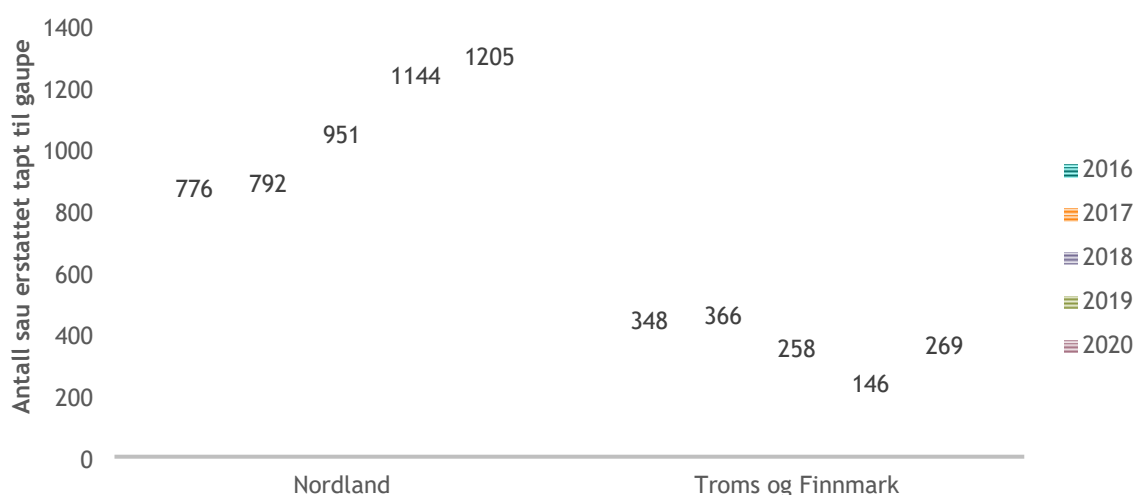

Figur 4: Påviste tap av sau til gaupe i Nordland og Troms og Finnmark i årene 2016 og frem til 2021 (6. desember 2021).

Antallet sau og rein erstattet som tatt av gaupe er høyere enn antallet påvist tatt av gaupe i begge regionene er høyere (Figur 5 og 6). Antall sau erstattet er økt i begge i regionene sammenlignet med året før. Dette er også tilfelle for rein, med unntak av Troms i region 8, der antall rein erstattet er noe redusert sammenlignet med året før.

Figur 5: Antall rein erstatt tatt av gaupe i årene 2016/2017 til 2019/2020 i Nordland og Troms og Finnmark.

Figur 6: Antall sau erstatt tatt av gaupe i årene 2016 til 2020 i Nordland og Troms og Finnmark.

Direktoratet har vurdert rovviltnemnda i region 7 og 8 sin anmodning om å fastsette kvote for jakt på gaupe i regionen i 2022. Ved fastsettelsen av kvote for jakt på gaupe i region 7 og region 8 med samarbeidsområdet i Nordland har direktoratet gjort en vurdering av kvoten og hunddyrkvoten sett i forhold til bestandssituasjonen i regionene, samt til prognosen for gaupebestanden i regionen og i landet som helhet (NINA rapport 2011).

Region 8

Direktoratet viser til at det regionale fastsatte bestandsmålet på 10 årlige familiegrupper av gaupe ikke er nådd i 2021. I 2021 ble det av direktoratet for første siden 2017 åpnet for jakt på gaupe i region 8. Bakgrunnen for dette var blant annet basert på at bestanden i region hadde økt det siste året. Til tross for måloppnåelse valgte vi å være noe restriktive og reduserte kvotene i forhold til nemndas anbefaling. Antall familiegrupper påvist i 2021 er sunket med fem familiegrupper sammenlignet med året før, men antall familiegrupper målt som et gjennomsnitt over de tre siste

årene har økt noe. Prognosen for region 8 viser at det er sannsynlig at man ikke når bestandsmålet for regionen i 2022.

Direktoratet mener fortsatt at det er behov for stabil bestandsvekst i regionen slik at man når det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet og rovviltnemda kan overta myndigheten. Videre ønsker vi handlingsrom for å tildele kvoter til skadefelling i region 8 i 2022.

Miljødirektoratet mener at det er grunn for å være restriktiv ved fastsetting av kvote, og åpner for en begrenset kvote i Troms, i region 8. Vi ønsker at uttak skal styres mot områder med tapsutfordringer og tapspotensiale og vi åpner for jakt i B-områdene i kommunene Nordreisa, Kåfjord, Storfjord, Lyngen og Tromsø.

Region 7

Det ble også gitt en begrenset kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2021, med tilsvarende vurdering som ble gjort for fastsetting av jaktkvoten i region 8. Antall familiegrupper påvist før jakt 2021 er redusert med en familiegruppe sammenlignet med antallet familiegrupper før jakt 2020, og prognosen over familiegrupper før jakt 2022 tilsier 10,6 familiegrupper. Regionale prognoser er basert på små tall og har vide konfidensintervaller, og det er derfor stor usikkerhet i disse regionale prognosene. Av den grunn følger direktoratet fortløpende med på registreringer av familiegrupper av gaupe i de ulike regionene, og vi ser at antall registrerte familiegrupper i region 7 er langt lavere enn det som ble registret ved tilsvarende tidspunkt i fjor. Dette til tross for at det de siste ukene har vært gode forhold for slik registrering. Av den grunn ønsker vi også i år å være restriktiv i region 7, slik at man oppnår stabil bestandsvekst og at man også i denne regionen har handlingsrom for å tildele kvoter til skadefelling i 2022.

Miljødirektoratet mener at det er grunn for å være restriktiv ved fastsetting av kvote, og åpner for en begrenset kvote i region 7. Vi ønsker at uttak skal styres mot områder med tapsutfordringer og tapspotensiale, og vi åpner for jakt i Narvik, Hamarøy, Steigen, Sørfold, Fauske og Saltdal kommuner.

Sammendrag

Ut fra en totalvurdering av overnevnte forhold anser Miljødirektoratet at det er grunnlag for å åpne for en begrenset kvote for jakt av gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7 og 8. Vi ønsker også i år å være noe restriktive da det fortsatt er behov for stabil bestandsvekst i begge regioner slik at man når det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet og rovviltnemdene kan overta myndigheten. Videre vurderer vi å opprettholde et handlingsrom for å tildele kvote for betinget skadefelling til bruk ved konkrete skadesituasjoner i de respektive regionene i 2022.

Vi tar også hensyn til prognosen for gaupebestanden i landet som helhet. Gitt en bestandsstørrelse i 2022 på 67 familiegrupper viser beregninger med prognosemodellen at et uttak i jakta i 2022 på mer enn 30 voksne hunngauper kan føre til at bestanden havner under det nasjonale målet. Rovviltnemdene 1, 2, 3 og 6 har til sammen vedtatt en kvote på 26 hunddyr.

Ut fra en totalvurdering av ovennevnte forhold anser Miljødirektoratet det forsvarlig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7 og region 8 inkludert samarbeidsområdet i Nordland i 2022. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Vedtak

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 16 og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter Miljødirektoratet vedtak om kvoter for jakt på gaupe innenfor region 7 og 8 i 2021.

Kvote i region 7

Settes til totalt fire gauper med en totalkvote på to voksne hunndyr. Kvote fordeles som følger:

Narvik: 1 gaupe

Hamarøy og Steigen: 1 gaupe

Saltdal kommune: 1 gaupe

Sørfold og Fauske kommuner: 1 gaupe

Kvote i region 8

Settes til totalt tre gauper med en totalkvote på to voksne hunndyr innenfor B-områdene i Troms.

Kvote fordeles som følger:

Tromsø, Lyngen og Storfjord kommuner: 2 gauper

Kåfjord og Nordreisa kommuner: 1 gaupe

For å begrense uttak av voksne hunndyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og fram til og med 28. februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper i denne perioden, skal være iverksatt.

Særlige vilkår

- Jakt- og fangsttiden for gaupe varer fra 1. februar - 31. mars
- Fastsatt kvote, vilkår, jaktområder etc skal kunngjøres av statsforvalteren/sekretariat på egnet måte slik at denne informasjonen er enkelt tilgjengelig.
- Statsforvalterne har ansvar for å administrere kvotejakten innenfor sitt fylke, og etablerer hensiktsmessige og funksjonelle ordninger for å oppdatere resultater om felling samt informere om gjenstående kvoter, krav til jeger, og informasjon om gjennomføring av eventuelle ettersøk eller annet.
- Miljødirektoratet kan til enhver tid stanse kvotejakten eller endre fastsatt kvote dersom nye bestandsopplysninger eller opplysninger om irregulær avgang tilsier det.
- All avgang (irregulær og ved skadefelling) av gaupe innenfor regionen etter at vedtaket om kvotejakt er fattet belastes aktuell kvote.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Siv Grethe Aarnes
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK			
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø

Voengel-Njaarke reinbeitedisrtikt
v/ Nils Johan Kappfjell
Bjørhusdalsveien 97
7890 Namsskogan

Klima og Miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
via miljødirektoratet
post@miljodir.no

Klage på fastsetting av kvote for jakt på gaupe i 2022 i region 7 og 8.

Det vises til vedtakbrev av 15.12.21 ang fastsetting av kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8

Voengel Njarke reinbeitedistrikt påklager med dette vedtaket om fastsetting av gaupekvote i region 7-Nordland.

Vårt reinbeitedistrikt ligger helt sør i Nordland reinbeiteområde, og berører geografisk Nordland og Nord-Trøndelag fylke. Distriktets grenser omfatter Grane, Bindal, Namsskogan, Nærøysund, Leka, Høylandet og Brønnøy kommuner.

Vårt barmarksbeite ligger i all hovedsak i Grane, Namsskogan og Bindal kommune, og senhøst/vinter i Bindal og Nærøysund kommune.

Distriktet har over lang tid hatt betydelige tap av rein til gaupe i disse områdene, noe som kan dokumenteres med kadaverfunn og bilder av spor og gaupe.

I vårt vinterbeiteområder som omfatter Bindal og Nærøysund kommune er det nå på slutten av 2021 dokumentert familiegruppe av gaupe, samt dokumentasjon av flere enkeltdyr.

Med det trekk mønstret til gaupa er det stor sansynlighet at en familiegruppe i Nærøysund, neste gang befinner seg innom Nordlands grenser. Observasjoner gjort av lokalbefolkningen i Åbygda i Bindal i høst/vinter, pluss at flere har sett gaupe etter veien i sommer og frem til nå viser med all tydelighet at det befinner seg mye gaupe i området.

Kappfjellet i Grane kommune er vårt tidlig høstbeiteområde som reinen befinner seg i i brunstperioden. Området er også et populært jaktområde for småvilt. Jegere har ved flere anledninger funnet kadaver av rein i fjellet. Ved dokumentasjon er flere dyr tatt av gaupe.

Det er derfor beklagelig, sett fra distriktets side, at slike observasjoner/ dokumentasjoner ikke blir vektlagt ved fastsettelse av gaupekvote.

Det at det ikke skal åpnes på jakt av gaupe på hele Helgeland vil etter vårt syn bety en stor økning av gaupebestanden i regionen.

Distriktet vil også påpeke det som kommer frem i Deres vedtaksbrev om at bestandsovervåkingen

i region 7 viser store svigninger i antall registrerte familiegrupper hvor antall familiegrupper i 2020 er 11 og i 2021 er antallet 10.

Dette viser en betydelig økning i antall registrerte familiergrupper til tross for tildels dårlige sporforhold med lite snø, spesielt i kystområdene. Med dette som bakgrunn krever vi at det åpnes for jakt på inntil 2 gauper i vårt reinbeitedistrikt.

Namsskogan 05.01.2022

Nils Johan Kappfjell.
Leder.

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Oversendelse av klage på avslag - skadefelling av gaupe i Saltdal – Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Per Thomas Kuhmunen

Statsforvalteren viser til klage datert 7. januar 2022 fra Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Per Thomas Kuhmunen på Statsforvalterens vedtak av 6. januar 2022 om avslag på søknad om tillatelse til felling av gaupe i Saltdal kommune.

Statsforvalteren finner ikke nye momenter i klagen som gir grunnlag for å endre vedtaket, og klagen oversendes derfor til Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn og Statsforvalterens vedtak

Statsforvalteren mottok den 4. januar søknad om tillatelse til skadefelling av en gaupe vest for E6 i Saltdal kommune. Søknaden om skadefelling er begrunnet med tap av rein til gaupe og stort rovdyrpress i distriktet.

I brev av 28. mai 2021 om *kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn 2021/2022*, fra Miljødirektoratet, ble Statsforvalteren i Nordland gitt myndighet til å vurdere betinget skadefelling av gaupe innenfor en kvote på fire gauper innenfor tidsrommet 01.06.2021 – 15.02.2022. Det er imidlertid i direktoratets vedtak satt vilkår om at «*Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulig for å unngå felling av voksen hunn gaupe, være iverksatt*».

Dokumenterte spor etter familiegruppe i og nært det aktuelle skadeområdet og direkte ved en av de gaupedrepte reinene, gjør at vi legger til grunn at det er sannsynlig at en vesentlig del av tapet til gaupe kan være forårsaket av familiegruppe. På bakgrunn av dette vurderte Statsforvalteren at det var riktig å avslå søknad om tillatelse til skadefelling av gaupe i Saltdal kommune.

Statsforvalterens vurdering av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke inneholder nye momenter og opprettholder vedtaket av 6. januar 2022, og oversender derfor klagen til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningslovens § 33.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Søknad om skadefelling av gaupe i Saltdal kommune
- 2 Avslag på søknad om tillatelse til skadefelling av gaupe i Saltdal - Saltfjellet reinbeitedistrikt
- 3 Klage avslag skadefelling gaupe

Kopi til:

SALTFJELLET REINBEITEDISTRIKT c/o Per Thomas Kuhmunen Saltfjellveien 8255 RØKLAND
2086

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 11.01.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/11046

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Miljødirektoratet oversender klage på vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022

Nordland bondelag, Nordland sau og geit, Nordland Reindriftssamer, Hattfjelldal Sau og Geit, Brønnøy Jeger og fiskeforening, Voengel Njarke reinbeitedistrikt og NOAH klager på Miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og region 8 i 2022. Miljødirektoratet har ikke funnet grunn til å endre vedtaket og oversender klagene til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Vi har mottatt klager på vedtak datert 15. desember 2021. Følgende klager er mottatt:

- ✓ Nordland bondelag på vegne av Nordland Bondelag, Nordland sau- og geit og Nordland Reindriftssamer datert 21.12.2021 og med ytterligere begrunnelse for klagen den 5. januar 2022.
- ✓ Hattfjelldal Sau og Geit datert 21. desember 2021.
- ✓ Brønnøy Jeger og fiskeforening datert 2. januar 2022.
- ✓ Voengel Njarke reinbeitedistrikt datert 5. januar 2022.
- ✓ NOAH- for dyrs rettigheter datert 5. januar 2022.

Klagene er mottatt innen fristen. Vi vurderer at vilkårene for å behandle klagene er oppfylt.

Bakgrunn

Miljødirektoratet fattet den 15. desember 2021 vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og region 8 i 2022 etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 16 og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3. Det ble fattet en kvote på totalt fire gauper i region 7 med en hunndyrkvote på to voksne hunndyr. Rovviltnemnda anbefalte direktoratet å åpne for jakt på gaupe med en kvote på totalt 13 gauper med en hunndyrkvote på fem voksne hunndyr. For region 8 ble det vedtatt en kvote på tre gauper, derav en hunndyrkvote på to individer. Rovviltnemnda sin anbefaling var på totalt åtte gauper, fem i Troms og tre i Finnmark.

Ut fra en total vurdering vurderte direktoratet det ikke som forsvarlig å fastsette kvote i henhold til rovviltnemndene sine anbefalinger.

Et uttak i samsvar med kvotevedtaket vil etter vår vurdering ikke vil være til skade for bestandens overlevelse.

Om klagen

Nordland Bondelag, Nordland sau- og geit og Nordland Reindriftssamer

Klager krever at vedtaket omgjøres slik at det åpnes for jakt på totalt 13 gauper med en hunndyrkvote på totalt fem voksne hunndyr, og anbefaler at kvoten fordeles i tråd med Rovviltnemnda region 7 sine anbefalinger. Klager begrunner kravet med usikkerhet til bestandsregistreringer på gaupe i Nordland og mener at antall familiegupper er høyere enn det som er registrert. De viser til vanskelige sporingsforholdene i høst, med lite snø og mye trekk av hare og elg. Videre viser de til at bestandsregistreringen er for tilfeldig da den i for stor grad baserer seg på frivillig innsats, og de mener at i vurderingen av kvoter burde omsøkt tap og observasjoner av gaupe, både enkeltdyr og familiegupper, være med i vurderingen av tildeling av kvoter. De viser til pågående tap av rein i ytre deler av Rana mot Nesna og Lurøy, samt store tap av sau/lam/reinkalv i dette området sommeren 2021.

Klager mener at Rovviltnemndas innstilling ikke er tatt hensyn til av direktoratet og viser til rovviltforliket 2011 som sier at Rovviltnemndas sin innstilling skal vektlegges sterkt selv om bestandsmålet ikke er nådd. Videre viser de til Hurdalsplattformens formuleringer vedrørende dette temaet (s.31): "Regjeringen bygger på den lokale forvaltningsmodellen som ble nedfelt i rovviltforliket, og vil styrke de regionale rovviltnemndenes rolle. Det skal legges avgjørende vekt på nemndenes avgjørelse."

Klager viser til at det i region 7 ikke er soneforvaltning av gaupe, men byrdeforeldingsprinsippet som skal brukes. De mener at " Det virker helt urimelig at sørfylket skal ha en større byrde med en gaupebestand som pr dags dato i praksis er over bestandsmålet."

Hattfjelldal Sau og Geit

Hattfjelldal Sau og geit mener at direktoratet i sitt vedtak ikke har ivaretatt den todelte målsetningen som vedtatt i rovviltforliket 2011. De viser til at beitenæringene de siste årene har lidd betydelige tap til gaupe.

Klager mener at den stadig økende bestanden av gaupe i region 7 viser at felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og det er bekymringsfullt med økende antall gauper i beiteprioritert område.

Klager viser til rovviltforliket 2011 "i de tilfeller der bestandsmålet ikke er nådd, skal rovviltnemndenes syn tillegges betydelig vekt" og klager kan ikke se at direktoratet har gjort dette i sitt vedtak.

Klager mener videre "at registreringen av både gaupe og jerv i region 7 har forbedringspotensialer. Vi er bekymret for om myndighetene har stilt tilstrekkelige med ressurser disponible for en fullverdig god registrering av gaupe og jerv."

Brønnøy Jeger og fiskeforening

Brønnøy Jeger og fiskeforening viser til at de har de siste 3-4 årene opplevd økende aktivitet fra gaupe på Sør- Helgelandshalvøya, og er ikke bekjent med at det organisert sporleting etter familiegrupper i regionen.

Klager viser videre til at det de siste par årene er blitt funnet mye rådyr- fallvilt, der noe er dokumentert tatt av gaupe, og det meste som er funnet har vært på innmark eller i nærhet til vei. Klager mener derfor at det er nærliggende å tro at det tas mye mer en dyrene som blir funnet, og at det skjellig grunn til å tro at den/ de gaupene som er i Ytre Brønnøy har gjort og utgjør store tap i rådyrstammen.

Voengel Njarke reinbeitedistrikt

Voengel Njarke reinbeitedistrikt mener det er beklagelig at observasjoner/ dokumentasjoner ikke blir vektlagt ved fastsettelse av gaupekvote. De viser til at de over lang tid har hatt betydelige tap av rein til gaupe, og at dette kan dokumenteres med kadaverfunn og bilder av spor og gaupe. De viser videre til at det i deres beiteområder (Bindal og Nærøysund kommune) er dokumentert én familiegruppe (slutten av 2021) samt dokumentasjon av flere enkeltdyr. Klager krever at det åpnes for jakt på inntil to gauper i deres reinbeitedistrikt.

NOAH- for dyrs rettigheter

NOAH mener at det ikke bør tillates kvotejakt i de presiserte områder i region 7 og 8. De mener at å tillate jakt på en art som ikke er i en levedyktig tilstand utgjør en svært uforsvarlig rovviltforvaltning. Videre mener de at vedtaket også er et klart brudd på naturmangfoldloven § 5 og § 16 tredje ledd, samt på Bernkonvensjonens artikkel 2 og 7. Det vises til tre hovedgrunner:

1. Vilkåret i nml § 16 om høstingsverdig overskudd er ikke oppfylt.
2. Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, og føre-var-prinsippet har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 9.
3. Økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 10.

Miljødirektoratet viser ellers til klagen i sin helhet.

Vår vurdering av klagen

I NINA rapport 2011 (2021) går det fram at det er registrert henholdsvis 55, 66,5 og 67 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2019, 2020 og 2021. Antall familiegrupper har økt i regionene 3, 4, 5 og 6 sammenlignet med 2020, mens antallet har gått ned i regionene 2, 7, og 8. Regionene 2, 3, 6 og 7 ligger på eller over regionale bestandsmålet før jakt i 2021, og regionene 4 og 5 ligger under de regionale bestandsmålene. Når man beregner gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år, ligger regionene 2, 3 og 6 over det regionale bestandsmålet.

Miljødirektoratet viser ellers til sine vurderinger i vedtaket av 15. desember 2021 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge og i regionene 7 og 8.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. naturmangfoldloven § 18 og rovviltforskriften § 13, selv om bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Når det gjelder overvåkningen av gaupe viser direktoratet til NINA rapport 2011 (2021) hvor det fremgår at beregninger av antall familiegrupper påvirkes av et antall feilkilder. Akkumulering av observasjoner gjennom hele vinteren, og bruk av avstandsregler til å skille familiegruppene fra hverandre, kan i enkelte tilfeller føre til at to familiegrupper feilaktig blir klassifisert som en. Forskning viser at sannsynligheten for en slik underestimert vil være høyere i tette bestander der hver hunngaue med unge har flere naboer som reproduserer¹. Videre viser studier med radiomerkede gauper at hunngauper med unger i noen tilfeller kan ta seg «ekskursjoner» bort fra sitt normale revir, og dermed feilaktig bli klassifisert som to. Data fra Scandlynx viser også at revirstørrelsene kan øke når tettheten av gaupe reduseres², noe som i enkelte tilfeller kan føre til en overestimert av antall familiegrupper.

NINA rapport 2011 (2021) viser også til at akkumulering av observasjoner gjennom vinteren vil være avhengig av snøforhold og rapporteringsvilligheten til allmennheten. Dette kan tenkes å variere mellom år og mellom områder, men for de fleste deler av landet synes imidlertid SNO sitt nettverk av lokale rovviltkontakter å fange opp de aller fleste familiegruppene. I de senere år har det også blitt gjennomført ekstra leteinnsats i regi av SNO, NJFF og forskningsprosjekt. Tidligere forskning^{3 4} på utvikling av gaupebestanden basert på overvåkings- og jaktdata viser også at overvåkingsprogrammet fanger opp endringene i gaupebestanden i Norge over tid på en bra måte. Direktoratet er i tett dialog med SNO og det er ikke noe som tilsier at registreringen av familiegrupper i region 7 var mangelfull i 2021. Direktoratet mener derfor at bestandsovervåkinga av gaupe i Norge på en bra og troverdig måte viser størrelsen på bestanden av gaupe i Norge og i regionene.

I direktoratets vurdering av rovviltnemnda i region 7 og 8 sin anmodning om kvotejakt på gaupe har vi lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Direktoratet har også vurdert prognosene for utvikling av

---

¹ Gervasi, V., Odden, J., Linnell, J.D.C., Persson, J., Andrén, H. & Brøseth, H. 2013. Re-evaluation of distance criteria for classification of lynx family groups in Scandinavia. NINA rapport 965. Norsk institutt for naturforskning.

² Aronsson, M., Low, M., Lopez-Bao, J.V., Persson, J., Odden, J., Linnell, J.D.C. & Andren, H. 2016. Intensity of space use reveals conditional sex-specific effects of prey and conspecific density on home range size. Ecology and Evolution 6(9): 2957-2967. doi:10.1002/ece3.2032

³ Odden, J. og Thoresen N. 2019. SCANDCAM - rovviltstudier med viltkamera Oversikt over gjennomførte aktiviteter 2018-2019. NINA Prosjektnotat 165.

⁴ Mattisson, J., Odden, J., Strømseth, T. H., Rauset, G. R., Flagstad, Ø. & Linnell, J. D. C. (2015). Gaupe og jerv i reinbeiteland. Sluttrapport for Scandlynx Troms og Finnmark 2007-2014 (NINA rapport 1200). Norsk institutt for naturforskning. <http://hdl.handle.net/11250/2367530>

gaupebestanden i Norge og i regionene. Det kommer frem av Rovdata sin rapport over utvikling av gaupebestanden at prognosene er heftet med betydelig usikkerhet, spesielt i regioner med små bestandsmål. Det er allikevel den best tilgjengelige informasjonen og kunnskapen forvaltningen har for å kunne beregne kvoter i 2022.

Siden prognosene er heftet med usikkerhet følger direktoratet fortløpende med på årets registreringer av familiegrupper av gaupe i de ulike regionene, og ved vedtakstidspunktet var det kun registrert én familiegruppe i region 7. Dette er langt lavere enn det som ble registrert ved tilsvarende tidspunkt året før og langt under prognosen for antall familiegrupper før jakt i 2022, samt langt under det fastsatte bestandsmålet for regionen. Dette til tross for at det ukene før var gode forhold for slik registrering. Av den grunn ønsket vi å være restriktiv i region 7, og fant det ikke forsvarlig å fastsette kvote i henhold til rovviltnemda sin anbefaling på 13 individer. Anmodningen fra Rovviltnemda i region 7 tar utgangspunkt i en prognose som tilsier 10, 6 familiegrupper før jakt 2022.

Per 10. januar 2022 er det kun registrert ytterligere to familiegrupper i region 7, og direktoratet mener fortsatt at det er nødvendig å være restriktiv ved fastsetting av kvote i region 7. Det må legges opp til en forvaltning slik at man oppnår stabil bestandsvekst og oppnåelse av bestandsmålet, og i tillegg ha et handlingsrom for å tildele kvoter til skadefelling i 2022 i regionen.

Ved vurdering av kvotejakt skal det også vurderes den skade som viltet gjør og at kvotejakten styres mot områder med skadeproblemer. Direktoratet viser i denne sammenheng til skadeomfanget beskrevet i vårt vedtak 15. desember 2021 og til direktoratets brev 28. mai 2021 hvor Statsforvalteren er gitt betinget fellingstillatelse på gaupe som kan iverksettes etter gitte vilkår.

Angående NOAH sitt punkt om rødlistestatus og føre-var prinsippet viser direktoratet til rovviltforskriften § 4, det nasjonale bestandsmålet for gaupe og fordelingen av bestandsmålet i forvaltningsregionene. Bestandsmålet for gaupe er fastsatt av Stortinget. Føre-var prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap. Direktoratet vurderer at dette ikke er tilfelle i denne saken.

Direktoratet har ved vedtakstidspunkt gjort en vurdering av bestandsstørrelse og skade som gaupe påfører husdyr- og tamreinnæring i region 7 og 8. Miljødirektoratet anser det som forsvarlig og riktig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7 og region 8. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Konklusjon

Miljødirektoratet har vurdert vedtaket av 15. desember 2021 på nytt, men kan ikke se at det er kommet inn nye opplysninger som har avgjørende betydning for vår vurdering av saken. Vi finner ikke grunnlag for å endre på vedtaket og sender med dette saken til Klima- og miljødepartementet for klagebehandling.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

Geir Jostein Sandmo	Toppseilveien 11 B	8070	Bodø
Trond Nordås Bjørkås	Markvegen 430	8658	Mosjøen
Ketil Trongmo	Baklandsveien 166	8646	Korgen
Anne Kari L Snefjellå	Snefjellåveien 264	8616	Mo I Rana
Brønnøy Jeger og fiskeforening HATTFJELLDAL SAU OG GEIT	v/Olav Elsvatn Elsvassveien 1099B	8695	HATTFJELLDAL
Hattfjelldal Sau og Geit			
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens hus	9815	Vadsø

Vedlegg

- 1 Klage på Miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe i 2022 i region 7 og 8
Voengel-Njaarke reinbeitedisrktikt
- 2 Klage på Miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2022 - Nordland
Bondelag 2
- 3 Klage på Miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8 - NOAH - for
dyrs rettigheter
- 4 Klage vedtak Gaupekvote 2022 Brønnøy Jeger og fiskeforening
- 5 Klage på Miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022 -
Hattfjelldal Sau og Geit - førsteinstans
- 6 Klage på vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022 - Nordland Bondelag 1
- 7 Kvote for jakt på gaupe i 2022 - region 7 og 8

Voengel-Njaarke reinbeitedisrtikt
v/ Nils Johan Kappfjell
Bjørhusdalsveien 97
7890 Namsskogan

Klima og Miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
via miljødirektoratet
post@miljodir.no

Klage på fastsetting av kvote for jakt på gaupe i 2022 i region 7 og 8.

Det vises til vedtakbrev av 15.12.21 ang fastsetting av kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8

Voengel Njarke reinbeitedistrikt påklager med dette vedtaket om fastsetting av gaupekvote i region 7-Nordland.

Vårt reinbeitedistrikt ligger helt sør i Nordland reinbeiteområde, og berører geografisk Nordland og Nord-Trøndelag fylke. Distriktets grenser omfatter Grane, Bindal, Namsskogan, Nærøysund, Leka, Høylandet og Brønnøy kommuner.

Vårt barmarksbeite ligger i all hovedsak i Grane, Namsskogan og Bindal kommune, og senhøst/vinter i Bindal og Nærøysund kommune.

Distriktet har over lang tid hatt betydelige tap av rein til gaupe i disse områdene, noe som kan dokumenteres med kadaverfunn og bilder av spor og gaupe.

I vårt vinterbeiteområder som omfatter Bindal og Nærøysund kommune er det nå på slutten av 2021 dokumentert familiegruppe av gaupe, samt dokumentasjon av flere enkeltdyr.

Med det trekkmonstret til gaupa er det stor sansynlighet at en familiegruppe i Nærøysund, neste gang befinner seg innom Nordlands grenser. Observasjoner gjort av lokalbefolkningen i Åbygda i Bindal i høst/vinter, pluss at flere har sett gaupe etter veien i sommer og frem til nå viser med all tydelighet at det befinner seg mye gaupe i området.

Kappfjellet i Grane kommune er vårt tidlighøstbeiteområde som reinen befinner seg i i brunstperioden. Området er også et populært jaktområde for småvilt. Jegere har ved flere anledninger funnet kadaver av rein i fjellet. Ved dokumentasjon er flere dyr tatt av gaupe.

Det er derfor beklagelig, sett fra distriktets side, at slike observasjoner/ dokumentasjoner ikke blir vektlagt ved fastsettelse av gaupekvote.

Det at det ikke skal åpnes på jakt av gaupe på hele Helgeland vil etter vårt syn bety en stor økning av gaupebestanden i regionen.

Distriktet vil også påpeke det som kommer frem i Deres vedtaksbrev om at bestandsovervåkingen

i region 7 viser store svigninger i antall registrerte familiegrupper hvor antall familiegrupper i 2020 er 11 og i 2021 er antallet 10.

Dette viser en betydelig økning i antall registrerte familiergrupper til tross for tildels dårlige sporforhold med lite snø, spesielt i kystområdene. Med dette som bakgrunn krever vi at det åpnes for jakt på inntil 2 gauper i vårt reinbeitedistrikt.

Namsskogan 05.01.2022

Nils Johan Kappfjell.
Leder.

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM
Norge

Vår saksbehandler
Geir Jostein Sandmo
75 50 60 60

Vår dato
04.01.2022
Deres dato

Vår referanse
10/00282-9
Deres referanse

Klage på kvote for jakt på gaupe i 2022 - region 7

Det vises til deres sak ref 2021/11046, samt vår mail av 21. desember 2021 samt deres tilsvarende av 23. desember 2021.

I nevnte korrespondanse har Nordland Bondelag påklaget vedtaket samt vist til at ytterligere dokumentasjon skulle ettersendes. Videre ble det også beskrevet at vår klage kunne bli gitt tilslutning fra flere organisasjoner.

Dette tillegget ettersendes med dette, og fremmes nå på vegne av Nordland Bondelag, Nordland sau- og geit og Nordland Reindriftssamer.

Disse organisasjonene vil med dette kreve at vedtaket omgjøres slik at det åpnes for jakt på totalt 13 gaupe med en hunndyrkvote på totalt 5 voksne hunndyr. Vi anbefaler at kvota fordeles som følger (i tråd med Rovviltnemnda region 7 sine anbefalinger):

- Kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen uavhengig av totalkvota.
- Øyer sør for Ofotfjorden – fri jakt inntil totalkvota for Nordland er fylt.
- Narvik kommune nord for Skjomen: 1 gaupe
- Narvik kommune sør for Skjomen: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Sørfold og Fauske kommuner: 1 gaupe
- Saltdal kommune og Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvfjorden: 1 gaupe
- Rana kommune: 1 gaupe
- Leirfjord og Hemnes kommuner: 1 gaupe
- Vefsn kommune: 1 gaupe
- Brønnøy og Sømna kommune: 1 gaupe
- Grane kommuner: 1 gaupe
- Hattfjelldal kommune: 1 gaupe
- Bindal kommune: 1 gaupe
- Ett fritt dyr kan fordeles av Statsforvalteren i Nordland til områder med særlig tapsutfordringer så lenge det gjenstår dyr på hunndyrkvota.

For øvrig viser vi til Rovviltnemndas anbefalinger når det gjelder ytterligere bestemmelser.

Dette kravet om endringer av kvota for region 7 er bygget på flere momenter. Her nevnes følgende:

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 383 Bodø, 8001 BODØ, Tlf: 75506060
Besøksadresse: Havnegata 9, 8006 BODØ
Bankkonto: 8101.05.12891, **Org.nr.:** 985063001 MVA
nordland@bondelaget.no, <http://www.bondelaget.no/nordland/>

Norges Bondelag

Bankkonto: 8101.05. 91392
Org.nr: 939678670

- Den sør-samiske reindrifta er presset bl.a. som en følge av tap til fredet rovvilt – dette gjelder i utgangspunktet hele fylket, men særlig vil vi nevne store deler av Helgelandskysten
- Direktoratet har beregnet at vi har en gjennomsnittlig bestand de siste tre årene på 8,8 familiegrupper, men sannsynligvis ligger vi over dette. I fjor, og året før var vi i Nordland på, og over bestandsmålet. Men i 2019 var vi under, men det blir ikke tatt hensyn til at det ikke var sporingsforhold i 2019. Sør for Saltfjellet var det barmark til i midten av februar, og dermed vanskelige sporingsforhold. De samme vanskelige sporingsforholdene har vi hatt i høst, med lite snø og mye trakk av hare og elg, som gjør det vanskelig å oppdage gaupespor. Et eksempel på dette: Det er dokumentert familiegruppe i Grane, og sannsynligvis to i Hemnes i romjula. I Hemnes er det ei gaupe med to unger, og ei med en unge. Men pga sporingsforholdene ble det ikke fulgt spor i «nok» mange kilometer for å få denne godkjent.
- Bestandsregistreringen er for tilfeldig da den i for stor grad baserer seg på frivillig innsats. I vurdering av kvoter burde omsøkt tap og observasjoner av gaupe, både enkeltdyr og familiegrupper være med i vurderingen av tildeling av kvoter. Vi veit også at det i disse dager blir tatt rein i ytre deler av Rana mot Nesna og Lurøy. I disse områdene var det store tap av sau/lam/reinkalv sommeren 2021.
- Et vedtak om å ikke tildele jakt på gaupe sør om Saltfjellet, virker ikke konfliktdepende. All den tid at det er mange observasjoner og i deler av sørfylket uholdbare tap til gaupa. Tall fra organisert beitebruk viser at det er større tap av sau/lam/rein sør for Saltfjellet enn i nordfylket.
- -Rovviltforliket av 2011 sier at Rovviltnemndas innstilling skal vektlegges sterkt selv om bestandsmålet ikke er nådd. Her er det en stor brist fra direktoratet sin side. Vi vil også vise til Hurdalsplattformens formuleringer vedrørende dette temaet (s.31): *«Regjeringen bygger på den lokale forvaltningsmodellen som ble nedfelt i rovviltforliket, og vil styrke de regionale rovviltnemndenes rolle. Det skal legges avgjørende vekt på nemndenes avgjørelse.»* Vi kan ikke se at Rovviltnemndas innstilling er hensyntatt av direktoratet.
- - I region 7 har vi, i Rovviltnemndas siste vedtatte forvaltningsplan, ikke soneforvaltning av gaupe - her er det byrdeforeldingsprinsippet som skal brukes. Det virker helt urimelig at sørfylket skal ha en større byrde med en gaupebestand som pr dags dato i praksis er over bestandsmålet.

Vi legger til grunn at direktoratet/departementet nå ser på saken på nytt i lys av de momenter som fremkommer av denne klagen.

Vi legger videre til grunn at klagen omhandler både utviding av det antall gauper som skal kunne felles i region 7 og utvidelse av det geografiske området.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Geir Jostein Sandmo
Org.sjef Nordland Bondelag

Til:**Klima- og miljødepartementet**postmottak@kld.dep.no**Sendt til:****Miljødirektoratet**post@miljodir.no**Fra:****NOAH – for dyrs rettigheter**

Dronningens gate 13

0152 Oslo

Ref: 2021/11046

Dato: 05.01.2022

KLAGE PÅ VEDTAK OM KVOTE FOR JAKT PÅ GAUPE I REGION 7 OG 8 I 2022

Av 15.12.2021

NOAH viser til Miljødirektoratet sitt vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022 den 15. desember 2021. I vedtaket fastsetter direktoratet en samlet kvote på til sammen 4 gauper i region 7, hvorav inntil 2 voksne hunndyr, og en samlet kvote på til sammen 3 gauper i region 8, hvorav inntil 2 voksne hunndyr. NOAH – for dyrs rettigheter vil med dette klage på vedtaket. Av hensyn til bestandssituasjonen, anmoder NOAH om å ikke åpne for kvotejakt på gaupe i region 7 og 8.

Innledningsvis vil NOAH påpeke at selv om norsk rovviltpolitikk har to formål, er vern av naturen et overordnet mål som i tilfelle av konflikt med andre hensyn må generelt prioriteres. Denne forståelsen av prioritering kommer tydelig frem fra naturmangfoldloven (nml)¹ og viltloven § 1². Den bekreftes også av internasjonale avtaler som er juridisk bindende for Norge.³

---

¹ Naturmangfoldlovens § 14; i forarbeidene til nml § 14 er det fastsatt at det kan dispenseres fra et vernevedtak kun dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig – Ot.prp.nr. 52 (2008-2009), s. 18.

² „Det følger imidlertid av viltlovens § 1 og dens forarbeider at det å ta vare på viltet og viltets leveområder har forrang fremfor høsting av viltressursene» (Kommentarer til rovviltforskrift § 1 første ledd).

³ Den generelle bestemmelsen i artikkel 2 i Bern-konvensjonen (Konvensjon om vern av ville europeiske planter og dyr, og deres naturlige leveområder) nevner kulturelle, økonomiske og rekreasjonsmessige krav i tillegg til økologiske. «The phrasing of ... Article[s] 2 indicates a hierarchy, however, whereby ecological interests are accorded greater weight than economic ones.» A. Trouwborst «Living with Success – and with Wolves: Addressing the Legal Issues Raised by the Unexpected Homecoming of a Controversial Carnivore», *European Energy and Environmental Law Review*, June 2014, s. 98.

Ethvert vedtak om felling av vernede rovvilt må sees i lys av det generelle forvaltningsmålet av arter fastsatt i nml § 5 – artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Det må sikres at ethvert tiltak som gjennomføres ikke medfører fare for langsiktig overlevelse av gaupebestanden i Norge.

Naturmangfoldloven § 7 slår fast at §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Føre-var-prinsippet og forholdsmessighetsprinsippet er retningsgivende prinsipper for forvaltning ved utøvelse av skjønn. Dessuten må skjønn utøves på en måte som er forståelig (forvaltningsloven § 25 første ledd).

NOAH mener at det ikke bør tillates kvotejakt i de presiserte områder i region 7 og 8. Å tillate jakt på en art som ikke er i en levedyktig tilstand utgjør etter NOAHs mening svært uforsvarlig rovviltforvaltning. Dette er også et klart brudd på naturmangfoldloven § 5 og 16 tredje ledd, samt på Bernkonvensjonens artikkel 2 og 7.

1. Vilkåret om høstingsverdig overskudd er ikke oppfylt

Etter nml § 16 tredje ledd er det mulig å sette kvoter for jakt av rovvilt i Norge kun dersom arten produserer et høstingsverdig overskudd.

NOAH vil gjøre oppmerksom på at gaupe er rødlistet som en sterkt truet art i Norge. Gaupe er for øvrig oppført i Vedlegg III av Bernkonvensjonen som setter grenser til uttak eller høsting. Ifølge rødlistevurderingen på artsdatabanken.no har bestanden i Norge vært stabil eller synkende siden 2015. I 2020 lå bestanden for første gang på åtte år over Stortingets vedtatte nasjonale bestandsmål på 65 årlige ynglinger. Allikevel ble det regionale bestandsmålet for gaupe verken nådd i region 4, 5 eller 8 i 2021 (rovdata). Antall familiegrupper påvist i 2021 er redusert med fem familiegrupper sammenliknet med året 2020 i region 8. Samtidig viser prognosen at det er usannsynlig at man når bestandsmålet for regionen i 2022. I region 7 lå gaupebestanden på bestandsmålet i 2021, og antall familiegrupper var redusert med en sammenliknet med 2020. NOAH vil også understreke at nedgangen fortsetter i den svenske bestanden. Derfor finner NOAH det vanskelig å se hvordan det engang kan være snakk om høstingsverdig overskudd.

NOAH vil også minne om at bestandsmålene for rovviltarter bør anses som minimumsmål og ikke som maksimumsmål. Tatt i betraktning det generelle fredningsprinsippet av ville arter, at bestandsmålet i region 8 ikke er oppnådd, og den rettslige beskyttelsen av gaupe gjennom Bernkonvensjonen, mener NOAH at vedtaket er basert på uriktig rettsanvendelse av § 16 i nml. Dette medfører at kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 ikke er forholdsmessig, tatt i betraktning også at det er nedgang i antall registrerte familiegupper i begge regionene og at skadeomfanget i begge regionene er lavt.

2. Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, og føre-var-prinsippet har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 9

NOAH stiller seg svært kritisk til den tynne, utilstrekkelige vurderingen vedtaket bygger på. Det foreligger for eksempel ingen reell vurdering av hvilke konsekvenser kvotejakt vil ha på gaupebestanden. Dette strider med naturmangfoldloven § 8 som sier at «*virkingen på naturmiljøet skal synliggjøres*».

NOAH mener vedtaket unnlater å gjennomføre en konkret vurdering av hvordan kvotejakt vil påvirke bestandens status eller forventede utvikling i fremtiden. Siden direktoratet ikke har oppfylt det omtalte kravet om synliggjøring, da bør føre-var-prinsippet tillegges større vekt enn det er gjort i dette tilfellet.

Prognosen for gaupebestanden i landet som helhet viser at et uttak i jakta i 2022 på mer enn 30 voksne hunngauper kan føre til at bestanden havner under det nasjonale bestandsmålet. Rovviltnemndene i region 1, 2, 3 og 6 har vedtatt en samlet kvote på tilsammen 26 hunndyr. Legger man sammen kvoten for hunndyr i region 7 og 8 (4 hunndyr) blir det akkurat 30. NOAH er svært bekymret over risikoen ved å fastsette kvoter basert på slike prognoser. Prognosen for ynglinger i 2022 er heftet med betydelig usikkerhet. Usikkerheten i estimatene til modellen blir større for de regionspesifikke prognosene ettersom antall familiegupper er mindre. I tillegg er små bestander mer påvirket av tilfeldige variasjoner. NOAH mener det er for risikofylt å vedta kvotejakt på en sterkt truet art basert på slike prognoser, og at føre-var-prinsippet bør komme til anvendelse i denne saken.

Om anvendelse av føre-var-prinsippet

Nml § 9 slår fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på

naturmangfoldet.

Det er vanskelig å forstå direktoratets konklusjon om å ikke legge vekt på føre-var-prinsippet i denne saken. Det finnes ikke noen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av gaupebestanden i Norge. I lys av de relaterte usikkerhetene med hensyn til hvordan levedyktigheten av bestanden skal sikres på lang sikt, er kravet til kunnskapsgrunnlaget henholdsvis større (jf. § 8 nml) enn det ville være hvis det var en slik plan vedtatt. Derfor har direktoratet også en større plikt til å vise hvordan den langsiktige overlevelsen sikres ved andre tiltak. NOAH mener at direktoratet ikke har synliggjort noen tiltak som skal sikre at jakten ikke medfører fare for overlevelse og levedyktighet av gaupebestanden i Norge. NOAH mener derfor at føre-var-prinsippet er anvendt feil i denne saken.

NOAH mener at man ut i fra et føre-var-prinsipp bør avstå fra kvotejakt på gaupe i Norge. All annen praksis er etter NOAHs syn svært uansvarlig.

Om skadepotensialet

I kommentarene til rovviltforskriftens § 11 står det at kvotevedtaket bør baseres på den skade viltet gjør, da kvote for jakt på gaupe også er motivert ut i fra skadereduksjon. Det er ikke slik at ethvert rovdyr som befinner seg i et såkalt beiteprioritert område skal felles. Det skal gjøres en konkret vurdering av potensiale for skade. Forhåndsdreping av gaupe er i strid med nasjonale føringer om at felling for å avverge skade skal være individorientert.

NOAH vil dessuten understreke at flere nylig publiserte undersøkelser har konkludert at skyting av rovdyr ikke er det mest effektive virkemiddelet til å forebygge fremtidige skader på beitedyr. En av hovedkonklusjonene fra studiene om hvordan å redusere rovdyr- og husdyrkonflikter er at det bør legges mer vekt på ikke-letale forebyggende tiltak, i stedet for reaktive tiltak (som skyting er). Proaktiv forebygging kan være enten permanent eller midlertidig og påføres umiddelbart etter en predasjonshendelse. Selv om permanente forebyggende tiltak kan virke dyrere når de settes i gang, er de ikke det på lang sikt, samt at de også er mer effektive.⁴ Ikke-selektiv felling av rovdyr har kun kortsiktig effekt og er ikke effektivt med hensikt å forhindre ytterligere angrep. Dette er på grunn av at det vandrer

---

⁴ Karlsson, J., & Johansson, Ö. (2010). Predictability of repeated carnivore attacks on livestock favours reactive use of mitigation measures. *Journal of Applied Ecology*, 47(1), 166-171.

inn andre individer av den samme arten i området. I tillegg er det bevis fra flere forskningsstudier at lokale forhold, ikke antallet av rovdyr, spiller en nøkkelrolle for å redusere omfanget av tap til rovdyr.⁵

3. Økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 10

Det er fastsatt i § 10 i nml at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I forarbeidene til nml Ot.prp.nr. 52 (2008-2009) er det forklart hva økosystemtilnærmingen innebærer: «*Sammenhengene mellom arter er altså grunnlag for ev. høstingsbeslutninger*» og at «*Kjernen i økosystemtilnærmingen er at den innebærer en integrert forvaltning av menneskelige aktiviteter basert på økosystemenes dynamikk*» (s. 94).

Det regionale bestandsmålet er ikke oppnådd i region 8, og ifølge prognosen er det lite sannsynlig at det vil oppnås i 2022. For region 7 viser prognosen 10,6 familiegrupper, altså kun 0,6 familiegrupper høyere enn det fastsatte bestandsmålet for regionen. Slike prognoser er heftet med betydelig usikkerhet, så man kan heller ikke forvente at bestandsmålet for region 7 nås. Gaupe er fortsatt rødlistet som sterkt truet i Norge. Det kommer fram på artsdatabanken.no at «*Til tross for at den norske bestanden har økt det siste året, fortsetter nedgangen i den svenske bestanden, og gaupe er listet som sårbar VU i Sverige på grunn av synkende antall og få reproduktive individer (SLU Artdatabanken 2020)*». Dette understreker behovet for å vurdere påvirkning av forvaltningsvedtak om uttak av gaupe på den hele norske bestanden og ikke kun på en viss andel av bestanden. For å ta hensyn til økosystemets dynamikk, må bestandsstatusen og -utviklingen evalueres ut fra biologiske og økologiske kriterier, og kan derfor ikke begrenses av administrative grenser.

Den samlede belastningen på bestanden bør veies opp mot forvaltningens mål fastsatt i naturmangfoldloven § 5, nemlig hvordan den samlede belastningen vil påvirke oppnåelse av formålet om å sikre en levedyktig gaupebestand i Norge.

I forarbeidene til naturmangfoldloven Ot.prp.nr.52 (2008-2009) er det gitt et eksempel på hvordan prinsippet om samlet belastning bør anvendes i vurderingen av miljømessige påvirkninger av innføring av

---

⁵ Rigg, R., Findo, S., Wechselberger, M., Gorman, M. L., Sillero-Zubiri, C., & Macdonald, D. W. (2011). Mitigating carnivore–livestock conflict in Europe: lessons from Slovakia. *Oryx*, 45(2), 272-280.

nye veier i vill natur (s.104): *«Lovfesting av prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven synliggjør i dette tilfelle at «miljømessige konsekvenser» ikke bare betyr virkningen av den enkelte vei isolert sett, men også virkningen av veien sett i sammenheng med andre veier eller andre påvirkninger».*

På liknende måte bør det vurderes i vedtaket hvilke påvirkninger kvotejakt kan ha for den norske gaupebestanden som helhet, og hvilke andre omstendigheter som har påvirket eller vil påvirke bestandsutviklingen bør tas hensyn til.

Vedtaket viser ikke til noen tidsramme for å bringe gaupe ut av statusen som sterkt truet, heller ikke er det noen plan som beskriver andre tiltak som må iverksettes for å oppnå målet i § 5 i nml. Dette betyr at oppfyllelsen av forpliktelser i nml § 5 blir utsatt til en ubestemt fremtid. NOAH vil understreke at forpliktelsen i § 5 nml innebærer å ta aktive tiltak for å forbedre bevaringsstatusen, slik at gaupa ikke lenger ville være sterkt truet i Norge. Norge har dessuten denne forpliktelsen overfor det internasjonale samfunnet, på grunnlag av Bernkonvensjonens artikkel 2. I tillegg setter Bernkonvensjonens artikkel 7 krav om at enhver utnytting av vill fauna som er gitt i Vedlegg III skal reguleres for å holde bestanden utenfor fare, under hensyntaken til kravene i artikkel 2. NOAH mener at kvotejakt setter gaupebestanden i fare og medfører at målet i § 5 fravikes, og derfor er vedtaket i strid med § 5 i nml og med artikler 2 og 7 av Bernkonvensjonen.

NOAH mener at direktoratet har anvendt prinsippet om samlet belastning feilaktig. Dette har ført til at vedtaket ikke viser at kvotejakt ikke setter overlevelsen av gaupebestanden i fare, og at vedtaket dermed fraviker fra forvaltningsmålet i § 5 i nml.

Konklusjon

NOAH mener det ikke bør tillates kvotejakt på gaupe i region 7 og 8. Vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av gaupebestanden, og vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget. Vedtaket er et brudd på nasjonal og internasjonal lov: § 5 og § 16 tredje ledd i naturmangfoldloven og artikler 2, 7 og 9 i Bernkonvensjonen. Tatt i betraktning at gaupe er kategorisert som sterkt truet art i Norge, står Miljødirektoratets kunnskapsgrunnlag ikke i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. NOAH mener i tillegg at føre-var-prinsippet og prinsippet om samlet belastning er anvendt feilaktig.

På bakgrunn av dette ber NOAH om at Miljødirektoratets vedtak omgjøres, og at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter

v/

Henriette Løkken Diesen (Biolog)

Miljødirektoratet

Postboks 5672, Torgarden

7485 Trondheim

Brønnøy Jeger og fiskeforening

Brønnøysund 02.01.2022

V/ Leder Martin Sjøreng

Ref 2021/11046

Klage på vedtatt kvote for region 7.

Viser til brev datert 15.12.2021 med nevnte referanse.

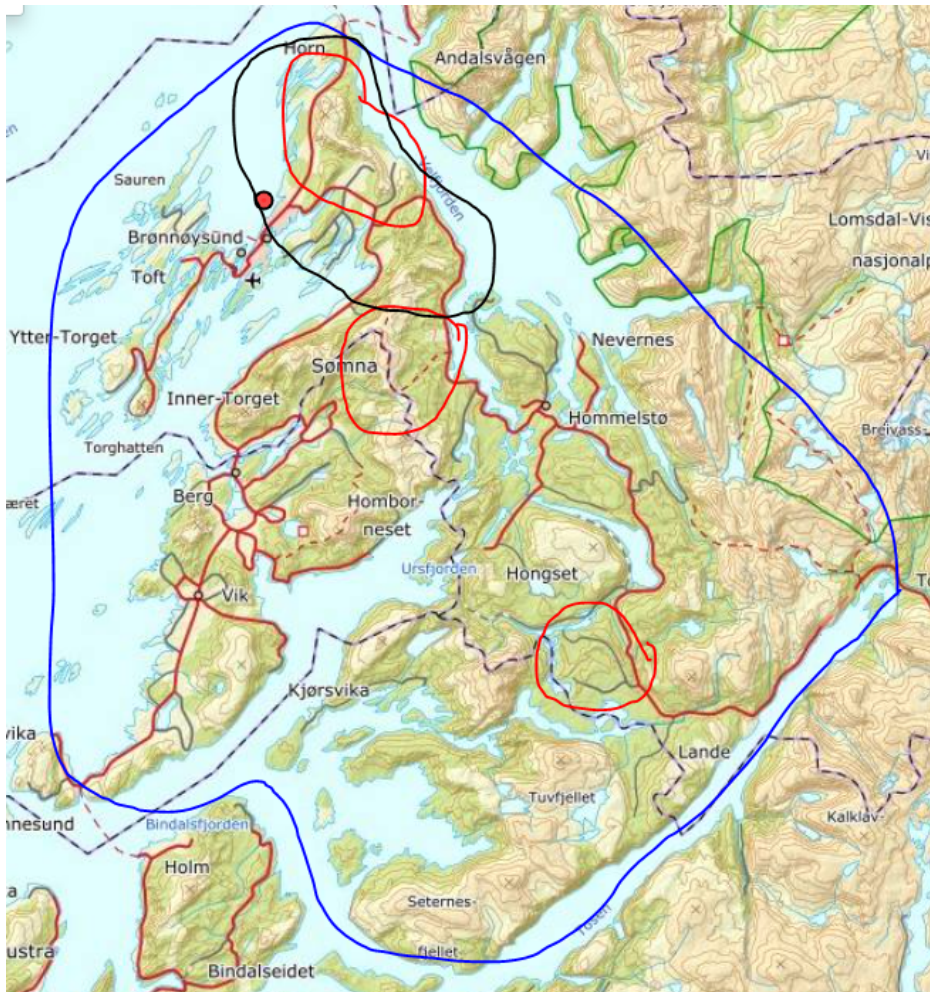
Brønnøy jeger og fiskeforening er med våre ca 230 medlemmer den største interesseorganisasjonen i regionen Sør-Helgeland når det kommer til jakt, fiske og friluftsliv, og på vegne av våre medlemmer fremmes klage på vedtatt Gaupekvote for Nordland.

De siste årene med Gaupejakt i Nordland har vår halvøy (Brønnøy, Sømna, deler av Bindal merket med blå ring i innlimte kart) ikke hatt jaktbar kvote, da jaktbar kvote sør i Nordland har vært definert øst for E6. De siste 3-4 årene har vi opplevd økende aktivitet fra Gaupe på Sør- Helgelandshalvøya, dette gjennom oftere observasjoner både på viltkamera, spor, Gaupetatt rådyr/ fallvilt og faktiske observasjoner. Noe av observasjonene er registrert i Scanobsappen enten av observatør, eller Rovviltkontakt Inge Nepås. Jeg kjenner ikke til tall for Sau og Rein tatt av Gaupe i området de siste årene. Så vidt meg bekjent er det ingen organisert sporleting etter familiegrupper i regionen, og det er svært begrensede muligheter for slik aktivitet da dette er ved kysten og vinteren kommer flere ganger gjennom sesongen, og i korte perioder med snø og sporingsforhold. Begrensede sporingsforhold kan også gjøre at hele jaktperioden februar – april går uten at det er gode jaktforhold, og kvoten fylles etter uttak langt nord i fylket/ regionen.

BRJFF har gjennom de siste ca 20 årene drevet mye opplæringsjakt på Rådyr, dette for ferske jegere og ungdommer. I ytre Brønnøy har vi en sterk og stor Rådyrstamme, og Rådyrjakt er derfor en tilgjengelig jaktform for mange. Det har gjennom de siste par årene blitt funnet mye Rådyr- fallvilt, noe er dokumentert tatt av Gaupe, og det meste som er funnet har vært på innmark eller i nærhet til vei. Det er derfor nærliggende å tro at det tas mye mer en dyrene som blir funnet. Flere jaktlag og grunneiere reagerer på at det er færre rådyr, og at de dyrene som observeres er mer var og forsiktig. Det er selvfølgelig vanskelig å dokumentere, men det er skjellig grunn til å tro at den/ de gaupene

som er i Ytre Brønnøy (merket med svart i innlimte kart) har gjort og utgjør store tap i Rådyrstammen. Det er også grunn til å tro at tilgangen på Rådyr gjør at Gaupa i Ytre Brønnøy tar mindre tamdyr i dette området.

På bakgrunn av dette anmodes det om å revurdere tildelingen, og tildele Gaupekvote også spesifikt for Sør- Helgeland. Alternativt se på muligheten for skadefelling på bakgrunn av Gaupetatt Rådyr, dette avgrenset til Ytre Brønnøy.

Blå ring: Området omtalt som Sør-Helgelandshalvøya.

Røde Ringer: Områder med gjentatt Gaupeaktivitet de siste månedene.

Svart Ring: Definert område Ytre Brønnøy hvor Rådyrstamme er stor og det oppleves store tap til Gaupe nå.

Mvh

Martin Søreng

Leder for Brønnøy Jeger og Fiskeforening

martinsoreng@gmail.com

91694421

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Hattfjelldal 21.12.2021

Klage på vedtak fattet av Miljødirektoratet

Hattfjelldal sau og geit viser til miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe i 2022 – region 7 og 8 av dato 15.12.2021 hvor kvoten for region 7 er satt til fire gauper med en hunddyr kvote på to voksne hunddyr.

Hattfjelldal Sau og geit ønsker med dette og påklage vedtaket fatte av miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser i sitt vedtak til den todelte målsettingen vedtatt i rovviltforliket, vi kan ikke se at dette er ivaretatt gjennom direktoratets forvaltning av gaupe i Nordland. Beitenæringene har de siste år i region 7 lidd betydelige tap til gaupe.

«Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt): "Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)"»

Den stadig økende bestanden av gaupe i region 7 viser at felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og det er bekymringsfullt med økende antall gauper i beiteprioritert område.

«Rovviltforliket i 2011 legger videre til grunn at det er et mål at den regionale myndigheten i rovviltforvaltningen skal styrkes. Dagens praksis med at de regionale rovviltnemndene har myndighet til å fastsette kvoter for jakt og lisensfelling for arter der regionalt bestandsmål er oppnådd videreføres. Samtidig er det understreket at også i de tilfeller der bestandsmålet ikke er nådd, skal rovviltnemndenes syn tillegges betydelig vekt.»

Hattfjelldal sau og geit kan ikke se at Rovviltnemnden i region 7 sin anbefaling er tillagt betydelig vekt i direktoratets vedtak.

Direktoratet påpeker de store svingningene i familiegrupper dokumentert i region 7, Hattfjelldal sau og geit mener at registreringen av både gaupe og jerv i region 7 har forbedringspotensialer. Vi er bekymret for om myndighetene har stilt tilstrekkelige med ressurser disponible for en fullverdig god registrering av gaupe og jerv.

Hattfjelldal sau og geit mener Miljødirektoratet motarbeider rovviltforliket vedtatt av stortinget og anmoder om at rovviltnemndas anbefaling i region 7 på uttak av gaupe vektlegges i tråd med vedtak fattet av stortinget.

Hattfjelldal Sau og Geit
Laila Hoff
Leder

From: Geir Jostein Sandmo[Geir.Jostein.Sandmo@bondelaget.no]

Sent: 21.12.2021 14:39:56

To: Postmottak Miljødirektoratet[post@miljodir.no]

Cc: Trond Bjørkås[tbjorkaas@hotmail.com]; Geir Jostein Sandmo[Geir.Jostein.Sandmo@bondelaget.no]; Ketil Trongmo (ktrongmo@online.no)[ktrongmo@online.no]

Subject: VS: Kvote for jakt på gaupe i 2022

Hei

Det vises til miljødirektoratets vedtak i saken «Kvote for jakt på gaupe i 2022 – region 7 og 8» (se vedlegg). Her setter direktoratet en kvote i region 7 til 4 gauper med en totalkvote på to voksne hunndyr.

Nordland Bondelag vil påklage dette vedtaket. Vi mener at kvoten i region 7 er satt for lavt og at rovviltnemndas vedtak om å anbefale totalt 13 gauper må legges til grunn for vedtaket.

Ytterligere begrunnelse for klagen vil bli ettersendt – herunder avklaringer om det er flere organisasjoner som vil fremme en samlet klage.

Jeg ber om bekreftelse fra Miljødirektoratet på at klagen er mottatt og at den er mottatt innenfor den fristen som er satt.

Med vennlig hilsen

Geir Jostein Sandmo
Organisasjonssjef | mob. 95772032

[MottakerNavn]
[Adresse]
[PostNr] [Poststed]

Trondheim, 15.12.2021

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/11046

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Kvoter for jakt på gaupe i 2022 - region 7 og 8

Miljødirektoratet fatter vedtak om kvoter for jakt på gaupe i region 7 -Nordland og region 8 - Troms og Finnmark i 2022. Kvoten settes til totalt fire -4- gauper i region 7 med en hunddyrkvote på to - 2 - voksne hunddyr. For region 8 åpnes det i Troms for jakt på totalt tre - 3 - gauper med en hunddyrkvote på totalt to - 2 - voksne hunddyr. Nærmere vilkår følger av dette vedtak.

Kvotejakt er en ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 16, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet. Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i området, og på den skade viltet gjør.

Bakgrunn

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004), fastsatte Stortinget nasjonale bestandsmål for gaupe, jerv, brunbjørn, ulv og kongeørn, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). For gaupe er det nasjonale bestandsmålet 65 årlige ynglinger fordelt på syv forvaltningsregioner.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter forskriftens § 11 når bestanden ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionene. Nemndenes myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

Direktoratet viser til [NINA rapport 2011](#) antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021. Av rapporten fremgår det at det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger av gaupe ble nådd i 2021 med 67 familiegrupper. Det fremgår videre at region 2, 3 og 6 har myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2022. Region 1 har ikke mål om yngling. Resterende regioner med mål om yngling av gaupe har ikke myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2022.

Direktoratet har mottatt anmodning fra rovviltnemndene i region 7 og 8 om å fastsette kvote for jakt på gaupe i respektive regioner i 2022. Rovviltnemndene i region 4 og 5 har anmodet direktoratet om ikke å åpne for kvotejakt på gaupe i regionene i 2022.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. naturmangfoldloven § 16 og rovviltforskriften § 13. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Lovgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) og forskrift 18.mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for Miljødirektoratet sitt vedtak i saken.

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1) lyder:

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal midlertidig avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom de regionale forvaltningsplanene for rovvilt som er utarbeidet av rovviltnemndene.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 og § 12 er omtalt senere i vedtaket. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse. Vedtaket gjelder kvote for jakt på gaupe og det er ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår i vedtaket. Direktoratet anser derfor ikke § 11 som relevant i saken.

Det vises til naturmangfoldloven § 16 og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Naturmangfoldloven § 16 (høsting av vilt og lakse- og innlandsfisk):

"Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29.mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

(...)

Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Ved avgjørelse om å tillate høsting og om fremgangsmåte ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for

øvrige. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring og rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør."

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike roviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning."

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

"I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. (...) Nasjonalt overvåkingsprogram for rovilt skal gi data om status og utvikling i roviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig."

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

"Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)"

Miljødirektoratet viser videre til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 hvor det ble inngått et nytt enstemmig roviltforlik. Det fremgår av forliket at norsk roviltforvaltning fremdeles skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter roviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

Roviltforliket i 2011 legger videre til grunn at det er et mål at den regionale myndigheten i roviltforvaltningen skal styrkes. Dagens praksis med at de regionale roviltnemndene har myndighet til å fastsette kvoter for jakt og lisensfelling for arter der regionalt bestandsmål er oppnådd videreføres. Samtidig er det understreket at også i de tilfeller der bestandsmålet ikke er nådd, skal roviltnemndenes syn tillegges betydelig vekt.

Om kvotejakt:

Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastsatt i naturmangfoldloven § 16, tredje ledd. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i vedkommende område, og på den skade viltet gjør.

For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer. Det er kvotejakt (eller lisensfelling) som skal være

den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som gaupe påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Kunnskapsgrunnlaget

Vurdering av bestandssituasjonen for gaupe:

Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet viser i denne sammenheng til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, NINA rapport 2011 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021 og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Direktoratet vurderer at det ikke er tilfelle i denne saken.

Bestanden av gaupe i Norge blir primært overvåket ved å registrere antall familiegrupper av gaupe i perioden 1. oktober til 28(29) februar. Årlig gjøres en beregning av antall familiegrupper før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner av familiegrupper (spor, synsobs., bilder fra viltkamera og døde unger).

I NINA rapport 2011 går det fram at det er registrert henholdsvis 55, 66,5 og 67 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2019, 2020 og 2021. Antall familiegrupper har økt i regionene 3, 4, 5 og 6 sammenlignet med 2020, mens antallet har gått ned i regionene 2, 7, og 8 (Tabell 1).

Regionene 2, 3, 6 og 7 ligger på eller over regionale bestandsmålet før jakt i 2021, og regionene 4 og 5 ligger under de regionale bestandsmålene. Når man beregner gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år ligger regionene 2, 3 og 6 over det regionale bestandsmålet (Tabell 1).

Tabell 1: Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2019 til 2021, samt gjennomsnittet for de tre årene. For detaljer se NINA rapport 2011.

Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2019	2020	2021	Gjennomsnitt
1	-	0	0	0	0
2	12	15	16	15,5	15,5
3	5	7	5	6	6
4	6	1	0,5	3	1,5
5	10	6	8	8,5	7,5
6	12	15,5	15	18	16,2
7	10	5,5	11	10	8,8
8*	10 (4)	5(1)	11(3)	6(2)	7,3(2)
Sum	65	55	66,5	67	62,8

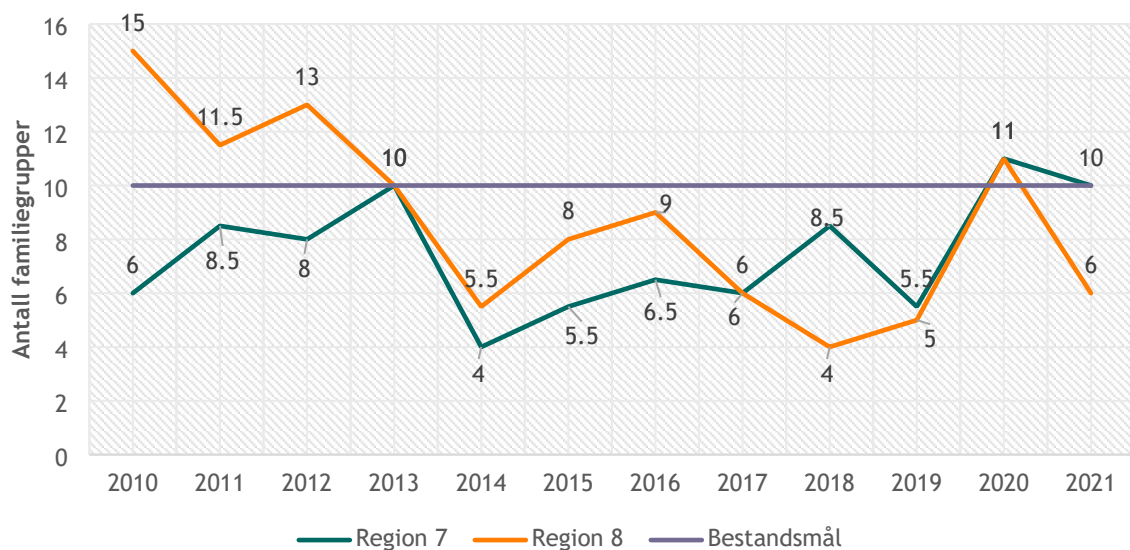
*Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark fylke.

Antall registrerte familiegrupper i 2021 tilsvarer en bestand på omkring 395 dyr (95 % CI = 327-463) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2021 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2020 var på 393 dyr.

Direktoratet konstaterer at gaupebestanden for andre gang er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Bestandsobservasjonen i region 7- Nordland viser store svingninger i antall registrerte familiegrupper (Figur 1). Siden 2013 hvor regionen oppnådde bestandsmålet på 10 familiegrupper, har antallet ligget mellom fire og seks familiegrupper frem til 2018. I 2018 steg til 8,5 for så å synke igjen til 5.5 i 2019. I 2020 økte antallet til elleve registrerte familiegrupper, og i 2021 er antallet ti familiegrupper.

Bestandsobservasjonen i region 8 - Troms og Finnmark viser også en betydelig variasjon i antall dokumenterte familiegrupper de siste ti årene (Figur 1). I 2019 ble det registrert fem familiegrupper og i de to siste årene er det registrert henholdsvis 11 og seks familiegrupper. Sist overvåkningssesong ble det registrert fire familiegrupper i Troms og to i Finnmark. Hverken målet for hele regionen eller delmålene i Troms (seks familiegrupper) og Finnmark (fire familiegrupper) ble nådd for 2021. Det ble ikke registrert familiegrupper av gaupe i samarbeidsområdet med Nordland.

Figur 1: Antall familiegupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2010 til 2021 for region 7 og 8. Kilde: NINA rapport 2011.

Store årlige variasjonen i bestandsstørrelse kan skyldes flere forhold, andel voksne hunndyr i bestanden, andelen voksne hunngauper som får unger mellom år, og innvandring av gauper fra nabo-regioner og Sverige.

Prognosen for antall familiegupper av gaupe i Norge før jakt 2022 er beregnet til 67 familiegupper. Prognosen sannsynliggjør at antall familiegupper for region 7 vil ligge 0,6 familiegupper høyere enn det fastsatte bestandsmålet for regionen. For region 8 viser prognosen at det er sannsynlig at man ikke når bestandsmålet for regionen i 2022. Prognosen tilsier 8,2 familiegupper.

[Rapport nr. 2 -2021](#) om bestandsovervåking av gaupe i Skandinavia utgitt av Rovdata og Viltskadesenteret i Sverige, viser en i antall økning et beregnet antall familieguppe sammenlignet med 2020. I 2021 er det estimert 280 familiegupper av gaupe i Skandinavia. Dette er en økning på 24 familieguppe sammenlignet med 2020. Av disse ble 67 familiegupper registrert i Norge og 213 familiegupper registrert i Sverige. Ut fra dette er den norske delen av bestanden beregnet til 395 gauper (95 % CI = 327-463). 213 dokumenterte familiegupper i Sverige tilsvarer 1244 gauper (95 % CI = 1052-1436). De 280 familieguppene som er registrert i Skandinavia tilsvarer en bestand på 1639 gauper (95 % CI = 1379-1899).

Avgang av gaupe i 2021:

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe utover skabb i Norge. Utover enkelte påkjørsler og skadefelling skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltninga i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Så langt i 2021 (13. desember 2021) er det registrert en avgang på 82 dyr i Norge. 64 er felt under ordinær kvotejakt våren 2021, fem er felt under skadefelling, elleve dyr drept av bil/tog, ett dyr drept av ukjent årsak og ett dyr ved ulovlig felling. Dyr felt under kvotejakt er felt i region 2, 3, 6,

7 og 8 hvor det var åpnet for kvotejakt i 2021. I region 7 ble det felt fem gauper og i region 8 ble det også felt 5 gauper under kvotejakta.

Av skadefellingene er det registrert avgang av ett dyr i region 7 og tre dyr i region 8. I tillegg er ett dyr påkjørt i region 7 i løpet av 2021.

Vurdering av skadepotensialet på husdyr og tamrein

I 2020 ble det erstattet 2 365 sau og 12 330 lam som tapt til rovvilt, og det ble utbetalt 37 446 097 kroner. Dette er en nedgang fra beitesesongen 2019 da 2890 lam og 14 683 sau og lam ble erstattet.

For gaupe ble det erstattet 3381 sau og lam i 2021, 3406 sau og lam i 2019, dette er en liten reduksjon siden året før da antall erstattet var 3406 sau og lam. Det ble dokumentert 171 gaupedrepte sau og lam på landsbasis i 2020.

Så langt (13. desember 2021) er det på landsbasis dokumentert 172 sau og lam drept av gaupe i 2021. Erstatningsoppgjøret for sau i 2021 er ikke ferdig før ved årsslutt.

Antall erstattet rein reindriftsåret 2019/2020 er høyere sammenlignet med reindriftsåret 2018/2019. Tall fra reindriftsåret 2020/2021 er ikke tilgjengelig da enkelte distrikt ikke er ferdig behandlet. Antallet rein som ble erstattet 2019/2020 var 19 479 mot 17 897 foregående år. Selv om antallet varierer noe fra år til år, viser en oppsummering av erstatningsoppgjøret at tap av rein til rovvilt har vært forholdsvis stabilt de senere årene. Totalt ble det utbetalt 80 868 173 millioner kroner i erstatning for tapte dyr siste reindriftsår.

I løpet av reindriftsåret 2019/2020 ble det påvist 233 rein tatt av gaupe. Inneværende reindriftsår er det så langt dokumentert tapt 127 rein til gaupe på landsbasis.

Om arealdifferensiering i rovviltregionene

Gaupe som art er i dag fåtallig, og det kreves forvaltningsmessige tiltak for å sikre overlevelsen. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av gaupe og de andre store rovviltartene. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom felling ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller i henholdsvis prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder. Direktoratet legger til grunn at de regionale rovviltneemndene med sin geografiske differensiering i de enkelte regionene har i varetatt de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. Dette innebærer at avgrensingen av områder med mål om yngling av gaupe er foretatt ut fra en samlet vurdering og avveining, og forventes å gi de beste samfunnmessige resultater.

Roviltnemndenes anbefalinger:

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

"Roviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland 2022 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Roviltnemnda i Nordland anbefaler at det åpnes for jakt på totalt 13 gauper med en hundyrkvote på totalt 5 voksne hundyr. Roviltnemnda anbefaler at kvota fordeles som følger:

- Kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen uavhengig av totalkvota.
- Øyer sør for Ofotfjorden - fri jakt inntil totalkvota for Nordland er fylt.
- Narvik kommune nord for Skjomen: 1 gaupe
- Narvik kommune sør for Skjomen: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Sørfold og Fauske kommuner: 1 gaupe
- Saltdal kommune og Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvfjorden: 1 gaupe
- Rana kommune: 1 gaupe
- Leirfjord og Hemnes kommuner: 1 gaupe
- Vefsn kommune: 1 gaupe
- Brønnøy og Sømna kommune: 1 gaupe
- Grane kommuner: 1 gaupe
- Hattfjelldal kommune: 1 gaupe
- Bindal kommune: 1 gaupe
- Ett fritt dyr kan fordeles av Statsforvalteren i Nordland til områder med særlig tapsutfordringer så lenge det gjenstår dyr på hundyrkvota.

Videre anbefaler Roviltnemnda følgende bestemmelser:

- For å begrense uttak av voksne hundyr er familiegrupper av gaupe som opptre sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og fram til og med 28. februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper i denne perioden, skal være iverksatt.
- I fellingsområder hvor det er mer enn ett dyr på kvota kan Statsforvalteren stenge deler av området etter at første dyr er felt. Statsforvalteren kan også ut fra ny kunnskap om gaupebestanden og skadepotensialet så sammen jaktområder mot slutten av jakta.
- Annen irregulær avgang av gaupe skal belastes kvota. Dersom irregulær avgang skjer utenfor områder med kvote eller der kvote fra før er fylt, avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes.
- Dersom det felles gaupe på øyer sør for Rombaken avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes."

Roviltnemnda i region 8 - Troms og Finnmark

"Roviltnemnda tilrår slik kvote:

Gaupekvote i Troms og avtaleområdet i Nordland:

Kvote på 5 gauper i B-området i kommunene Kvænangen, Nordreisa, Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Senja, Dyrøy og Sørreisa.

Gaupekvote i Finnmark:

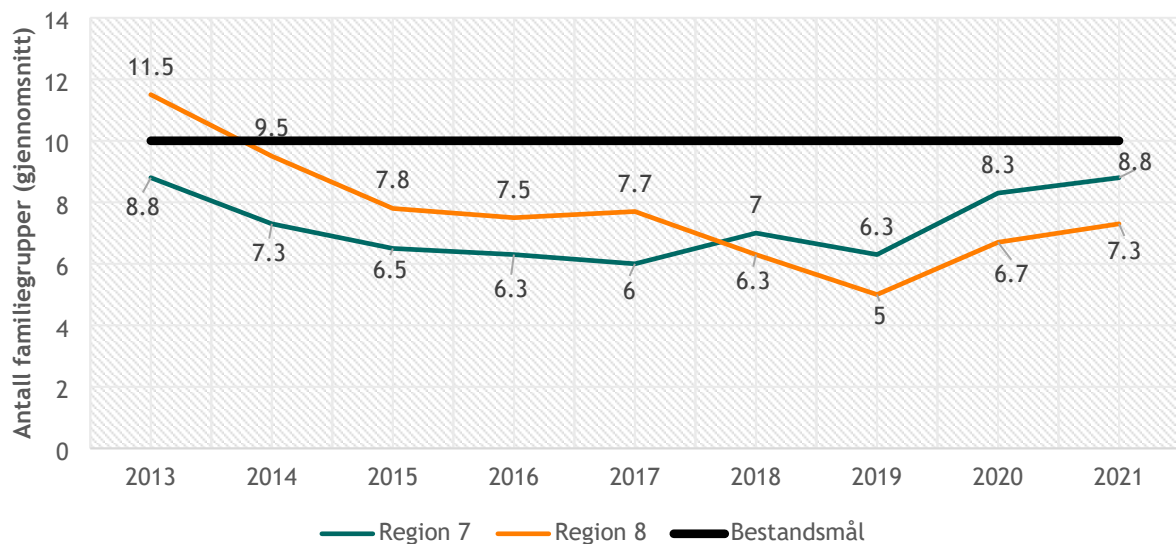
Kvote på 3 gauper i B-området i Finnmark.

Rovviltnemnda ber om at Miljødirektoratet i vedtak om kvote avgjør fordelingen av kvote mellom områder."

Miljødirektoratet sin vurdering

Lisensfelling og kvotejakt på gaupe er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. For kvotejakt er dette en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene, dvs. om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, om jakt og fangsttradisjon og eventuell om arten forårsaker skade. For en skadereduserende effekt er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer på bufe- og tamreinnæring.

På landsbasis er gaupebestanden for andre gang på rad over det nasjonale fastsatte bestandsmålet på 65 årlig ynglinger. Direktoratet har vurdert bestandssituasjonen i region 7 og 8, og konstaterer at det er en nedgang i antall registrerte familiegrupper i begge regionene. Nedgangen er størst i Finnmark, fra 11 familiegrupper i 2020 til 6 familiegrupper i 2021. Delmålene for Troms og Finnmark er ikke nådd i 2021. Nordland har registrert en familiegruppe mindre enn i 2020. Selv om antall familiegrupper målt som et gjennomsnitt over de tre siste årene har økt noe for region 7 og region 8, har begge regionene ligget under målet i flere år (Figur 2).

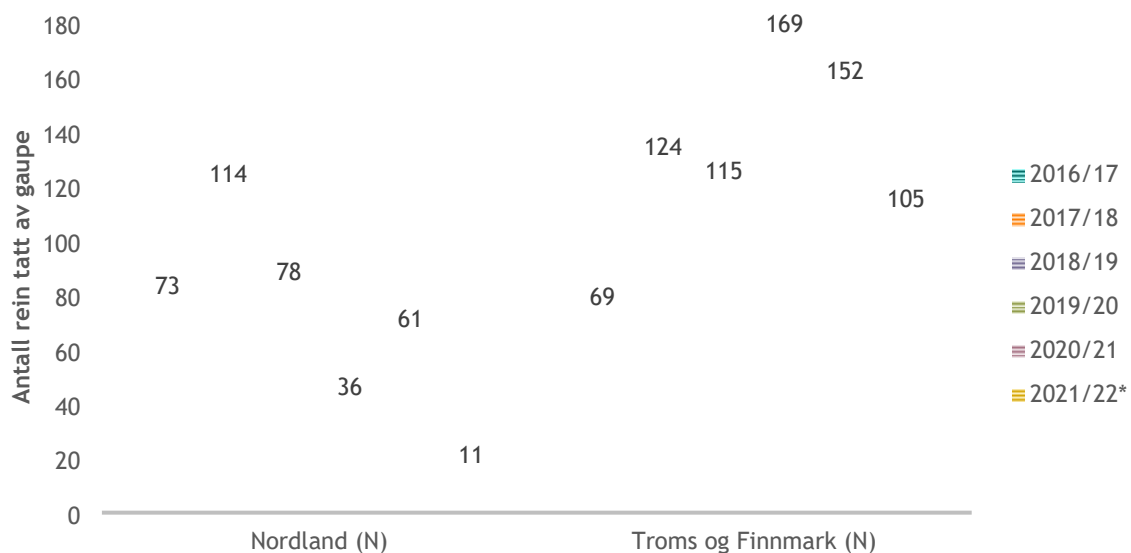

Figur 2: Antall familiegrupper for region 7 og region 8 målt som gjennomsnitt av de tre siste årene.

For region 8 er antall rein påvist tatt av gaupe i reindriftsåret 2020/21 noe redusert sammenlignet med året før. Så langt i dette reindriftsåret er det dokumentert 105 rein tatt av gaupe i regionen (Figur 3). Påviste tap av rein forårsaket av gaupe i Region 7 for reindriftsåret 2020/2021 er høyere

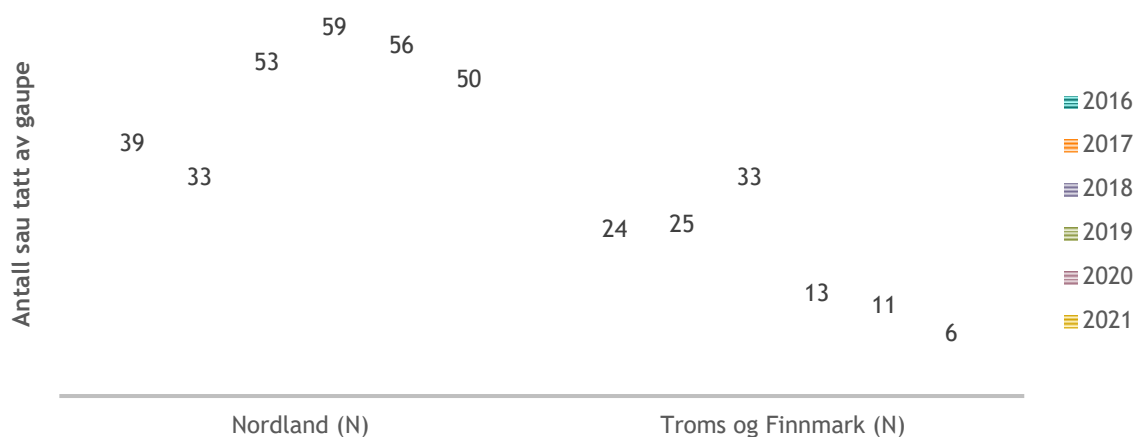

sammenlignet med året før, men lavere enn tapet for reindriftsåret 2018/2019. Så langt i dette reindriftsåret er det dokumentert elleve rein tapt til gaupe i regionen.

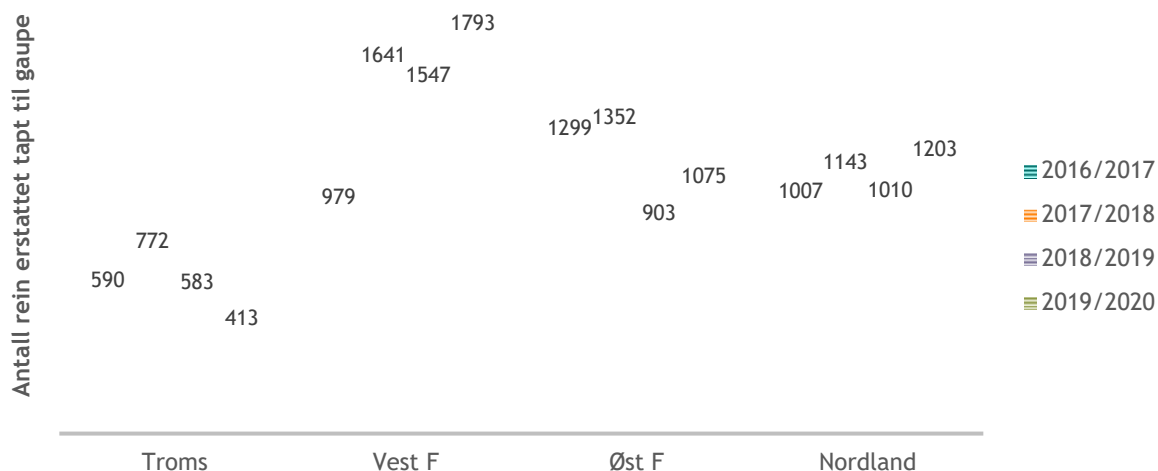
Figur 3: Påviste tap av rein til gaupe i Nordland og Troms og Finnmark i reindriftsårene 2016/17 og frem til 2021/22 (13. desember 2021).

Tapet av sau til gaupe i 2021 er beskjedent med seks dokumenterte sau drept av gaupe i Troms og Finnmark, fire sau drept i Troms og to sauer i Finnmark (Figur 4). Tap av sau til gaupe påvist i 2021 er tilnærmet lik de siste tre årene for region 7 (50 til 59 gauper).

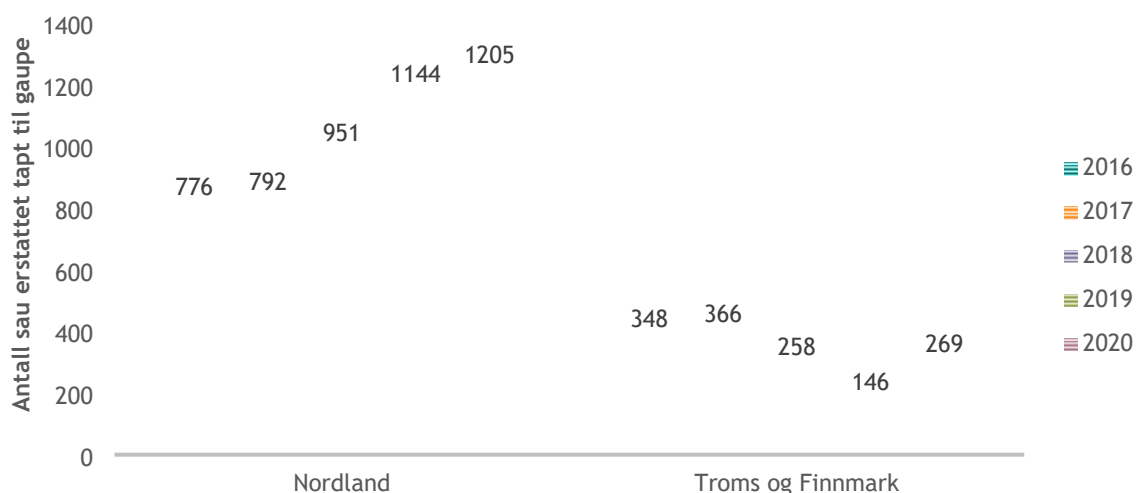

Figur 4: Påviste tap av sau til gaupe i Nordland og Troms og Finnmark i årene 2016 og frem til 2021 (6. desember 2021).

Antallet sau og rein erstattet som tatt av gaupe er høyere enn antallet påvist tatt av gaupe i begge regionene er høyere (Figur 5 og 6). Antall sau erstattet er økt i begge i regionene sammenlignet med året før. Dette er også tilfelle for rein, med unntak av Troms i region 8, der antall rein erstattet er noe redusert sammenlignet med året før.

Figur 5: Antall rein erstatt tatt av gaupe i årene 2016/2017 til 2019/2020 i Nordland og Troms og Finnmark.

Figur 6: Antall sau erstatt tatt av gaupe i årene 2016 til 2020 i Nordland og Troms og Finnmark.

Direktoratet har vurdert rovviltnemnda i region 7 og 8 sin anmodning om å fastsette kvote for jakt på gaupe i regionen i 2022. Ved fastsettelsen av kvote for jakt på gaupe i region 7 og region 8 med samarbeidsområdet i Nordland har direktoratet gjort en vurdering av kvoten og hunddyrkvoten sett i forhold til bestandssituasjonen i regionene, samt til prognosen for gaupebestanden i regionen og i landet som helhet (NINA rapport 2011).

Region 8

Direktoratet viser til at det regionale fastsatte bestandsmålet på 10 årlige familiegrupper av gaupe ikke er nådd i 2021. I 2021 ble det av direktoratet for første siden 2017 åpnet for jakt på gaupe i region 8. Bakgrunnen for dette var blant annet basert på at bestanden i region hadde økt det siste året. Til tross for måloppnåelse valgte vi å være noe restriktive og reduserte kvotene i forhold til nemdas anbefaling. Antall familiegrupper påvist i 2021 er sunket med fem familiegrupper sammenlignet med året før, men antall familiegrupper målt som et gjennomsnitt over de tre siste

årene har økt noe. Prognosen for region 8 viser at det er sannsynlig at man ikke når bestandsmålet for regionen i 2022.

Direktoratet mener fortsatt at det er behov for stabil bestandsvekst i regionen slik at man når det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet og rovviltnemda kan overta myndigheten. Videre ønsker vi handlingsrom for å tildele kvoter til skadefelling i region 8 i 2022.

Miljødirektoratet mener at det er grunn for å være restriktiv ved fastsetting av kvote, og åpner for en begrenset kvote i Troms, i region 8. Vi ønsker at uttak skal styres mot områder med tapsutfordringer og tapspotensiale og vi åpner for jakt i B-områdene i kommunene Nordreisa, Kåfjord, Storfjord, Lyngen og Tromsø.

Region 7

Det ble også gitt en begrenset kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2021, med tilsvarende vurdering som ble gjort for fastsetting av jaktkvoten i region 8. Antall familiegrupper påvist før jakt 2021 er redusert med en familiegruppe sammenlignet med antallet familiegrupper før jakt 2020, og prognosen over familiegrupper før jakt 2022 tilsier 10,6 familiegrupper. Regionale prognoser er basert på små tall og har vide konfidensintervaller, og det er derfor stor usikkerhet i disse regionale prognosene. Av den grunn følger direktoratet fortløpende med på registreringer av familiegrupper av gaupe i de ulike regionene, og vi ser at antall registrerte familiegrupper i region 7 er langt lavere enn det som ble registret ved tilsvarende tidspunkt i fjor. Dette til tross for at det de siste ukene har vært gode forhold for slik registrering. Av den grunn ønsker vi også i år å være restriktiv i region 7, slik at man oppnår stabil bestandsvekst og at man også i denne regionen har handlingsrom for å tildele kvoter til skadefelling i 2022.

Miljødirektoratet mener at det er grunn for å være restriktiv ved fastsetting av kvote, og åpner for en begrenset kvote i region 7. Vi ønsker at uttak skal styres mot områder med tapsutfordringer og tapspotensiale, og vi åpner for jakt i Narvik, Hamarøy, Steigen, Sørfold, Fauske og Saltdal kommuner.

Sammendrag

Ut fra en totalvurdering av overnevnte forhold anser Miljødirektoratet at det er grunnlag for å åpne for en begrenset kvote for jakt av gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7 og 8. Vi ønsker også i år å være noe restriktive da det fortsatt er behov for stabil bestandsvekst i begge regioner slik at man når det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet og rovviltnemdene kan overta myndigheten. Videre vurderer vi å opprettholde et handlingsrom for å tildele kvote for betinget skadefelling til bruk ved konkrete skadesituasjoner i de respektive regionene i 2022.

Vi tar også hensyn til prognosen for gaupebestanden i landet som helhet. Gitt en bestandsstørrelse i 2022 på 67 familiegrupper viser beregninger med prognosemodellen at et uttak i jakta i 2022 på mer enn 30 voksne hunngauper kan føre til at bestanden havner under det nasjonale målet. Rovviltnemdene 1, 2, 3 og 6 har til sammen vedtatt en kvote på 26 hunddyr.

Ut fra en totalvurdering av ovennevnte forhold anser Miljødirektoratet det forsvarlig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7 og region 8 inkludert samarbeidsområdet i Nordland i 2022. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Vedtak

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 16 og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter Miljødirektoratet vedtak om kvoter for jakt på gaupe innenfor region 7 og 8 i 2021.

Kvote i region 7

Settes til totalt fire gauper med en totalkvote på to voksne hunndyr. Kvote fordeles som følger:

Narvik: 1 gaupe

Hamarøy og Steigen: 1 gaupe

Saltdal kommune: 1 gaupe

Sørfold og Fauske kommuner: 1 gaupe

Kvote i region 8

Settes til totalt tre gauper med en totalkvote på to voksne hunndyr innenfor B-områdene i Troms.

Kvote fordeles som følger:

Tromsø, Lyngen og Storfjord kommuner: 2 gauper

Kåfjord og Nordreisa kommuner: 1 gaupe

For å begrense uttak av voksne hunndyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og fram til og med 28. februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper i denne perioden, skal være iverksatt.

Særlige vilkår

- Jakt- og fangsttiden for gaupe varer fra 1. februar - 31. mars
- Fastsatt kvote, vilkår, jaktområder etc skal kunngjøres av statsforvalteren/sekretariat på egnet måte slik at denne informasjonen er enkelt tilgjengelig.
- Statsforvalterne har ansvar for å administrere kvotejakten innenfor sitt fylke, og etablerer hensiktsmessige og funksjonelle ordninger for å oppdatere resultater om felling samt informere om gjenstående kvoter, krav til jeger, og informasjon om gjennomføring av eventuelle ettersøk eller annet.
- Miljødirektoratet kan til enhver tid stanse kvotejakten eller endre fastsatt kvote dersom nye bestandsopplysninger eller opplysninger om irregulær avgang tilsier det.
- All avgang (irregulær og ved skadefelling) av gaupe innenfor regionen etter at vedtaket om kvotejakt er fattet belastes aktuell kvote.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Siv Grethe Aarnes
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK			
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø

Roviltnemnda i region 7
Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 18.01.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/928

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ekstraordinær skadefelling av jerv i deler av Narvik kommune, region 7 - forlenget virketid til 15. februar 2022

Miljødirektoratet forlenger virketid av tidligere beslutning om skadefelling av inntil 2 jerver på Håfjell-halvøya i Narvik kommune, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Skadefellingen gjennomføres for å hindre skade på sau og tamrein. Fellingstillatelsen gjelder for perioden 7. januar til og med 15. februar 2022.

Vi viser til Miljødirektoratet sine beslutninger om skadefelling av jerv på Håfjell i Narvik kommune av 1. november 2021 og 15. november 2021, og våre vurderinger og bakgrunnsinformasjon for vedtaket i vedlegget "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2021".

Vi viser videre til flere påviste skader fra jerv på sau i dette området i løpet av 2021 og på sau og tamrein tidligere år, og stort potensiale for ytterligere skade i 2022. Roviltnemnda i region 7 har blant annet prioritert ekstraordinære uttak av jerv i Ballangen i vinter. Det aktuelle området er utenfor forvaltningsområde for jerv, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Bestandssituasjon for jerv og overvåking

I rovviltregion 7 er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv. Året 2021 ble det påvist 8 ynglinger av jerv i region 7, og i de to foregående årene ble det påvist henholdsvis 11 og 12 ynglinger.

Av de 8 ynglingene i 2021 ble det gjennomført 1 uttak av Statens naturoppsyn – i Narvik kommune. Etter ekstraordinære uttak har gjennomsnittlig antall jerveynglinger siste tre år vært 9,6 i regionen.

Pr 14. januar er til sammen 7 jerver belastet lisensfellingskvoten for region 7 i perioden 2021/2022. Ingen er felt innenfor det aktuelle fellingsområdet.

Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Det ble utbetalt erstatning for 244 sau og lam som tapt til jerv i Narvik kommune i 2020. Det representerte 63 % av alle tap av sau og lam til rovvilt i kommunen. Frostisen reinbeitedistrikt fikk utbetalt erstatning for tap av 48 tamrein til jerv i reinbeitesesongen 2019/2020. Oversikt over erstatningsoppgjøret for rovvilttap for sau i 2021 og tap av tamrein i reindriftsåret 2020/2021 er så langt ikke tilgjengelig.

I det aktuelle området for uttak av jerv har det vært påvist flere jerveskader de siste årene. Fra 1. juni 2021 og fram til oktober er det påvist 14 tap av sau og lam til jerv på Håfjell-halvøya i Narvik kommune. Det er også påvist flere tap av sau og av tamrein i Ballangen i 2020. Skadepotensialet på beitedyr er vurdert som stort.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikke har vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensialet overfor beitenæringen i dette området i region 7. Skadehistorikk og skadepotensiale for sau er gitt avgjørende vekt i vurderingen. Bestandssituasjonen for jerv, nemndene sin prioritering av aktuelle områder for uttak, samt geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan er andre moment som direktoratet har vektlagt. Miljødirektoratet har hatt dialog med rovviltnemnda om saken.

Direktoratet vurderer at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn ekstraordinært uttak av jerv vinteren/våren 2021. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Konklusjon

Ut fra vurderingene over og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, forlenger direktoratet etter eget tiltak beslutning om forsøk på felling av inntil 2 jerver innenfor et nærmere avgrenset område i Narvik kommune.

Følgende vilkår gjelder for iverksetting av felling:

1. Fellingsområde og antall:
Totalt kan det felles inntil 2 jerver innenfor Håfjell-halvøya i Narvik kommune nordvest for E6.
2. Fellingen skal innrettes mot områder som er vanskelig tilgjengelig for ordinær lisensfelling.
3. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket skal gjennomføres i tråd med Instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
4. Beslutningen gjelder fra 7. januar til og med 15. februar 2022.

5. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen til felling.

Et slikt uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningslovens bestemmelser om klageadgang kommer ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Dette brevet sendes til rovviltnemnda i region 7, Statsforvalteren i Nordland, Narvik kommune, aktuelt politidistrikt, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Mattilsynet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

Statens naturoppsyn

Postboks 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM

Vedlegg

1 Grunnlag for felling av jerv 2021- 2022

Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2021/2022

1. Bakgrunn

Alle partiene på Stortinget inngikk i 2011 et rovviltforlik¹ som gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige kull av jerv med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene². (Se tabell 1.) De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte jerveområder og prioriterte beiteområder.

Det går fram av rovviltforliket at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden, og at ekstraordinære uttak av valpekull av jerv over tid skal reduseres til et minimum. Med ekstraordinære uttak mener vi våre vedtak eller beslutninger om å felle jerv, som Statens naturoppsyn gjennomfører i tråd med fellingsinstruksen.

[Naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) utgjør de juridiske rammene for vedtakene våre om skadefelling (Lovdata.no). [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene våre.

2. Miljødirektoratets vurdering av skadesituasjonen

Jerven er fredet etter naturmangfoldloven. Unntaksbestemmelsene i lovens § 18 første ledd b) gjør det likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. De to generelle vilkårene for en fellingstillatelse, er at den ikke er til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet konstaterer at lisensfelling som virkemiddel for å redusere skader av jerv i enkelte områder ikke har gitt resultatene vi ønsker. Vi vurderer det derfor som nødvendig å gjennomføre ekstraordinære uttak i løpet av vinteren og våren 2021/2022. Disse blir primært gjennomført i prioriterte beiteområder som i langvarig tid har hatt skader på sau og/eller tamrein.

---

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

Vi legger følgende til grunn for vurderingene våre: føringene i de regionale forvaltningsplanene og den differensierte forvaltningen av jerv; vurderinger av bestandstall og fellingen av jerv de siste årene (se punkt 4); skadehistorikken/skadepotensialet i de ulike områdene (se punkt 5).

Prioriteringene kan endres etter hvert på bakgrunn av resultater fra den pågående lisensfelling av jerv og det pågående overvåkingsarbeidet.

3. Om overvåkingen av jerv i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp rovviltpolitikken.

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av jerv. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Som en del av arbeidet med ett, felles overvåkningsprogram for rovvilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av jerv i Norge er 1. oktober hvert år.

4. Bestandssituasjonen for jerv 2021

Fellesrapporten "Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 3-2021" ([Mattisson et al. 2021](#)) gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i Skandinavia, fordelt mellom Norge og Sverige. Den gir også et bestandsestimat basert på registreringene av kull i begge landene.

Det ble i 2021 påvist 160 valpekull av jerv: 100 i Sverige og 60 i Norge. Den skandinaviske jervebestanden i 2021 beregnes til 1 023 jerv som er ett år eller eldre. Den norske delen av bestanden teller 386 individer og er omtrent uendret fra i fjor, mens estimatet på 637 individer i den svenske delen av bestanden er sju prosent lavere enn i fjor.

[NINA-rapport 2031](#) gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i hver region, og for hele landet. I årene 2019-2021 ble det registrert henholdsvis 62, 63 og 60 kull på landsbasis.

Basert på antall ynglinger i perioden 2019-2021 er bestanden av jerv i Norge estimert til 386 voksne individer tidlig på våren 2021 før årets unger fødes (tabell 1).

Vi konstaterer at tallet på kull er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull av jerv, når vi ser på bruttotall kull. Av de 60 registrerte kullene i 2021 ble det gjennomført hiuttak i åtte tilfeller, slik at netto tall før beitesesongen 2021 var 52 kull. I tillegg til hiuttak av 19 valper, ble det felt 10 jerver på skadefelling i perioden 10. september 2020 til 9. september 2021.

Vi har omfattende kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og predasjon, skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen har god oversikt over den samlede belastning.

Tabell 1 (hentet fra NINA Rapport 2031). Antall registrerte ynglinger i perioden 2019-2021 og et bestandsestimat på antall jerv ett år og eldre i Norge. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Rovviltforskriften § 4.](#)

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2019	2020	2021	Gjennomsnitt	Antall jerv
Region 1	-	0	0	0	0	-
Region 2	-	0	0	0	0	-
Region 3	4	8	8	8	7,7	48
Region 4	-	0	0	0	0	-
Region 5	5	12	8	18	13	81,5
Region 6	10	18	17	17	17,3	108,6
Region 7	10	11	12	8	10,3	64,7
Region 8*	10 (3)	13 (5)	18 (7)	9(5)	13,3	83,5
Sum	39	62	63	60	62	386,4

* tallene i parentes angir valpekull av jerv i Finnmark fylke. Antall kull inkluderer ev. hiuttak som er gjennomført i perioden.

I den norske lisensfellingsperioden for jerv, 10. september 2020-15. februar 2021, ble det til sammen felt 74 dyr av en samlet kvote på 143 jerv. Av disse ble 12 felt på skadefelling og tre døde av andre grunner, men ble belastet lisensfellingskvoten. Tabell 2 viser det samlede antallet felte dyr i perioden 10. september 2020-9. september 2021. Det har hittil i liten grad blitt åpnet for lisensfelling av jerv i Sverige, men årlig skjer det enkelte tilfeller av skadefelling. I tilsvarende periode ble det registrert 17 døde jerver, de fleste felt på skadefelling, i Sverige.

Tabell 2. Kvoter og felte jerv i Norge 10. september 2020-9. september 2021. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Rovviltforskriften § 4.](#)

Forvaltningsregion	Kvote lisensfelling	Belastet lisenskvote 10.september 2020- 15.februar 2021	Skadefelling 16. februar - 9. september 2021
Region 1	8	1	0
Region 2	2	0	0
Region 3	12	2	8
Region 4	0	0	0
Region 5	30	24	6
Region 6	32	21	9
Region 7	19	14	0*
Region 8	40	12	3
Totalt	143	74	26

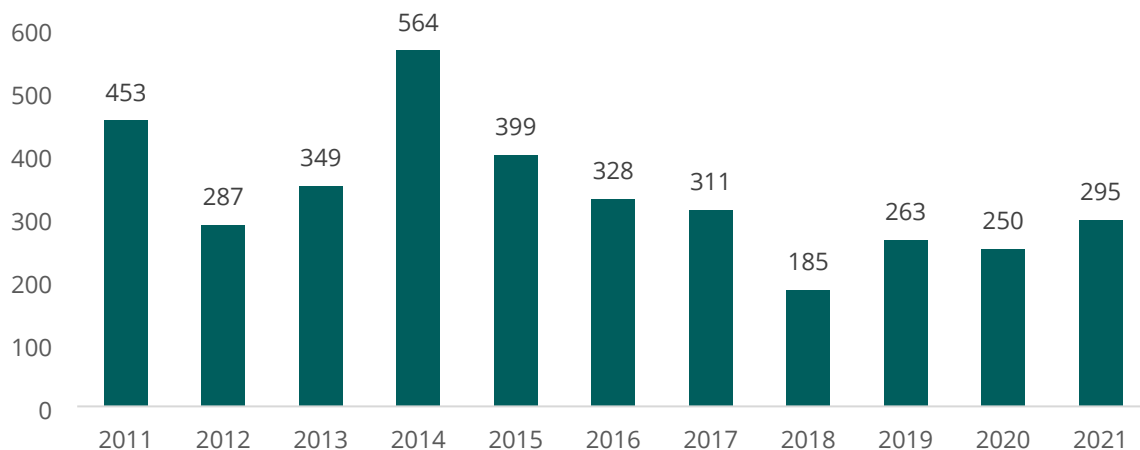
* To valper (hunner) ble felt av dyrevelferdsmessige grunner

5. Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og inngår som del av grunnlaget for å utbetale erstatning for tapte dyr til rovvilt.

Tallene for påviste tap av sau til jerv siste ti årene (Fig. 1) viser at skadene i beitesesongen 2021 var relativt lavt for landet sett under ett. 2014 representerte et toppår i dokumenterte skader av jerv på sau, men dette har minsket de siste årene. Andelen jerveskader av de samlede påviste rovviltskadene på sau og lam har i snitt ligget på rundt 20 %.

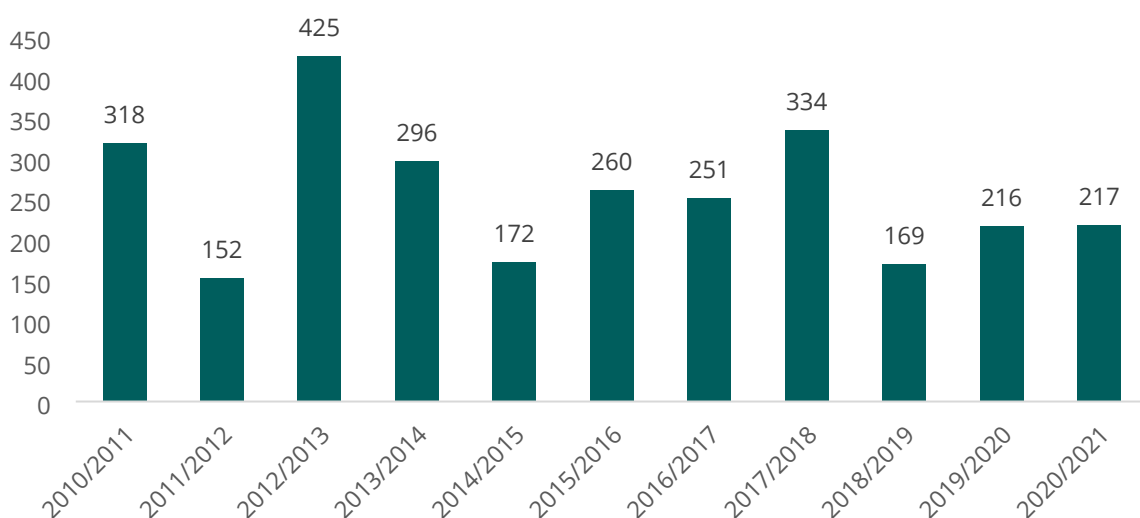
Dokumenterte jerveskader sau

Figur 1. Påviste skader på sau forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge perioden 2011-2021. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr. 2021-tallene omfatter skade fram til 29. november 2021.

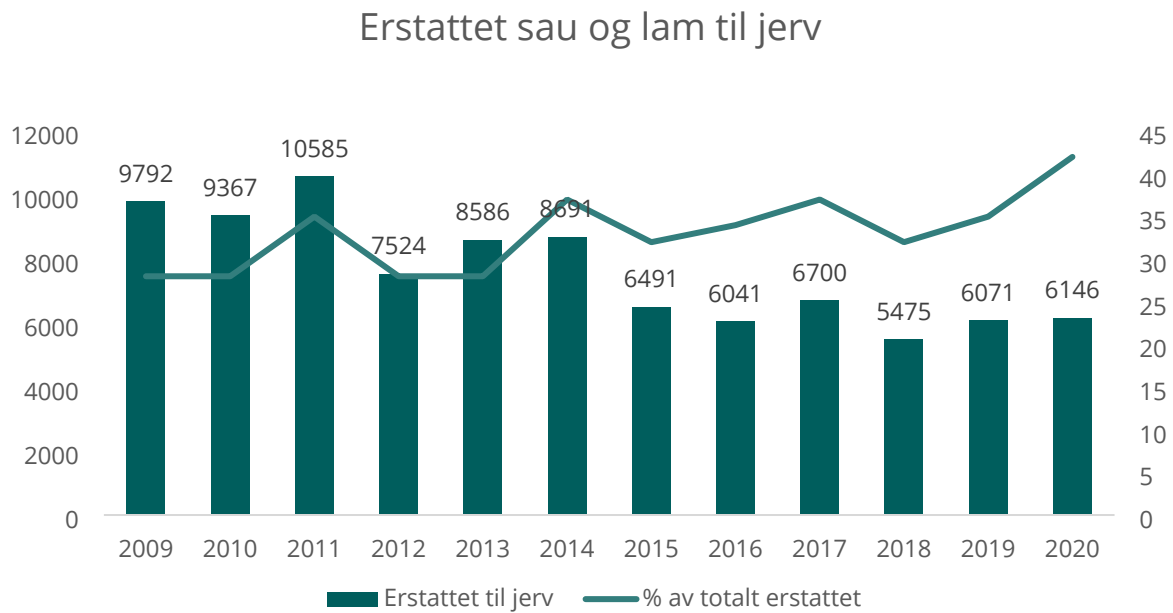
Beitesesongen 2012/2013 representerte et toppår for påviste skader av jerv på tamrein, mens de siste årene har vært på rundt gjennomsnittet for 10-års perioden. Jerv var i 2019/2020 årsaken til 29 % av alle de påviste tapene av tamrein til rovvilt.

Dokumenterte jerveskader tamrein

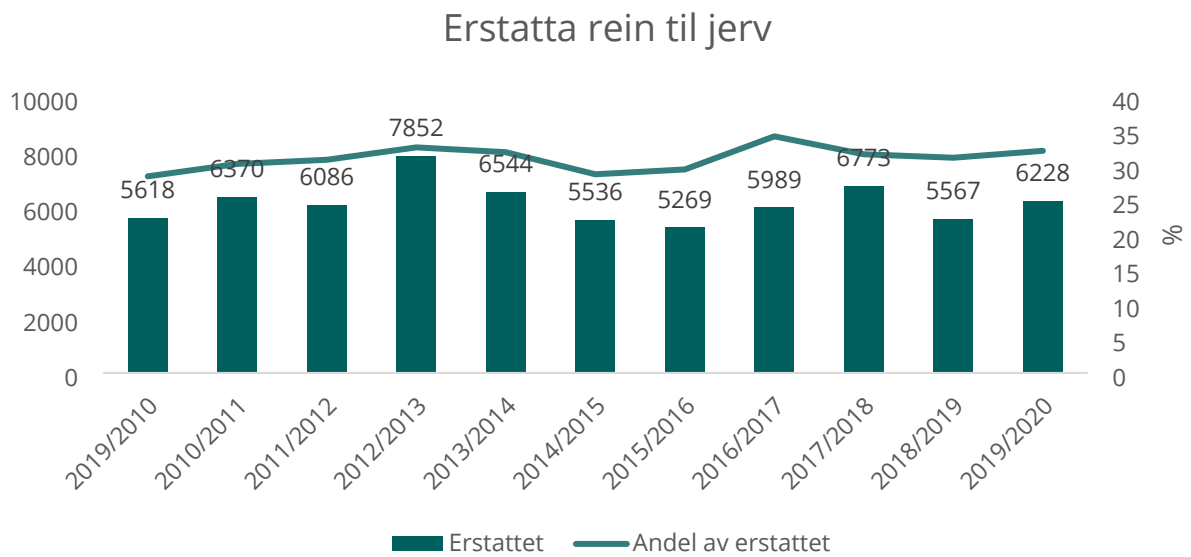
Figur 2. Påviste skader på tamrein forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge reindriftsårene 2010/2011-2020/2021. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr.

Utbetalte erstatninger for sau og lam til jerv har gått ned de siste ti årene (Fig. 3), mens andelen jerveskader av den samlede erstatningen til rovvilt har vært svakt stigende. For beitesesongen 2020 ble det utbetalt erstatning for 6 146 sau og lam som tapt til jerv, noe som utgjør 42 % av den samlede rovvilterstatningen. Tallene for utbetalt erstatning for året 2021 er ikke klargjort.

Figur 3. Sau og lam erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen jerv av samlet erstatning av sau og lam til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2009-2020.

Andelen tamrein erstattet som tapt til jerv har vært relativt konstant de siste ti årene (Fig. 4). For reindriftsåret 2019/2020 ble det erstattet 6 228 tamrein som tapt til jerv, noe som utgjør 32 % av den samlede rovvilterstatningen for tamrein. Tallene for utbetalt erstatning tamrein for året 2020/2021 er ikke klargjort.

Figur 4. Tamrein erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen jerv av samlet erstatning av tamrein til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2009/2010-2019/2020.

Fra: post@miljodir.no[post@miljodir.no]
Sendt: 18.01.2022 12:51:41
Til: Postmottak SFNO
Tittel: Oversendelse av brev fra Miljødirektoratet (Transmission of letter)

Vår ref 2022/928

Vedlagt følger brev fra Miljødirektoratet. Brevet sendes elektronisk uten underskrift og skal betraktes som et originalt dokument. Papirdokument vil ikke bli ettersendt.

Vi ber om at offisielle svar og henvendelser til Miljødirektoratet gjøres til post@miljodir.no

Attached is a letter from the Norwegian Environment Agency. The letter is sent electronically without a signature and should be considered as an original document. Paper documents will not be forwarded.

If you have official responses and inquiries, please send it to the Norwegian Environment Agency post@miljodir.no

Vennlig hilsen

Anders Braa | seniorrådgiver

e-post: Anders.Braa@miljodir.no

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Trondheim, 19.01.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/928

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ekstraordinær skadefelling av jerv i deler av Narvik kommune, region 7 - forlenget virketid til 22. desember 2021

Miljødirektoratet forlenger virketid av tidligere beslutning om skadefelling av inntil 2 jerver på Håfjell-halvøya i Narvik kommune, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Skadefellingen gjennomføres for å hindre skade på sau og tamrein. Fellingstillatelsen gjelder for perioden 17. til og med 22. desember 2021.

Vi viser til Miljødirektoratet sine beslutninger om skadefelling av jerv på Håfjell i Narvik kommune av 1. november 2021 og 15. november 2021, og våre vurderinger og bakgrunnsinformasjon for vedtaket i vedlegget "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2021".

Vi viser videre til flere påviste skader fra jerv på sau i dette området i løpet av 2021 og på sau og tamrein tidligere år, og stort potensiale for ytterligere skade i 2022. Rovviltnemnda i region 7 har blant annet prioritert ekstraordinære uttak av jerv i Ballangen i vinter. Det aktuelle området er utenfor forvaltningsområde for jerv, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Bestandssituasjon for jerv og overvåking

I rovviltregion 7 er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv. Året 2021 ble det påvist 8 ynglinger av jerv i region 7, og i de to foregående årene ble det påvist henholdsvis 11 og 12 ynglinger.

Av de 8 ynglingene i 2021 ble det gjennomført 1 uttak av Statens naturoppsyn – i Narvik kommune. Etter ekstraordinære uttak har gjennomsnittlig antall jerveynglinger siste tre år vært 9,6 i regionen.

Pr 18. januar er til sammen 7 jerver belastet lisensfellingskvoten for region 7 i perioden 2021/2022. Ingen er felt innenfor det aktuelle fellingsområdet.

Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Det ble utbetalt erstatning for 244 sau og lam som tapt til jerv i Narvik kommune i 2020. Det representerte 63 % av alle tap av sau og lam til rovvilt i kommunen. Frostisen reinbeitedistrikt fikk utbetalt erstatning for tap av 48 tamrein til jerv i reinbeitesesongen 2019/2020. Oversikt over erstatningsoppgjøret for rovvilttap for sau i 2021 og tap av tamrein i reindriftsåret 2020/2021 er så langt ikke tilgjengelig.

I det aktuelle området for uttak av jerv har det vært påvist flere jerveskader de siste årene. Fra 1. juni 2021 og fram til oktober er det påvist 14 tap av sau og lam til jerv på Håfjell-halvøya i Narvik kommune. Det er også påvist flere tap av sau og av tamrein i Ballangen i 2020. Skadepotensialet på beitedyr er vurdert som stort.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikke har vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensialet overfor beitenæringen i dette området i region 7. Skadehistorikk og skadepotensiale for sau er gitt avgjørende vekt i vurderingen. Bestandssituasjonen for jerv, nemndene sin prioritering av aktuelle områder for uttak, samt geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan er andre moment som direktoratet har vektlagt. Miljødirektoratet har hatt dialog med rovviltnemnda om saken.

Direktoratet vurderer at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn ekstraordinært uttak av jerv vinteren/våren 2021. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Konklusjon

Ut fra vurderingene over og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, forlenger direktoratet etter eget tiltak beslutning om forsøk på felling av inntil 2 jerver innenfor et nærmere avgrenset område i Narvik kommune.

Følgende vilkår gjelder for iverksetting av felling:

1. Fellingsområde og antall:

Totalt kan det felles inntil 2 jerver innenfor Håfjell-halvøya i Narvik kommune nordvest for E6.

2. Fellingen skal innrettes mot områder som er vanskelig tilgjengelig for ordinær lisensfelling.

3. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket skal gjennomføres i tråd med Instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.

4. Beslutningen gjelder fra 17. desember til og med 22. desember 2021.

5. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen til felling.

Et slikt uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningslovens bestemmelser om klageadgang kommer ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Dette brevet sendes til rovviltnemnda i region 7, Statsforvalteren i Nordland, Narvik kommune, aktuelt politidistrikt, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Mattilsynet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

Statens naturoppsyn

Postboks 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM

Vedlegg

1 Grunnlag for felling av jerv 2021- 2022

Mottatt
1 FEB 2022

Statsforvalteren i Nordland

Poastačujuhuse/adresse Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3 Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok [váldde oktavuoda/ta kontakt](#)
Áššemeannudeadji Jørn Gunnar Olsen
saksbehandler
Tel: +47 78 48 42 72

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

ÁŠŠI/SAK
21/1881 - 49

MIN ČUJ./VÅR REF.
22/2106

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
25.01.2022

Sametingets oppnevning av representanter til rovviltnemda i region 7 Nordland.

Sametinget har den 11. januar 2022 oppnevnt følgende representanter til rovviltnemda i region 7 Nordland.

Navn	Status	Adresse	Mobil tlf	E-postadresse
Kristine Blind Helland	Medlem	Bentevassveien 11 D, 8206 Fauske.	95746347	kristine.maria@biegga.com
Ann Guro Hansen	Vara	Gammelveien 60, 8252 Rognan.	91783644	annguro@signalbox.no
Per Ole Oskal	Medlem	Saltfjellveien 1991, 8255 Røklund.	41634422	po.oskal@gmail.com
Torstein Appfjell	Vara	Haustrisvegen 98, 8684 Trofors.	905 07 332	torstein.appfjell@gmail.com

Varamedlemmene er oppnevnt som personlige vara for fast medlem nevnt ovenfor.

Oppnevningssperioden for Sametingets oppnevnte medlemmer og varamedlemmer i rovviltnemdene følger valgperioden i Sametinget.

Disse representantene er dermed oppnevnt frem til konstituering av neste Sameting i 2025.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Ole-Anders Turi
konst. fágajođiheadđi/konst. fagleder

Jørn Gunnar Olsen
seniorráđđeaddi/seniorrádgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
-----------------------------	---------------	------	------

Kopijja / Kopi til:

Ann Guro Hansen	Gammelveien 60	8252	ROGNAN
Kristine Blind Helland	Bentevassveien 11 D	8206	FAUSKE
Per Ole Oskal	Saltfjellveien 1991	8255	RØKLAND
Torstein Appfjell	Haustrisvegen 98	8684	TROFORS

Avsender: Samediggi/Sametinget
Ávjovárgeaidnu 50
9730 KARASJOK

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

599.619.17

Sametingets oppnevning av representanter til rovviltnemda i region 7 Nordland.

1.619

619#3481:1a938d8c-e1d2-4002-ad6a-3940150089e2:1

SALTFJELLET REINBEITEDISTRIKT
c/o Per Thomas Kuhmunen Saltfjellveien 2086
8255 RØKLAND

Trondheim, 28.01.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/4732

Saksbehandler:
Anders Braa

Avgjørelse av klagesak - klage på avslag på søknad om skadefelling av gaupe i Saltdal kommune av 6. januar 2022

Vi viser til klagen på Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak datert 6. januar 2022. Klagesaken ble oversendt fra statsforvalteren 7. januar 2022.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak om å avslå søknad om skadefelling av en gaupe i Saltdal kommune.

Vedtaket er fattet etter Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Bakgrunn for saken

I søknaden vises det til 5 dokumenterte tap av rein til gaupe i Saltfjellet reinbeitedistrikt sine områder den siste måneden. På grunn av driftsformen er det vanskelig å finne alternative forebyggende tiltak. Det vises videre til at tapsområdene er vinterbeite for tamrein og grenser inn mot kalvingsland.

Klagen

Klagen viser til begrunnelsen i søknaden, og vedlegger kopi av deler av ressursregnskapet for bl.a. Saltfjellet reinbeitedistrikt for reindriftsåret 2020/2021. Regnskapet viser ifølge klager hvor presset distriktet er med tanke på rovvilt.

I alt 4 familiegrupper av gaupe er registrert i og i nærheten av distriktet i 2021. Ressursregnskapet viser at det produseres lite rein i distriktet, og søker mener rovvilt er en vesentlig årsak til det.

Gaupebestanden i Nordland er god, og et uttak av 1 dyr vil ikke vil påvirke bestanden nevneverdig.

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren viser til Miljødirektoratet sitt vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i region 7 av 28. mai 2021, der det blant annet går fram at *familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulig for å unngå felling av voksen hunngaue være iverksatt.*

Statsforvalteren legger til grunn at en vesentlig del av tapet er forårsaket av en familiegruppe.

Statsforvalteren ettersendte 13. januar epost fra Balvatn reinbeitedistrikt av 7. januar, som støtter søknaden og klagen fra Saltfjellet reinbeitedistrikt. De peker på at det er et stort potensiale for gaupeskade i begge distriktene, og ber om at det tas ut gaupe i Saltdal.

Det vises til Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak og oversendelsesbrev i sin helhet.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Klagen er fremsatt innenfor klagefristen for vedtaket, og klagen tas opp til behandling.

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og § 77 og rovviltforskriften § 9, jf. §§ 1 og 3. Direktoratet legger, i henhold til nml. § 7, prinsippene i nml. §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i den skjønnsmessige vurderingen av saken. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken.

Om bestandsmål og myndighet

Rovdata estimerte at det i 2021 mest sannsynlig var 67 ynglinger av gaupe i Norge, hvorav 10 i rovviltregion 7. Gjennomsnittlig antall ynglinger siste 3 år er estimert til 8,8 i regionen. Det nasjonale målet for region 7 er 10 årlige ynglinger målt som gjennomsnitt av siste 3 år. Fordi dette målet ikke er oppnådd i regionen er det Miljødirektoratet som har myndighet til å vedta kvoter for felling av gaupe, inkludert kvote for betinget skadefelling som Statsforvalteren disponerer. For perioden 2021/2022 ble det fastsatt en skadefellingskvote på 4 gauper i Nordland. Så langt er ikke kvoten belastet.

Ifølge forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 skal forvaltningsmålet oppnås innenfor hele fastlandsdelen av regionen.

Det er så langt i inneværende overvåkingsperiode påvist familiegrupper av gaupe i tre områder innenfor Nordland fylke. Det er langt færre observasjoner enn på tilsvarende tidspunkt i fjor.

Dersom disse representerer kun 3 ynglinger, betyr det at bestanden er langt fra målet på 10 årlige ynglinger.

Skader og skadepotensial

For reindriftsåret 2019/2020 ble det utbetalt erstatning for tap av 332 rein til gaupe i Saltfjellet reindriftsområde. Statens naturoppsyn påviste 16 gaupetapte rein innenfor reindistriktet i samme periode.

I inneværende reindriftsår, fra 1. april 2021, er det påvist tap av 14 rein på grunn av gaupe i Saltfjellet reinbeitedistrikt. Siste kadaver ble funnet 4. januar i år. Siden 22. desember i fjor er det påvist tap av 4 rein til gaupe i distriktet. Statsforvalteren legger til grunn at en vesentlig del av tapet er forårsaket av en familiegruppe.

Andre tilfredsstillende løsninger

Statsforvalteren har vist til Miljødirektoratet sitt vilkår om å skjerme familiegrupper av gaupe fra fellingstillatelsen, og har ikke vurdert andre forebyggende tiltak nærmere i klagebehandlingen. Vår vurdering er at det er vanskelig å finne gode alternative forebyggende tiltak når det gjelder gaupeskade på tamrein.

De siste tapene i området fordeler seg over et større område og over flere uker. Det siste påviste tapet var fra 4. januar. Det er derfor vanskelig å karakterisere tapene som en akutt skadesituasjon. Det betyr også at det vil være svært vanskelig å rette skadefelling inn mot det skadegjørende individet. I verste fall kan en felling føre til uttak av morgaupe uten at skadepotensialet blir vesentlig redusert.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalteren sitt vedtak om avslag på søknad om felling av gaupe i Saltdal kommune av 6. januar 2022.

Klagerett

Vedtaket er endelig, og du/dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
KLIMA- OG	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
MILJØDEPARTEMENTET			
LANDBRUKS- OG	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
MATDEPARTEMENTET			
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
SALTDAL KOMMUNE	Kirkegata 23	8250	ROGNAN
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
BALVATN REINBEITEDISTRIKT	c/o Kristine Blind Helland	8206	FAUSKE
	Bentevassveien 11D		

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

21/4020-4

1. februar 2022

Avgjørelse av klager på vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i regionene 7 og 8 i 2022

Klima- og miljødepartementet viser til klager fra Hattfjelldal Sau og Geit, Brønnøy Jeger og Fiskerforening, Nordland Bondelag, Voengel-Njaarke reinbeitedistrikt og NOAH - for dyrs rettigheter over Miljødirektoratets vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022.

Klima- og miljødepartementet viser til at gaupebestanden er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger. Antall ynglinger i regionene varierer, og de gått ned i regionene 7 og 8, sammenliknet med 2020. Basert på bestandstall og prognoser for videre utvikling av gaupebestanden, mener Klima- og miljødepartementet at de kvotene som er satt av Miljødirektoratet for regionene 7 og 8 ikke bør endres. Departementet opprettholder derfor Miljødirektoratets vedtak. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Saksgang

Miljødirektoratet vedtok 15. desember 2021 kvote for kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022. Vedtaket ble påklaget av Hattfjelldal Sau og Geit 21. desember 2021, Brønnøy Jeger og Fiskerforening 2. januar 2022, Nordland Bondelag 4. januar 2022, Voengel-Njaarke reinbeitedistrikt 5. januar 2022 og NOAH – for dyrs rettigheter 5. januar 2022. Miljødirektoratet behandlet klagen 11. januar 2022 og opprettholdt sitt tidligere vedtak.

Klagernes anførsler

Nordland Bondelag (også på vegne av Nordland sau- og geit og Nordland Reindriftssamer) krever at vedtaket omgjøres slik at det åpnes for jakt på totalt 13 gauper med en hundyrkvote på totalt fem voksne hundyr, og anbefaler at kvoten fordeles i tråd med rovviltneimnda region 7 sine anbefalinger. Klager begrunner kravet med usikkerhet til bestandsregistreringer på gaupe i Nordland og mener at antall familiegupper er høyere enn

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Torkel Ramberg
22 24 58 50

det som er registrert. De viser til vanskelige sporingsforholdene i høst, med lite snø og mye trekk av hare og elg. Videre viser de til at bestandsregistreringen er for tilfeldig da den i stor grad baserer seg på frivillig innsats, og de mener at i vurderingen av kvoter burde omsøkt tap og observasjoner av gaupe, både enkelt dyr og familiegrupper, være med i vurderingen av tildeling av kvoter. De viser til pågående tap av rein i ytre deler av Rana mot Nesna og Lurøy, samt store tap av sau/lam/reinkalv i dette området sommeren 2021. Klager mener at rovviltnemndas innstilling ikke er tatt hensyn til av direktoratet og viser til rovviltforliket 2011 som sier at rovviltnemndas sin innstilling skal vektlegges sterkt selv om bestandsmålet ikke er nådd. Videre viser de til Hurdalsplattformens formuleringer vedrørende dette temaet (s.31): "*Regjeringen bygger på den lokale forvaltningsmodellen som ble nedfelt i rovviltforliket, og vil styrke de regionale rovviltnemndenes rolle. Det skal legges avgjørende vekt på nemndenes avgjørelse.*" Klager viser til at det i region 7 ikke er soneforvaltning av gaupe, men byrdeforeldingsprinsippet som skal brukes. De mener at "*Det virker helt urimelig at sørfylket skal ha en større byrde med en gaupebestand som pr dags dato i praksis er over bestandsmålet.*"

Hattfjelldal Sau og Geit

Hattfjelldal Sau og geit mener at direktoratet i sitt vedtak ikke har ivaretatt den todelte målsetningen som vedtatt i rovviltforliket 2011. De viser til at beitenæringene de siste årene har lidd betydelige tap til gaupe. Klager mener at den stadig økende bestanden av gaupe i region 7 viser at felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og det er bekymringsfullt med økende antall gauper i beiteprioritert område. Klager viser til rovviltforliket 2011 "*i de tilfeller der bestandsmålet ikke er nådd, skal rovviltnemndenes syn tillegges betydelig vekt*" og klager kan ikke se at direktoratet har gjort dette i sitt vedtak. Klager mener videre "*at registreringen av både gaupe og jerv i region 7 har forbedringspotensialer. Vi er bekymret for om myndighetene har stilt tilstrekkelige med ressurser disponible for en fullverdig god registrering av gaupe og jerv.*"

Brønnøy Jeger og fiskerforening

Brønnøy Jeger og fiskerforening viser til at de har de siste 3-4 årene opplevd økende aktivitet fra gaupe på Sør-Helgelandshalvøya, og er ikke bekjent med at det organisert sporleting etter familiegrupper i regionen. Klager viser videre til at det de siste par årene er blitt funnet mye rådyr-fallvilt, der noe er dokumentert tatt av gaupe, og det meste som er funnet har vært på innmark eller i nærhet til vei. Klager mener derfor at det er nærliggende å tro at det tas mye mer enn dyrene som blir funnet, og at det skjellig grunn til å tro at den/de gaupene som er i Ytre Brønnøy har gjort og utgjør store tap i rådyrstammen.

Voengel-Njarke reinbeitedistrikt

Voengel-Njarke reinbeitedistrikt mener det er beklagelig at observasjoner/dokumentasjoner ikke blir vektlagt ved fastsettelse av gaupekvote. De viser til at de over lang tid har hatt betydelige tap av rein til gaupe, og at dette kan dokumenteres med kadaverfunn og bilder av spor og gaupe. De viser videre til at det i deres beiteområder (Bindal og Nærøysund kommune) er dokumentert én familiegruppe (slutten av 2021) samt dokumentasjon av flere enkelt dyr. Klager krever at det åpnes for jakt på inntil to gauper i deres reinbeitedistrikt.

NOAH – for dyrs rettigheter (NOAH)

NOAH mener at det ikke bør tillates kvotejakt i de presiserte områder i region 7 og 8. De mener at å tillate jakt på en art som ikke er i en levedyktig tilstand utgjør en svært uforutsvarlig rovviltforvaltning. Videre mener de at vedtaket også er et klart brudd på naturmangfoldloven § 5 og § 16 tredje ledd, samt på Bernkonvensjonens artikkel 2 og 7. Det vises til at vilkåret i nml § 16 om høstingsverdig overskudd er ikke oppfylt. Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, og føre-var-prinsippet har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 9. Videre mener de økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 10.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet har i sitt vedtak redegjort for gjeldende lovverk, bestandssituasjonen for gaupe, nasjonalt og på regionnivå, og for skader/skadepotensialet. Når det gjelder situasjonen for gaupe i regionene 7 og 8, sier direktoratet blant annet:

"Bestandsovervåkinga i region 7- Nordland viser store svingninger i antall registrerte familiegrupper (Figur 1). Siden 2013 hvor regionen oppnådde bestandsmålet på 10 familiegrupper, har antallet ligget mellom fire og seks familiegrupper frem til 2018. I 2018 steg til 8,5 for så å synke igjen til 5.5 i 2019. I 2020 økte antallet til elleve registrerte familiegrupper, og i 2021 er antallet ti familiegrupper. Bestandsovervåkinga i region 8 - Troms og Finnmark viser også en betydelig variasjon i antall dokumenterte familiegrupper de siste ti årene (Figur 1). I 2019 ble det registrert fem familiegrupper og i de to siste årene er det registrert henholdsvis 11 og seks familiegrupper. Sist overvåknings sesong ble det registrert fire familiegrupper i Troms og to i Finnmark. Hverken målet for hele regionen eller delmålene i Troms (seks familiegrupper) og Finnmark (fire familiegrupper) ble nådd for 2021. Det ble ikke registrert familiegrupper av gaupe i samarbeidsområdet med Nordland."

"Store årlige variasjonen i bestandsstørrelse kan skyldes flere forhold, andel voksne hunndyr i bestanden, andelen voksne hunngauper som får unger mellom år, og innvandring av gauper fra naboregioner og Sverige. Prognosen for antall familiegrupper av gaupe i Norge før jakt 2022 er beregnet til 67 familiegrupper. Prognosen sannsynliggjør at antall familiegrupper for region 7 vil ligge 0,6 familiegrupper høyere enn det fastsatte bestandsmålet for regionen. For region 8 viser prognosen at det er sannsynlig at man ikke når bestandsmålet for regionen i 2022. Prognosen tilsier 8,2 familiegrupper."

I sin vurdering av klagen sier Miljødirektoratet blant annet:

"Bakgrunn

Miljødirektoratet fattet den 15. desember 2021 vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og region 8 i 2022 etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 16 og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3. Det ble fattet en kvote på totalt fire gauper i region 7 med en hunndyrkvote på to voksne hunndyr. Rovviltnemnda anbefalte direktoratet å åpne for jakt på gaupe med en kvote på totalt 13 gauper med en hunndyrkvote på fem voksne hunndyr. For region 8 ble det vedtatt en kvote på tre gauper, derav en hunndyrkvote på to individer.

Rovviltnemnda sin anbefaling var på totalt åtte gauper, fem i Troms og tre i Finnmark. Ut fra en total vurdering vurderte direktoratet det ikke som forsvarlig å fastsette kvote i henhold til rovviltnemndene sine anbefalinger. Et uttak i samsvar med kvotevedtaket vil etter vår vurdering ikke vil være til skade for bestandens overlevelse."

Videre sier Miljødirektoratet:

"Vår vurdering av klagen

I NINA rapport 2011 (2021) går det fram at det er registrert henholdsvis 55, 66,5 og 67 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2019, 2020 og 2021. Antall familiegrupper har økt i regionene 3, 4, 5 og 6 sammenlignet med 2020, mens antallet har gått ned i regionene 2, 7, og 8. Regionene 2, 3, 6 og 7 ligger på eller over regionale bestandsmålet før jakt i 2021, og regionene 4 og 5 ligger under de regionale bestandsmålene. Når man beregner gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år, ligger regionene 2, 3 og 6 over det regionale bestandsmålet. Miljødirektoratet viser ellers til sine vurderinger i vedtaket av 15. desember 2021 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge og i regionene 7 og 8.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. naturmangfoldloven § 18 og rovviltforskriften § 13, selv om bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Når det gjelder overvåkingen av gaupe viser direktoratet til NINA rapport 2011 (2021) hvor det fremgår at beregninger av antall familiegrupper påvirkes av et antall feilkilder. Akkumulering av observasjoner gjennom hele vinteren, og bruk av avstandsregler til å skille familiegruppene fra hverandre, kan i enkelte tilfeller føre til at to familiegrupper feilaktig blir klassifisert som en. Forskning viser at sannsynligheten for en slik underestimert vil være høyere i tette bestander der hver hunngaue med unge har flere naboer som reproducerer. Videre viser studier med radiomerkede gauper at hunngauper med unger i noen tilfeller kan ta seg «ekskursjoner» bort fra sitt normale revir, og dermed feilaktig bli klassifisert som to. Data fra Scandlynx viser også at revirstørrelsene kan øke når tettheten av gaupe reduseres, noe som i enkelte tilfeller kan føre til en overestimert av antall familiegrupper.

NINA rapport 2011 (2021) viser også til at akkumulering av observasjoner gjennom vinteren vil være avhengig av snøforhold og rapporteringsvilligheten til allmennheten. Dette kan tenkes å variere mellom år og mellom områder, men for de fleste deler av landet synes imidlertid SNO sitt nettverk av lokale rovviltkontakter å fange opp de aller fleste familiegruppene. I de senere år har det også blitt gjennomført ekstra leteinnsats i regi av SNO, NJFF og forskningsprosjekt. Tidligere forskning på utvikling av gaupebestanden basert på overvåkings- og jaktdata viser også at overvåkingsprogrammet fanger opp endringene i gaupebestanden i Norge over tid på en bra måte. Direktoratet er i tett dialog med SNO og det er ikke noe som tilsier at registreringen av familiegrupper i region 7 var mangelfull i 2021. Direktoratet mener derfor at bestandsovervåkinga av gaupe i Norge på en bra og troverdig måte viser størrelsen på bestanden av gaupe i Norge og i regionene. I direktoratets vurdering av rovviltnemnda i region 7 og 8 sin anmodning om kvotejakt på

gaupe har vi lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Direktoratet har også vurdert prognosene for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene. Det kommer frem av Rovdata sin rapport over utvikling av gaupebestanden at prognosene er heftet med betydelig usikkerhet, spesielt i regioner med små bestandsmål. Det er allikevel den best tilgjengelige informasjonen og kunnskapen forvaltningen har for å kunne beregne kvoter i 2022.

Siden prognosene er heftet med usikkerhet følger direktoratet fortløpende med på årets registreringer av familiegrupper av gaupe i de ulike regionene, og ved vedtakstidspunktet var det kun registrert én familiegruppe i region 7. Dette er langt lavere enn det som ble registrert ved tilsvarende tidspunkt året før og langt under prognosen for antall familiegrupper før jakt i 2022, samt langt under det fastsatte bestandsmålet for regionen. Dette til tross for at det ukene før var gode forhold for slik registrering. Av den grunn ønsket vi å være restriktiv i region 7, og fant det ikke forsvarlig å fastsette kvote i henhold til rovviltnemda sin anbefaling på 13 individer. Anmodningen fra Rovviltnemda i region 7 tar utgangspunkt i en prognose som tilsier 10,6 familiegrupper før jakt 2022. Per 10. januar 2022 er det kun registrert ytterligere to familiegrupper i region 7, og direktoratet mener fortsatt at det er nødvendig å være restriktiv ved fastsetting av kvote i region 7. Det må legges opp til en forvaltning slik at man oppnår stabil bestandsvekst og oppnåelse av bestandsmålet, og i tillegg ha et handlingsrom for å tildele kvoter til skadefelling i 2022 i regionen.

Ved vurdering av kvotejakt skal det også vurderes den skade som viltet gjør og at kvotejakten styres mot områder med skadeproblemer. Direktoratet viser i denne sammenheng til skadeomfanget beskrevet i vårt vedtak 15. desember 2021 og til direktoratets brev 28. mai 2021 hvor Statsforvalteren er gitt betinget fellingstillatelse på gaupe som kan iverksettes etter gitte vilkår.

Angående NOAH sitt punkt om rødlistestatus og føre-var prinsippet viser direktoratet til rovviltforskriften § 4, det nasjonale bestandsmålet for gaupe og fordelingen av bestandsmålet i forvaltningsregionene. Bestandsmålet for gaupe er fastsatt av Stortinget. Føre-var prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap. Direktoratet vurderer at dette ikke er tilfelle i denne saken.

Direktoratet har ved vedtakstidspunkt gjort en vurdering av bestandsstørrelse og skade som gaupe påfører husdyr- og tamreinnæring i region 7 og 8. Miljødirektoratet anser det som forsvarlig og riktig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7 og region 8. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Konklusjon

Miljødirektoratet har vurdert vedtaket av 15. desember 2021 på nytt, men kan ikke se at det er kommet inn nye opplysninger som har avgjørende betydning for vår vurdering av saken. Vi finner ikke grunnlag for å endre på vedtaket og sender med dette saken til Klima- og miljødepartementet for klagebehandling."

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken behandles etter villtloven § 9, naturmangfoldloven §§ 16 og 77, og rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11. Departementet legger, i henhold til naturmangfoldloven § 7, i sin vurdering prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og § 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 trekkes inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder naturmangfoldloven § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 er ikke relevant i denne saken, fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Det er et vilkår for jakt på gaupe at best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at gaupe produserer et høstingsverdig overskudd, jf. naturmangfoldloven § 16 tredje ledd. Videre følger det av naturmangfoldloven § 16 fjerde ledd at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Ved behandlingen av St. meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, fastsatte Stortinget nasjonalt bestandsmål for gaupe på 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Gjennom ny stortingsbehandling våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe videreført, jf. rovviltforliket (Representantforslag 163 S (2010-2011)) punkt 2.1.7. Videre går det fram av rovviltforliket at forvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig. Det nasjonale bestandsmålet er fordelt på syv av de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. For region 7 og 8 er bestandsmålet for begge regionene 10 årlige ynglinger av gaupe jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav f.

Gaupe er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2021. Når det gjelder bestandssituasjonen for gaupe, vises det til informasjon fra Rovdata (Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt). Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. I NINA rapport 2011 går det fram at det er registrert henholdsvis 55, 66,5 og 67 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2019, 2020 og 2021. Antall familiegrupper har økt i regionene 3, 4, 5 og 6 sammenlignet med 2020, mens antallet har gått ned i regionene 2, 7, og 8. Regionene 2, 3, 6 og 7 ligger på eller over regionale bestandsmålet før jakt i 2021, og regionene 4, 5 og 8 ligger under de regionale bestandsmålene. Når man beregner gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år ligger regionene 2, 3 og 6 over det regionale bestandsmålet. Antall registrerte familiegrupper i 2021 tilsvarer en bestand på omkring 395 dyr (95 % CI = 327–463) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2021 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2020 var på 393 dyr. Direktoratet konstaterer at gaupebestanden for andre år på rad er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

I region 7 har det de siste tre årene vært henholdsvis 5,5, 11 og 10 ynglinger av gaupe, som gir et gjennomsnitt på 8,8 ynglinger og en bestand under det regionale bestandsmålet på 10 årlige ynglinger. Tilsvarende tall for region 8 har vært 5, 11 og 6 ynglinger, som gir et

gjennomsnitt på 7,3 ynglinger og en bestand under det regionale bestandsmålet på 10 årlige ynglinger.

Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Kravet i nml. § 8 er dermed oppfylt.

Departementet viser til direktoratets vedtak og vurdering av klagene, og mener at det i denne saken foreligger tilstrekkelig kunnskap. Departementet har derfor tillagt føre-var-prinsippet i nml. § 9 liten vekt.

Naturmangfoldloven § 5 sier at målet er at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Når det gjelder gaupe er prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning konkretisert i rovviltforskriften § 3 og § 4 og i de regionale forvaltningsplanene for rovvilt i region 7 og 8.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Departementet har tillagt prinsippet om samlet belastning stor vekt i denne saken, da vedtaket vil bidra til at vi når bestandsmålet for gaupe på landsbasis, jf. naturmangfoldloven § 10.

Departementet viser til at vedtaksmyndigheten skal vurdere eventuelle uttak blant annet ut fra hensynet til å komme så nær de regionale bestandsmålene som mulig. I kommentarene til § 7 i rovviltforskriften heter det at kravet til presisjon øker jo nærmere ned mot det nasjonale bestandsmålet den aktuelle rovviltart forvaltes. Kravet til presisjon i kvotefastsettelsen er lik uansett om man ligger under eller over bestandsmålet.

Det følger av naturmangfoldloven § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Naturmangfoldloven § 14 annet ledd slår fast at det ved vedtak i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur. Vedtaket gjelder kvotejakt i områder der det foregår reindrift, og departementet anser at vedtaket berører samiske interesser direkte. Miljødirektoratet har redegjort for skade- og konfliktsituasjonen for beitenæringen i regionene. Departementet legger til grunn at vedtaket blant annet er fattet på bakgrunn av potensialet for gaupeskader på beitedyr, og andre viktige samfunnsinteresser er tillagt stor vekt, jf. naturmangfoldloven § 14.

Miljødirektoratet har i sin vurdering lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Direktoratet har også vurdert prognosene for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene. Klima- og miljødepartementet er enig i Miljødirektoratets vurderinger og mener de fastsatte kvotene for regionene 7 og 8 er riktige gitt de bestandsdata som foreligger.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet viser til at gaupebestanden er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger. Antall ynglinger i regionene varierer, og de gått ned i regionene 7 og 8, sammenliknet med 2020. Basert på bestandstall og prognoser for videre utvikling av gaupebestanden, mener Klima- og miljødepartementet at de kvotene som er satt av Miljødirektoratet for regionene 7 og 8 ikke bør endres. Departementet opprettholder derfor Miljødirektoratets vedtak. Klagene er dermed ikke tatt til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 7
Rovviltnemnda i region 8
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Adresseliste

Brønnøy Jeger og fiskeforening	v/Martin Søreng		
Hattfjelldal Sau og Geit	v/Olav Elsvatn	8690	HATTFJELLDAL
NOAH for dyrs rettigheter	Dronningensgate 13	0152	OSLO
Nordland Bondelag	PB 383	8001	BODØ
Voengel-Njaarke reinbeitedistrikt	v/Nils Johan Kappfjell	7890	NAMSSKOGAN

Nordland fylkeskommune
Fylkeshuset
8048 BODØ

Deres ref

Vår ref

Dato

13/1461-

9. februar 2022

Oppnevning av nytt medlem til rovviltnemnda i forvaltningsregion 7 Nordland

Klima- og miljødepartementet har etter forslag fra Nordland fylkeskommune oppnevnt Linda Veronika Eide som nytt fast medlem i rovviltnemnda i region 7. Hun erstatter Mona Nilsen som er gitt fritak for sine verv i fylkeskommunen. Odd Arnold Skogsholm oppnevnes som varamedlem for Linda Veronika Eide. Departementet ber fylkeskommunen om å gjøre oppnevningen og innholdet i dette brevet kjent for de aktuelle representantene i fylkeskommunen.

Nordland fylkeskommune har ved brev av 29. oktober 2021 innstilt Odd Arnold Skogsholm som nytt fast medlem etter at Mona Nilsen ble valgt inn på Stortinget og gjennom det er fritatt for alle sine verv i fylkeskommunen. Han har tidligere vært varamedlem for Mona Nilsen. Linda Veronika Eide ble innstilt som varamedlem for Odd Arnold Skogsholm.

Sametinget har ved brev av 25. januar orientert departementet om at de har oppnevnt to nye medlemmer og varamedlemmer til rovviltnemnda i region 7, i samsvar med rovviltforskriften § 5. Sametinget har oppnevnt ett mannlig og ett kvinnelig fast medlem og deres varamedlemmer.

Rovviltnemnda i region 7 Nordland har seks faste medlemmer og det følger da av likestillings- og diskrimineringsloven § 28 om *kjønnsbalanse i offentlige utvalg mm.* at antall medlemmer av hvert kjønn skal være tre. Denne kjønnsbalansen kan ikke oppnås med den innstillingen som Nordland fylkeskommune har foretatt.

Departementet endrer derfor på innstillingen fra Nordland fylkeskommune og oppnevner Linda Veronika Eide som fast medlem til rovviltnemnda i region 7 og Odd Arnold Skogsholm som varamedlem for henne.

Rovviltnemnda er et statlig viltorgan som skal utøve Stortingets og regjeringens føringer i rovviltpolitikken, og som er underlagt Klima- og miljødepartementets instruksjons- og organisasjonsmyndighet. Nemndenes mandat, oppgaver, ansvar, sammensetning og virketid

følger av forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005 nr. 242 (rovviltforskriften). Rovviltnemndene skal ha hovedansvaret for å iverksette tiltak i tråd med vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin region. Rovviltnemnda skal arbeide innenfor rammene av Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven, rovviltforlikene av 2004 og 2011, Stortingets flertallsvedtak om ulv av 2016, og den todelte målsettingen om å sikre både levedyktige bestander av rovvilt og beitenæring i Norge.

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for fylkestinget og Sametinget. På bakgrunn av forslaget fra Nordland fylkeskommune, har Klima- og miljødepartementet oppnevnt Linda Veronika Eide som nytt fast medlem og Odd Arnold Skogsholm som varamedlem for Linda Veronika Eide til rovviltnemnda i forvaltningsregion 7, og ber fylkeskommunen om å gjøre oppnevningen og innholdet i dette brevet kjent for de aktuelle representantene i fylket.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Morten Gluva
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 7
Statsforvalteren i Nordland

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 Bodø

Trondheim, 15.02.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/4732

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Kvotene for betinget skadefelling av gaupe 2022

Vedtak

Miljødirektoratet gir statsforvalterne i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil ti gauper i perioden 16. februar–31. mai 2022. Kvotene gjelder i aktuelle forvaltningsregioner og kan iverksettes i flere områder samtidig.

Tabell 1: Kvote for betinget skadefelling av gaupe f.o.m. 16. februar–31. mai 2022. Tallene i parentes for region 8, angir fastsatt mål for antall familieggrupper i Finnmark.

Forvaltningsregion	Nasjonalt mål (ungekull)	Snitt 2019-2021 (ungekull)	Kvotene for betinget skadefelling
Region 8*	10 (4)	7,3 (2)	3
Region 7	10	8,8	3
Region 6	12	16,2	3
Region 5	10	7,5	1

*inkl. samarbeidsområdet i region 7

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldlovens § 18 første ledd bokstav b, se § 7, og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Vi viser også til vedlegget "Grunnlag for å fastsette kvote for skadefelling av gaupe i Norge våren 2022".

Føringer

- Statsforvalteren skal i hvert enkelt tilfelle vurdere om felling er nødvendig, se vilkårene i rovviltforskriften § 9, se § 1 og § 6.
- Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.
- Statsforvalterne må koordinere seg når en rovviltregion omfatter flere fylker. Dette er særlig viktig i tilfellene hvor det kun er/gjenstår én skadefellingstillatelse i området.
- Statsforvalteren kan iverksette skadefellingstillatelser i flere områder samtidig.

- Gauper som felles på eventuell kvotejakt, skal ikke belastes denne kvoten for skadefelling. Gaupe felt på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars), skal belastes jaktkvoten i regionen.
- Den som fatter enkeltvedtak om felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal umiddelbart registrere vedtaket i Miljøvedtaksregisteret.
- Felling av gaupe i samsvar med dette vedtaket, skal umiddelbart registreres i Rovbase.
- Vi kan til enhver tid omfordele, trekke tilbake eller gi tillegg til kvoten for betingede fellingstillatelser.

Se også vedlegget "Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling".

Bakgrunnen for saken

Stortingets rovviltforlik fra 2011¹ gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på syv av de åtte rovviltregionene². Rovviltforskriften gir de regionale rovviltmyndighetene myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

For perioden 16. februar til og med 31. mai, kan Miljødirektoratet fatte vedtak om betinget kvote etter rovviltforskriften § 13.

Bestandssituasjonen for gaupe på landsbasis

- Dokumenterte familiegrupper i 2021: 67
- Dokumenterte familiegrupper i gjennomsnitt de tre siste årene: 59,7
- Estimert bestand i Norge 2021: omkring 395 dyr

Antall døde gauper på landsbasis

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2020/2021: 88 gauper
- Kvotejakt: 64 gauper
- Skadefelling: 4 gauper
- Andre årsaker: 20 gauper
- Antall døde gauper så langt inneværende jaktår (10. februar 2022): 58

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader på tamrein på landsbasis

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 267
- Antall rein påvist tatt av gaupe så langt inneværende reindriftsår (10. februar 2022): 242
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 6240

---

¹ [Rovviltforliket](https://www.stortinget.no/lov/lov-2011-06-10-1) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](https://www.regjeringen.no/lov/2003-2004-15) (Regjeringen.no)

Region 5

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2021: 8,5
- Dokumenterte familiegrupper i gjennomsnitt de tre siste årene: 7,5

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2020/2021: 12
- Kvotejakt: 6 gauper
- Skadefelling: 0 gauper
- Annen avgang: 6 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (10. februar 2022): 4

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 0
- Antall rein påvist tatt av gaupe så langt inneværende reindriftsår (10. februar 2022): 0
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 151

Region 6

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2021: 18
- Dokumenterte familiegrupper i gjennomsnitt de tre siste årene: 16,2

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2020/2021: 29
- Kvotejakt: 22 gauper
- Skadefelling: 0 gauper
- Annen avgang: 7 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (10. februar 2022): 24

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 49
- Antall rein påvist tatt av gaupe så langt inneværende reindriftsår (10. februar 2022): 22
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 808

Region 7

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2021: 10
- Dokumenterte familiegrupper i gjennomsnitt de tre siste årene: 8,8

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2020/2021: 10
- Kvotejakt: 5 gauper
- Skadefelling: 2 gauper
- Annen avgang: 3 gauper
- Antall døde gauper så langt inneværende jaktår (10. februar 2022): 2

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 61
- Antall rein påvist tatt av gaupe så langt inneværende reindriftsår (10. februar 2022): 30
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 1381

Region 8

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2021: 6 i Troms og 2 i Finnmark
- Dokumenterte familiegrupper i gjennomsnitt de tre siste årene: 5,3 i Troms og 2 i Finnmark

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2020/2021: 8
- Kvotejakt: 5 gauper
- Skadefelling: 2 gauper
- Annen avgang: 1 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (10. februar 2022): 4

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 152
- Antall rein påvist tatt av gaupe så langt i inneværende reindriftsår (10. februar 2022): 190
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 3892

Miljødirektoratets vurderinger

Gaupa er fredet. Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vi legger følgende til grunn når vi vurderer kvotestørrelsen:

- føringene i de regionale forvaltningsplanene og den geografisk differensierte forvaltningen av gaupe med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder
- bestandssituasjonen og kunnskap om forekomst av gaupe i regionene
- antall døde gauper de siste årene
- skadehistorikken og skadepotensialet i de ulike områdene

Vi gir kvoter for betinget skadefelling i region 5, 6, 7 og 8 for å begrense skade på tamrein. Dette er regioner med tamreindrift, og vi vet av erfaring at det kan oppstå gaupeskader på tamrein. Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.

Vår vurdering er at kvoten ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for gaupe.

Klagerett

Dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL

Vedlegg

- 1 Grunnlag kvote for betinget skadefelling gaupe 2022
- 2 Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling
- 3 Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret

Grunnlag for å fastsette kvote for skadefelling av gaupe i Norge våren 2022

1. Bakgrunn

Alle partiene på Stortinget inngikk i 2011 et rovviltforlik¹ som gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt de nasjonale bestandsmålene for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Det har også vedtatt å opprette åtte forvaltningsregioner for rovvilt.² De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på syv av de åtte rovviltregionene³. (Tabell 1.) Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.

[Naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) utgjør de juridiske rammene for vedtakene våre om skadefelling (Lovdata.no). [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene våre.

Gaupa er fredet etter naturmangfoldloven. Den er også en jaktbar art. Siden vi har få gauper, må vi sikre overlevelsen gjennom forvaltningsmessige tiltak. Unntaksbestemmelsene i naturmangfoldlovens § 18 første ledd b) gjør det likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Et generelt vilkår for en fellingstillatelse, er at den ikke er til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

---

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² Innst. S. nr. 174 (2003-2004)

³ [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

Vi legger følgende til grunn når vi vurderer kvotestørrelsen: føringene i de regionale forvaltningsplanene og den differensierte forvaltningen av gaupe; bestandssituasjon og avgang av gaupe de siste årene samt skadehistorikken og skadepotensialet i de ulike områdene.

2. Om overvåkingen av gaupe i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp rovviltpolitikken.

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av rovvilt. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Som en del av arbeidet med ett, felles overvåkningsprogram for rovvilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av gaupe i Norge er 1. juni hvert år.

Bestanden av gaupe i Norge blir primært overvåket ved å registrere antall familiegrupper av gaupe i perioden 1. oktober til 28. (29.) februar. Årlig gjøres en beregning av antall familiegrupper før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner av familiegrupper (spor, synsobservasjoner, bilder fra viltkamera og døde unger).

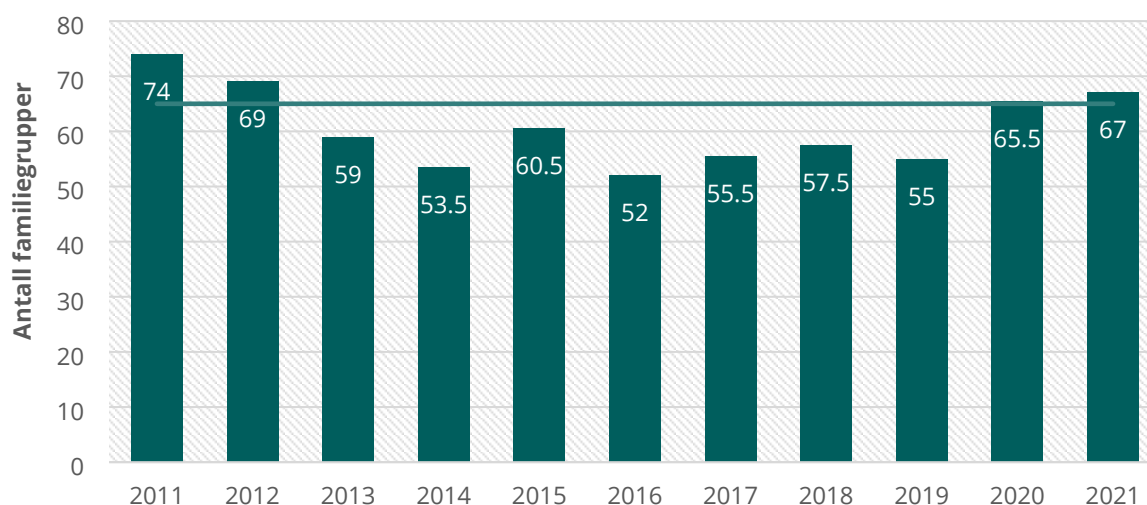
3. Bestandssituasjonen for gaupe i 2022

Skandinavia

Overvåkingen av gaupe er i Norge og Sverige basert på felles metodikk og overvåkningsresultatet rapportert fra Rovdata i 2021 viser en bestand på 280 familiegrupper registrert i Norge og Sverige. Dette tilsvarer en bestand på ca. 1639 gauper, hvorav ca. 395 gauper i Norge og 1244 i Sverige. Miljødirektoratet vurderer at migrasjon av gaupe fungerer tilfredsstillende og ikke har negativ effekt på bestandenes overlevelse.

Norge

I NINA rapport 2011 går det fram at det er registrert henholdsvis 55, 66,5 og 67 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2019, 2020 og 2021 (Figur 1).

Figur 1: Antall familiegrupper av gaupe i Norge før jakt i perioden 2011-2021. Stiplede linje angir det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper. Kilde: NINA rapport 2011.

Antall familiegrupper har økt i regionene 3, 4, 5 og 6 sammenlignet med 2020, mens antallet har gått ned i regionene 2, 7, og 8. Regionene 2, 3, 6 og 7 ligger på eller over regionale bestandsmålet før jakt i 2021, og regionene 4 og 5 ligger under de regionale bestandsmålene. Når man beregner gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år ligger regionene 2, 3 og 6 over det regionale bestandsmålet (Tabell 1).

Tabell 1: Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2019 til 2021, samt gjennomsnittet for de tre årene. For detaljer se NINA rapport 2011.

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2019	2020	2021	Gjennomsnitt
1 Vest Norge	-	0	0	0	0
2 Sør-Norge	12	15	16	15,5	15,5
3 Oppland	5	7	5	6	6
4 Oslo/Akershus/Østfold	6	1	0,5	3	1,5
5 Hedmark	10	6	8	8,5	7,5
6 Midt-Norge	12	15,5	15	18	16,2
7 Nordland	10	5,5	11	10	8,8
8 Troms og Finnmark*	10 (4)	5(1)	11(3)	6(2)	7,3(2)
Sum	65	55	66,5	67	59,7

* Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark.

Antall registrerte familiegrupper i 2021 tilsvarer en bestand på omkring 395 dyr (95 % CI = 327–463) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2021 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2020 var på 393 dyr.

Gaupebestanden er for andre gang over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

4. Døde gauper i Norge

Avgang av gaupe de siste årene har hovedsakelig skjedd gjennom ordinær kvotejakt. Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16, se viltloven § 9. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på blant annet den skade arten gjør.

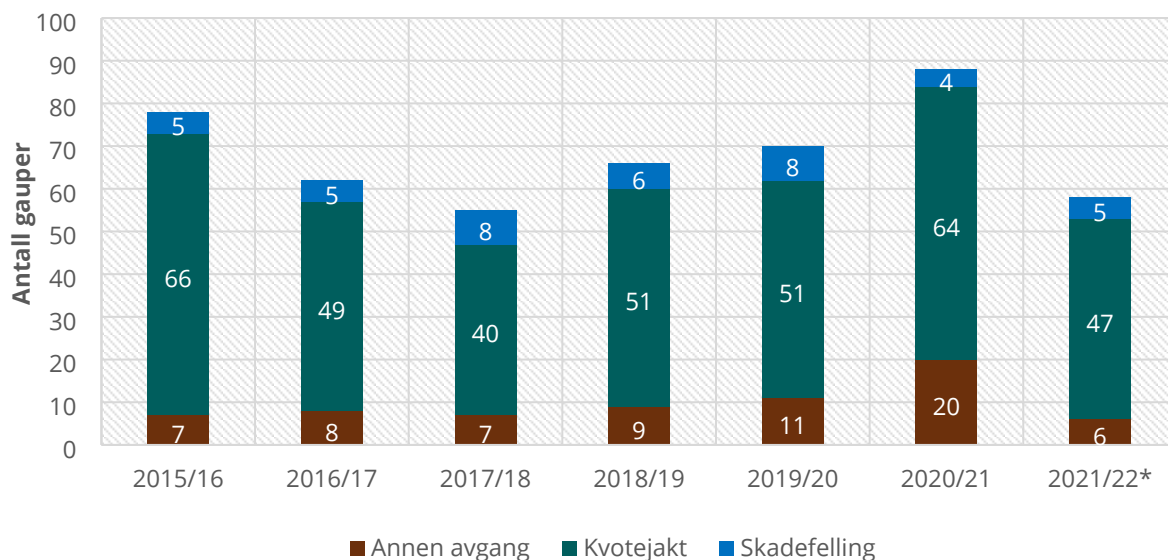
Roviltnemndene i region 4, 5, 7 og 8 hadde ikke myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe inneværende jaktår. Vi åpnet for jakt på gaupe i region 7 og region 8 i vedtak som ble fattet den 15. desember 2021. Totalt kan det felles 74 gauper i Norge under jakta i 2022, der maksimalt 30 av dem kan være hunndyr (Tabell 2).

Tabell 2: Totalkvote for gaupejakt i 2022 i de ulike regionene. Tallet i parentes viser til antall hunngauper.

Forvaltningsregion	Totalkvote	Myndighet
1 Vest Norge	*	Roviltnemda**
2 Sør-Norge	24 (7) *	Roviltnemda**
3 Oppland	10 (4)	Roviltnemda
4 Oslo/Akershus/Østfold	Ingen kvote	Miljødirektoratet
5 Hedmark	Ingen kvote	Miljødirektoratet
6 Midt-Norge	33 (15) *	Roviltnemda**
7 Nordland	4 (2)	Miljødirektoratet**
8 Troms og Finnmark	3 (2)	Miljødirektoratet**
Totalt	74 (30)	

* I hele region 1 Vest-Norge der det ikke er bestandsmål for gaupe og i deler av region 2 og 6 der det kun forekommer streifindivider er det åpnet for kvotefri jakt. ** Endelig vedtak av Klima- og miljødepartementet etter klagebehandling.

De fem siste årene har jaktuttaket ligget på mellom 40 og 64 gauper pr. jaktår (Figur 2). Av skadefellingstillatelser og effektivering av disse er det tatt ut mellom fem og åtte gauper pr. jaktår de siste fem årene. Avgang av gauper for regionene 5, 6, 7 og 8 de siste årene er vist i tabell 3.

Figur 2: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller ved annen avganger i jaktårene 2015/2016 til per dags dato i 2021/2022 (10.02.2022). Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Tabell 3: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller ved annen avgangen for regionene 5, 6, 7 og 8 i jaktårene 2018/2019 til per dags dato i 2021/2022 (10.02.2022). Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Forvaltningsregion	Reindriftsår	Antall gaupe felt på kvotejakt	Antall gaupe felt ved skadefelling	Antall gaupe felt ved annen avgang
5 Hedmark	2021/2022*	0	4	0
	2020/2021	6	0	6
	2019/2020	8	0	5
	2018/2019	5	0	3
6 Midt-Norge	2021/2022*	24	0	0
	2020/2021	22	0	7
	2019/2020	25	1	2
	2018/2019	22	0	3
7 Nordland	2021/2022*	2	0	0
	2020/2021	5	2	3
	2019/2020	0	1	1
	2018/2019	0	6	1
8 Troms og	2021/2022*	0	4	0

Finmark	2020/2021	5	2	1
	2019/2020	0	4	2
	2018/2019	0	0	0

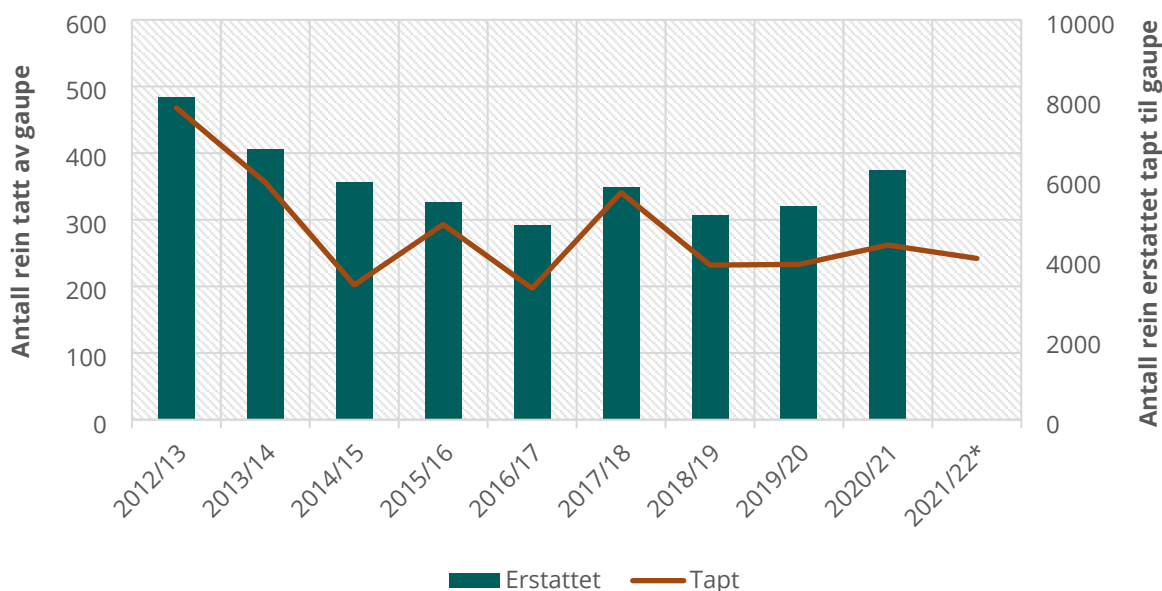
5. Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og utgjør grunnlaget for å utbetale erstatning for tap av husdyr til rovvilt.

I løpet av reindriftsåret 2020/2021 ble det påvist 262 rein tatt av gaupe, og i 2019/2020 ble det påvist 233 rein tatt av gaupe. Inneværende reindriftsår (10. februar 2022) er det så langt dokumentert tapt 242 rein til gaupe på landsbasis.

Antall erstattet rein reindriftsåret 2020/2021 som tapt til gaupe er noe høyere sammenlignet med reindriftsåret 2019/2020. Selv om antallet varierer noe fra år til år, viser en oppsummering av erstatningsoppgjøret at tap av rein til gaupe har vært forholdsvis stabilt de senere årene (Figur 3).

Tabell 4 viser antall rein tapt til gaupe og antall rein erstattet som tapt til gaupe for de ulike regionene 5, 6, 7 og 8.

Figur 3: Antall rein påvist tapt til gaupe (primær akse) og antall rein erstattet tapt til gaupe (sekundær akse) i reindriftsårene 2012/13 til 2021/22 (10.02.2022). Dataene er hentet fra Rovbase.no

Tabell 4: Antall rein tapt til gaupe og erstattet som tapt til gaupe i forvaltningsregionene 5, 6, 7 og 8 i reindriftsårene 2018/19 til 2021/22 (10.02.2022). Tallene for antall rein erstattet for region 5 inkluderer reinbeitedistrikt i Sør-Trøndelag.

Forvaltningsregion	Reindriftsår	Antall rein påvist tapt til gaupe	Antall rein erstattet tapt til gaupe
5 Hedmark	2021/2022*	0	-
	2020/2021	0	151
	2019/2020	1	127
	2018/2019	0	194
6 Midt-Norge	2021/2022*	22	-
	2020/2021	49	808
	2019/2020	27	722
	2018/2019	39	848
7 Nordland	2021/2022*	30	-
	2020/2021	61	1381
	2019/2020	36	1203
	2018/2019	78	1010
8 Troms og Finnmark	2021/2022*	190	-
	2020/2021	152	3892
	2019/2020	169	3281
	2018/2019	152	3054

Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Nedenfor følger en beskrivelse av ulike forhold som har betydning ved iverksettelse av fellingstillatelser. Disse forholdene har betydning for alle skadefellingstillatelser gitt av statsforvalteren, også utover de som er regulert i dette vedtaket.

Utøvelse av jakt, felling og fangst:

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst finnes på www.lovdata.no.

Vi viser også her til "[Veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag](#)".

Vurdering av tidsrom for iverksettelse av skadefelling:

Felling etter skadefellingsregimet kan bare skje dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning.

Direktoratet vurderer det slik at potensialet for skade på sau er begrenset når vi kommer til september/oktober måned, da normal sankedato for sau er 10. september selv om det vil være regionale forskjeller. Skulle tap til rovdyr skje i denne perioden, vil det være andre tilfredsstillende løsninger for å hindre tap. For tap til tamrein må det gjøres andre vurderinger.

Når det gjelder bjørnens predasjon på tamrein viser resultater fra tidligere studier (NINA fagrapport 21, 2012) samt pågående studier (Bjørn og Tamreinprosjektet i Idre) til at bjørnens predasjon på kalv opphører etter første uken i juni, og potensialet for skade er derfor svært begrenset etter dette tidspunktet.

Kommunale/interkommunale fellingslag – godtgjøring for fellingsforsøk, arbeidsgiveransvar, forsikring mv.:

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a.

Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger>.

Satsene for godtgjøring er fastsatt av Klima- og miljødepartementet og satser og øvrige vilkår omtales i kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Den totale utbetalingen fra kommunen må ikke overskride den økonomiske rammen som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling. Statsforvalteren yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Klima- og miljødepartementet har hatt kontakt med Direktoratet for arbeidstilsynet om arbeidsgiveransvaret i forbindelse med kommunalt/interkommunalt oppnevnte fellingslag. Direktoratet for arbeidstilsynet peker på at en person skal regnes som arbeidstaker i henhold til arbeidsmiljøloven hvis tilknytningen til arbeidsgiver reelt sett har karakter av et ansettelsesforhold, og at det skal foretas en helhetsvurdering av samtlige omstendigheter i ansettelsesforholdet. Ut fra de kriterier som Direktoratet for arbeidstilsynet har oppstilt, har Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet konkludert med at det er et arbeidsgiver-/arbeidstakerforhold mellom kommunen og medlemmer i lokale fellingslag i slike tilfeller.

Med arbeidsgiveransvaret følger en rekke rettigheter og plikter. Lover, forskrifter og avtaleverk inneholder en rekke bestemmelser om arbeidsgiverens rettigheter og plikter innenfor blant annet lønns- og personalområdet, samt skatteområdet.

Viktige forhold som følger av arbeidsgiveransvaret:

- plikt til å innberette lønnsutgiftene til ligningsmyndighetene og foreta forskuddstrekk
- arbeidsgiver skal utbetale feriepenger til den tilsatte
- arbeidsgiver plikter å svare arbeidsgiveravgift til folketrygden

Utgifter til forsikring faller utenfor godtgjøringsordningen. Dette faller inn under kommunens arbeidsgiveransvar, og bør således omfattes av eksisterende kommunale ordninger.

I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnseten pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnseten skal kommunen også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette vil bli dekket av kommunens tilskudd fra statsforvalteren. Statsforvalteren må ta hensyn til dette i fastsettelse av den økonomiske rammen knyttet til den enkelte tillatelse. Utbetalingen til

kommunen må ikke overskride de rammer som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling.

Vi ber statsforvalterene om å informere aktuelle kommuner om disse forholdene.

Bistand fra Statens naturoppsyn:

Fellingstillatelse etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) blir normalt gitt til en berørt part eller en kommune som søker om dette, og forsøk på felling gjennomføres normalt av et lokalt fellingslag oppnevnt av kommunen.

Statens naturoppsyn (SNO) kan ved behov bistå ved fellinger i regi av andre. Slik bistand må eventuelt tas opp med SNO direkte. SNO har fra og med 2019 fått en styrking for å i større grad kunne bistå i forbindelse med skadefellingsforsøk. Vi vil be kommunen/skadefellingsleder om å ha en dialog med SNO angående muligheter for å få bistand ved fellingsforsøk. SNO vil primært prioritere bistand ved oppstart i områder uten fellingserfaring og i områder med særlig skadeproblematikk. SNO dekker sine egne kostnader der de engasjerer seg i fellingstiltak.

Saksbehandlingstid og beredskapsordninger

I tråd med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr, aktuelle forebyggende tiltak osv. Dette har særlig relevans i beitesesongen for sau, men er relevant hele året i områder med tamrein. For alle typer søknader og klager gjelder det at forvaltningen så langt det er mulig gjennomfører en så rask behandling at saken ikke mister aktualitet.

Krav til rapportering

Før statsforvalteren fatter vedtak om iverksetting av felling av rovvilt, jf. rovviltforskriften § 9, må statsforvalteren forvise seg om at iverksettelsen skjer innenfor den samlede kvote som er satt for arten.

Alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal av statsforvalteren umiddelbart registreres i Miljøvedtaksregisteret av den som fatter vedtaket. I tillegg skal fellinger av rovvilt i medhold av dette vedtaket uten opphold registreres i Rovbase.

For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det fra og med 2019 etablert en egen rapporteringsløsning. Ved iverksetting av tillatelser etter dette vedtaket skal det stilles krav

om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.

Vi viser til vedlegg "Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret".

Hvordan rapporter på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret

[Om Miljøvedtaksregisteret](#)[Søk etter vedtak](#)[Søk etter forskrift](#)[Abonner på vedtak](#)

Se vedtak innen tema

ARTSFREDNING

FREMMEDE ORGANISMER

PRIORITERTE ARTER

ROVILT

UTSETTING AV FISK

UTSETTING AV UTENLANDSKE
TRESLAG

UTVALGTE NATURTYPER

VERNEOMRÅDER

Finn vedtak i kartet

FYLKE:

Velg fylke først

KOMMUNE:

Velg fylke først

TEMA:

Velg tema

Velg rovvilt

NYESTE VEDTAK

Løyve til motorferdsel 12-07-2019	Telemark tilsynsutval for Hardangervassdraget nasjonalpark
Forlenget skadefellingstillatelse på ulv i deler av Nord-Østerdal 11-07-2019	Fylkesmannen i Innlandet
Tillatelse til transport med helikopter, knyttet til byggetiltak, Åseral kommune- SVR LVO 11-07-2019	Verneområdestyret for Setesdal Vest, Ryfylkeheiane og Fraffjordheiane

[Se flere nye](#)<https://www.miljovedtak.no>

Søk etter vedtak

★ 499 RESULTATER

Vis i kart

Dato

✕ Tema: Rovvilt

✕ Område: Region 6 Midt-Norge

Abonner på vedtak

AVGRENS SØK

Fylke >

Myndighet >

Myndighetstype >

Vedtaksdato fra >

Vedtaksdato til >

Ord i vedtakstittel >

Stedfesting >

SKJUL FLERE VALG

Tiltak >

Unntatt offentlighet >

Forskrift >

Vedtaksstype >

Status >

Utfall >

Tiltak gjeldende fra >

Tiltak gjeldende til >

Ord i sakstittel >

Vedtaksstittel	Dokument	Myndighet	Dato	Tema
Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på bjørn i Tydal kommune 1.juli 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	09.07.2019	Rovvilt
Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	08.07.2019	Rovvilt
Avslag på søknad om skadefelling av binne med unger i Grong, Høylandet og Namsskogan kommune	 Last ned vedtak	Miljødirektoratet	08.07.2019	Rovvilt
Iverksetting av fellingstillatelse for 1 bjørn – I deler av Selbu, Midtre Gauldal, Holtålen og Tydal kommuner 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	07.07.2019	Rovvilt
Avslag på søknad om skadefellingstillatelse for bjørn i Namsskogan kommune	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Tillatelse til skadefelling av 1 bjørn – i deler av Snåsa kommune 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Forlengelse av skadefellingstillatelse for 1 ulv innenfor deler av Meråker, Verdal, Levanger og Stjørdal ! Flere vedtak på samme sak	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Iverksetting av skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Selbu og Tydal kommuner 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	01.07.2019	Rovvilt

Avgrens søk for å finne tillatelse du leter etter

Velg det vedtaket du er ute etter

[Om Miljøvedtaksregisteret](#)[Søk etter vedtak](#)[Søk etter forskrift](#)[Abonner på vedtak](#)[Logg inn](#)

SAK

Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019

Tema	Dato	Fylke
Rovvilt	08.07.2019	
Detaljert tema	Område	Kommune
		Namsskogan

VEDTAK

Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019

Dato	Vedtaksstype	Myndighet
08.07.2019	Enkeltvedtak førsteinstans	Fylkesmannen i Trøndelag

[Last ned vedtak](#)[Rapporter på skadefelling](#)

Tiltak	Status	Hjemmel
Skadefelling	Gjeldende	Forskrift om forvaltning av rovvilt
Art	Utfall	
Bjørn	Tillatelse	
Gjeldende fra	Gjeldende til	Antall individer
08.07.2019	10.07.2019	1
Felling		
Nei		

Kontroller at det er rett vedtak og trykk på knappen «Rapporter på skadefelling»

Informasjon om utfylling av rapportering

Du vil nå bli sendt til Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter for å fylle ut skadefellings-rapporten. Før du kan fylle ut rapporteringsskjemaet må du logge inn med ID-porten.

Close

Rapporter

Du vil få opp et vindu hvor det står at du blir sendt til Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter, trykk på «Rapporter»

For å logge inn blir du bedt om å benytte din personlige BankID. Velg det alternativet du benytter.

MILJØDIREKTORATET

 VELG ELEKTRONISK ID

 MinID

MINID

Med kode fra SMS eller PIN-kodebrev

 bankID

BANKID

Med koder fra banken din

 bankID PÅ MOBIL

BANKID PÅ MOBIL

Med sikker legitimasjon på mobil

 bypass

BUYPASS ID PÅ SMARTKORT

Med smartkort og kortleser

 bypass

BUYPASS ID I MOBIL

Med passord/SMS eller mobilapp

 COMMFIDES

COMMFIDES

Med USB-pinne eller smartkort

[Slik skaffer du deg elektronisk ID](#)

Rapportering av skadefelling

[? HJELP](#)

Før du starter utfyllingen av søknaden skal du få litt praktisk informasjon om søknadsskjemaet.

Søknadsskjemaet er delt inn i flere steg og skjemaet lagrer dine data hver gang du blar mellom stegene. Du kan velge å trykke på 'Lagre kladd' og fortsette søknaden ved et senere tidspunkt.

Hvis du ikke har navigert mellom stegene eller klikket 'Lagre kladd' på over en halv time, vil du bli automatisk logget ut av sikkerhetsmessige årsaker.

Dersom du velger å avbryte utfyllingen ved for eksempel å trykke på 'Avbryt', lukke nettleservinduet eller logge ut, så vil du miste data som ikke er lagret.

Siste lagrede versjon av søknaden finner du under 'Mine søknader'.

Søknaden sendes først inn når du velger 'Send inn' under steget 'Sammendrag'.

God søking!

Avbryt

Start utfylling

Etter at du har logget inn med BankID kommer du til denne siden i Elektronisk Søknadssenter. Trykk «Start utfylling»

Rapportering av skadefelling

Om skadefelling

Om søker

Sammendrag

INFORMASJON OM FELLINGSTILLATELSEN

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

Informasjon hentes
fra
skadefellingsvedtaketHvis man har hatt
aktivitet andre datoer
enn det som kommer
fra vedtaket kan man
legge til flere datoer

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

+ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Ingen aktivitet			
	09.07.2019	Ingen aktivitet			
	10.07.2019	Ingen aktivitet			

For å legge inn
informasjon på de
ulike datoene, trykk
på pennenØnsker man å fortsette
på rapporten ved en
senere anledning kan
man lagre kladd. Du
kan fortsette på
rapporteringen ved å
hente den opp under
«Mine søknader»

Avbryt

Lagre kladd

Neste

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

⊕ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat	
	08.07.2019	Ingen aktivitet				

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato

08.07.2019

* Aktivitet ?

Ingen aktivitet

Velg den aktiviteten som passer for de ulike datoene.

Administrasjon/Planlegging
Avventer ny informasjon
Fellingsforsøk
Ingen aktivitet
Kontroll av melding

	09.07.2019	Ingen aktivitet				
	10.07.2019	Ingen aktivitet				

Avbryt

Lagre kladd

Neste

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato 08.07.2019

* Aktivitet Administrasjon/Planlegging

* Antall personer 2

* Sum antall timeverk 4 timer

* Tidspunkt for siste skade 04.07.2019 12:00

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder 04.07.2019 12:00

* Kontakt skadevolder Fersk skade

* Fellingsform Annet (bruk merknadsfeltet)

* Ble det brukt hund?
 Ja
 Nei

- Synsobservasjon
- Fersk skade
- Ingen kontakt
- Kamera
- Sporing
- Sportegn
- Synsobservasjon

RESULTAT

* Resultat Ikke kontakt

Varslet Fylkesmann, SNO, Dyreeier

Merknad Planlegging av fellingsforsøk neste dag.

Oppdater

Avbryt

For mer info om de ulike feltene trykk på

Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder er siste observasjon. Se felt «Kontakt skadevolder» for ulike former av kontakt

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato

* Aktivitet ▼

* Antall personer

* Sum antall timeverk timer

* Tidspunkt for siste skade

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder

* Kontakt skadevolder ▼

* Fellingsform ▼

* Ble det brukt hund?
 Ja
 Nei

RESULTAT

* Resultat ▼

Varslet ▼

Merknad

Oppdater

For mer info om de ulike feltene trykk på

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Fellingsforsøk	09.07.2019 15:00	Postering, Sporingssjakt	Ikke kontakt
	10.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivitetsdato

10.07.2019

* Aktivitet ?

Fellingsforsøk

* Antall personer ?

4

* Sum antall timeverk ?

8

timer

* Tidspunkt for siste skade ?

09.07.2019

06:00

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder ?

10.07.2019

09:30

* Kontakt skadevolder ?

Synsobservasjon

* Fellingsform ?

Postering, Sporingssjakt

* Ble det brukt hund?

 Ja Nei

RESULTAT

* Resultat

Felling

Varslet ?

Fylkesmann, SNO, Politi, Kommune, Beitelag

Merknad ?

Bjørnen ble drevet forbi en post hvor jeger fikk skutt bjørnen.

Oppdater

Avbryt

For mer info om de ulike feltene trykk på

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

Dagsrapport lagret

INFORMASJON OM FELLINGSTILLATELSEN

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

Når alle datoer er ferdig utfylt kan man trykke på «Neste»

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

+ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Fellingsforsøk	09.07.2019 15:00	Postering, Sporingsjakt	Ikke kontakt
	10.07.2019	Fellingsforsøk	10.07.2019 09:30	Postering, Sporingsjakt	Felling

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Rapportering av skadefelling

Hvis man har huket av for at det ble benyttet hund kommer man til denne siden

For å legge inn informasjon om hunden trykk på «Legg til hund»

[HJELP](#)

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

[+ Legg til hund](#)

	Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
Ingen hunder registrert.							

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

[+ Legg til hund](#)

Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
	* Type hund	<input type="text" value="Sporhund (i bånd)"/>				
	* Hunderase	<input type="text" value="Norsk elghund grå"/>				
	* Navn på hund	<input type="text" value="Fido"/>				
	* Eier av hund	<input type="text" value="Ole Roar Davidsen"/>				
	* Tlf. eier av hund	<input type="text" value="95927796"/>				
	* Dager brukt	<input type="text" value="09.07.2019, 10.07.2019"/>				

Ingen hunder registrert.

Fyll inn informasjon og dager den ble benyttet.

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Rapportering av skadefelling

 HJELP

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

Ny hund er registrert

Her kan man legge til flere hunder hvis det ble benyttet

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

 Legg til hund

	Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
	Sporhund (i bånd)	09.07.2019, 10.07.2019	Norsk elghund grå	Fido	Ole Roar Davidsen	95927796	

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

OM SØKER

* må besvares

- * Søker på vegne av
- meg selv som privatperson
  - foretak/enhet

Endringer du gjør her vil også oppdatere brukerprofilen din.

Søker = Rapportør
ESS er etablert for søknader, men benyttes i dette tilfellet til rapportering av fellingsforsøk.

Man må rapportere på vegne av seg selv som privatperson.

SØKEROPPLYSNINGER

* Fornavn

Ole-Roar

* Etternavn

Daidsen

* Telefonnummer

95927796

ADRESSEOPPLYSNINGER

* Land

Norge

Adresse

██████████

* Postnr.

7026

Trondheim

E-postadresse ?

██████████@hotmail.com

Søknadskvittering sendes til denne e-postadressen.

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

Her finner du alle opplysninger du har lagt inn. Kontroller at du har oppgitt riktige opplysninger. Om du ønsker å gjøre endringer før du sender inn, kan du gå tilbake ved å klikke 'Forrige'.

↓ Last ned som PDF

Når du er fornøyd kan du sende inn søknaden ved å klikke 'Send inn'. Avbryter du nå vil søknaden bli lagret som en kladd under 'Mine søknader'.

SØKEROPPLYSNINGER

Navn Ole-Roar Davidsen

Adresse [redacted] 7026 Trondheim

Land Norge

Telefonnummer 95927796

E-postadresse [redacted]@hotmail.com

Les gjennom
oppsummeringen av
din rapport og sjekk
om alt er rett

SKADEFELLING

Referansenummer (Miljøvedtaksregisteret)

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

HUNDER BRUKT

Hundenavn Fido

Hunderase Norsk elghund grå

Hundetype Sporhund (i bånd)

Hundeeiers navn Ole Roar Davidsen

Hundeeiers tlf 95927796

Dager brukt 09.07.2019, 10.07.2019

Scroll ned på siden
for å sende inn
rapport

MOTTAKER

- Fylkesmannen i Trøndelag

VILKÅR

Rapportering av fellingsoppdraget er en del av Miljødirektoratets løsning for elektroniske søknader. Tekster i denne løsningen refererer stedvis til søknad ettersom rapportering av tillatelser enda ikke er fullt ut innarbeidet i strukturen. Data som leveres gjennom løsningen vil bli tilgjengelig for den som fatter fellingsvedtaket, samt for Miljødirektoratet og andre med behov for innsyn. Data som samles inn vil også bli analysert med sikte på å identifisere gode tiltak, tilpasse fellingsveileder, og generelt forbedre gjennomføring av fellingstiltak. Når fellingsperioden er avsluttet og rapporten sendes inn kan den ikke lenger redigeres. Ved særlig behov for endring kan rapporten åpnes for redigering. Da må rapportøren henvende seg til Miljødirektoratet for å få tilgang til å gjøre endringer.

Jeg bekrefter ovennevnte og søker via Elektronisk søknadssenter.

Bekreft vilkår og
send inn rapport

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Send inn

Håfjell beitelag v/Frank Arntsen,
e-post: famarnts@online.no
Ballangen Sau og Geit v/Ole Punsvik,
e-post: ole.punsvik@gmail.com

Ballangen 17. februar 2022

Miljødirektoratet
v/Anders Brå
post@miljodir.no

Anmodning om forlenget ekstraordinært uttak av jerv

Medlemmene i Håfjell Beitelag har de siste beitesesongene hatt store tap av sau til rovvilt. Enkelte besetninger har tapt over 1/3 av lammene. Dette til tross for tiltak som sein beiteslipp, hyppig tilsyn og tidlig nedsanking. Tapene skyldes både jerv og gaupe.

Vi er glade for at det i vinter er gjennomført aktiv jakt på jerv i regi av SNO. Resultatet er en felt jerv. Målet var å ta ut 2 stk jerv. Vi erfarer at etter 15. februar er denne jakten avsluttet. Grunnen er at eventuelle tisper kan ha valper.

Etter hva vi forstår er det tilgang på veterinær som kan bedøve dyrene for så å sjekke om dette er tilfellet.

Håfjell Beitelag og Ballangen Sau og Geit anmoder derfor om at den ekstraordinære jakten forlenges å håp om uttak av et til dyr

Med hilsen

Frank Arntsen

Ole Punsvik

Kopi til

Fylkesmannen i Nordland, v/Øyvind Skogstad

Roviltnemnda i region 7
Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 24.02.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/317

Saksbehandler:
Anders Braa

Planleggingsramme for regionale roviltnemnder 2022 - førebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift

Miljødirektoratet sender med dette ut planleggingsramme for dei regionale roviltnemndene for 2022. Midlane vert tildelte for å dekke arbeidet til roviltnemndene med førebyggende tiltak mot roviltskadar og konfliktdempende tiltak, samt utgifter til drift av nemndene og sekretariata. Vi ber om tilbakemelding frå sekretariata om fordeling av midlane innan 1. april 2022.

Midlane for 2022 er løyvdd på kapittel 1420, post 21 og 73, jf. Prop. 1 S (2021 - 2022).

Tilskot til rovvilttiltak - Kap 1420.73 ¹

Posten er retta mot resultatområdet Naturmangfald. Posten dekker utgifter til førebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltninga, inkludert godtgjering til lokale fellingslag og tilskot til Norges Jeger- og Fiskerforbund for rovvilttiltak som ei oppfølging av rovviltforliket av 2011. Løyvinga på posten kan òg nyttast til tiltak for å auke kunnskapsgrunnlaget som kjem den todelte målsetjinga til gode. Foreslått løyving er 79,6 mill. kroner, ein reduksjon på 0,9 mill. kroner samanlikna med 2021. Posten har fått delvis prisjustering med 1,1 mill. kroner, og så er det flytta 2 mill. kroner til kap. 1410 post 21 for å utvide og forbetre metodikken i rovviltovervakinga. Innanfor posten er det sett av 10 mill. kroner til omstillingstiltak.

Mål

Målet med tilskotsordninga er å førebygge rovviltskadar i husdyrhald og tamreindrift gjennom å medverke til å finansiere førebyggende tiltak. Midlane skal òg nyttast til omstillingstiltak for dyreeigarar med utmarksbasert sauehald, som over eit lengre tidsrom har hatt omfattande rovviltskadar og ønskjer ei omstilling til anna næringsverksemd med tilknytning til landbrukseigedommen.

Vidare skal midlane nyttast til godtgjering ved forsøk på skadefelling av rovvilt, og medverke til å dempe konflikhtar og auke verdiskapinga knytt til førekomstar av rovdyr i lokalsamfunn.

---

¹ Frå Prop. 1 S (2021-2022)

Det blir lagt vekt på å føre vidare arbeidet med tiltak innan førebygging og konfliktdemping med utgangspunkt i Stortingets behandling av St.meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004), og rovviltforliket på Stortinget våren 2011 (jf. Representantforslag 8:163 S (2010-2011)).

Kriterium for måloppnåing

Kriterium for måloppnåing er at tilskotsordninga stimulerer til mindre tap og konflikthar knytte til rovviltførekost i dei ulike rovviltregionane ved å setje i verk effektive førebyggjande og konfliktdempjande tiltak. Vidare er det eit kriterium for måloppnåing at tilskotsordninga fører til omstillingar der dette fører til reduserte tap og konflikthar.

Tildelingskriterium

Tilskot til førebyggjande og konfliktdempjande tiltak blir fordelte etter ei føresegn fastsett i 2013, mens føresegna som omhandlar omstillingstiltak vart fastsett i 2015. I tråd med føringane i rovviltpolitikken vil ein hovuddel av midlane bli kanalisert gjennom dei åtte regionale rovviltnemndene. Midlane skal nyttast til førebyggjande tiltak i husdyrhald og tamreindrift og til konfliktdempjande tiltak retta mot kommunar og lokalsamfunn. I kvar region har den regionale rovviltnemnda utarbeidd ein forvaltingsplan som skal sikre at det over tid blir lagt til rette for tilpassingar som gir eit best mogleg skilje mellom beitedyr og faste førekostar av rovvilt. Dette inneber blant anna at besetningar med store årlege tap til rovvilt bør prioriterast for tilskot til naudsynte driftstilpassingar. Dei regionale rovviltnemndene har hovudansvaret for at tildelingane over posten skjer i tråd med eigen forvaltingsplan i den enkelte regionen. Det er utarbeidd nasjonale standardar for nokre av dei ulike førebyggjande tiltaka. Desse standardane skal følgjast ved iverksetjing av tiltaka. Midlane til omstilling skal fordelast av Miljødirektoratet, etter innspel frå regionale og lokale miljø- og landbruksstyresmakter.

Auka beitebruk med sau i rovviltprioriterte område skal ikkje stimulerast. For å medverke til ei tydelegare soneforvaltning skal midlar til førebyggjande og konfliktdempjande tiltak normalt prioriterast slik at det blir fokusert på besetningar som ikkje medverkar til auka tal på beitedyr i rovviltprioriterte område. På same måte skal nyetablert beitebruk med sau i rovviltprioriterte område prioriterast lågt.

Oppfølging og kontroll

Det blir utført ein generell formalia- og sannsynskontroll av rapportar frå tilskotsmottakarar om gjennomføring av tiltak og ressursforbruk. For å sikre effektiv bruk av midlane er det lagt vekt på kontroll med at førebyggjande tiltak som er støtta med offentlege midlar, følgjer nasjonale standardar der slike er utarbeidd.

Rapport 2020

I 2020 vart det behandla i alt 497 søknadar om konkrete førebyggjande tiltak, og det vart behandla 189 søknadar om tiltak for å dempe konflikthar kring rovvilt. Det kom inn 84 søknadar om akutte tiltak, og det vart gjennomført omstillingstiltak for to bruk som hadde opplevd vesentleg rovviltskade i besetningane over fleire år. Det kan ut frå statistikk over erstatningsutbetaling for skade og tap av sau sjå ut til at tapa går ned med ei auke i avsette midlar til tiltak. Reduksjonen i tap kan og henge saman med den geografiske differensieringa av både rovviltførekostar og prioritering av tiltak.

Brukarar sender søknad elektronisk, og alle rapportar kan sendast inn på same viset. Dette fører til betre oversikt over oppnådde resultat og korleis brukarane vurderer måloppnåinga ved dei einskilde tiltaka. Rapportane er tilgjengelege i søknadsarkivet til søknadssenteret.

Sakshandsaming

Fordelinga av midlane mellom regionane bygger på innmeldte behov frå statsforvaltarane, historikken frå dei einskilde fylka/regionar dei føregåande åra, fordeling av dei nasjonale

bestandsmåla på den einskilde regionen, og ein skjønsvurdering basert på rapportar og skadehistorikk i den einskilde regionen.

Den einskilde rovviltnemnd skal med utgangspunkt i planleggingsramma fordele midlar til ulike tiltakstypar, og fordele mellom fylke der regionen omfattar fleire fylke. Midlane kan ikkje nyttast til andre førermål enn det som fell inn under framstillinga av budsjettkapittelet og -posten. Den einskilde statsforvaltar vil ta imot søknadar, vere rekneskapsførande eining, og fordele midlar innanfor den ramma nemnda set av for kvart tiltak og fylke.

Nemnda bør setta av ein reserve for akutte tiltak i dei einskilde fylka, og må sjølv avgjere korleis denne skal disponerast. Miljødirektoratet har, etter ønske frå statsforvaltarane, likevel vald å behalde nokre akuttmidlar sentralt for spesielle høve. Vi ber statsforvaltarane om å melde slike behov skriftleg med ref 2022/317.

Miljødirektoratet vil minne om at nemndene i planlegginga si må ta høgde for kostnader knytt til ordning med godtgjering ved fellingsforsøk utført av kommunale/interkommunale fellingslag. Refusjonskrav frå kommunane må dekkast av nemndene innanfor dei tildelte rammene av kap. 1420 post 73. Miljødirektoratet har ikkje halde tilbake midlar til dette føremålet.

Statsforvaltarane som tek imot midlar frå Miljødirektoratet kan ikkje overføre midlar seg imellom utan at ei slik overføring er skriftleg akseptert av Miljødirektoratet. Den einskilde statsforvaltar handsamar og tildeler midlar til brukarar innan eige fylke. Sekretariatet til rovviltnemnda skal ikkje handsame sakar på vegne av alle statsforvaltarar i regionen. På same måte må statsforvaltarar som er del av meir enn ein rovviltregion nytte midlane i den rovviltregionen der midlane er tildelt.

For alle søknadar skal handsaminga dokumenterast i søknadssenteret til direktoratet. Denne løysinga skal nyttast for heile landet ved søknad om og rapportering av brukte midlar, og løysinga er obligatorisk for alle søkarar. Dette vil også gje nemndene og statsforvaltarane betre høve til å sikre lik handsaming og gjensidig nytte av røymsler frå gjennomførte tiltak, samt innsyn i alle prosjekt.

Vi gjer merksam på at det ikkje er høve til å betale tilskot utan utlysing. På tilskotspostar skal det berre betalast tilskot, og eventuell tilbakeføring av tilskotsmidlar kan dermed ikkje nyttast til tenestekjøp eller lønn/reise/drift. Forvaltning av Miljødirektoratet sine tilskotsmidlar er innanfor dei faste oppgåvene for statsforvaltarembeta og skal dekkjast over kap. 525. Det er difor ikkje høve til å berekne overhead/administrative utgifter av tilskotsmidlar. Eventuelle restmidlar på kap. 1420 post 73 skal rapporterast til Miljødirektoratet for eventuell tilbaketrekking. Det er ikkje høve til å nytte restmidlar til andre føremål eller til anna enn tilskot.

Samla løyving til føremålet er på 79,575 mill. kroner i 2022. Av ramma vert det gjeve ei fordeling på 67,75 mill. kroner til rovviltnemndene. Midlar til omstilling blir fordelt av Miljødirektoratet. For 2022 er det avsett 10 mill. kroner til omstillingstiltak.

Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdepende tiltak og Forskrift om tilskudd til driftsomstilling grunnet rovvilt finst tilgjengeleg på www.lovdata.no.

Tenestekjøp - Kap. 1420.21

Midlar til tenestekjøp og forskingsaktivitet i regi av direktoratet og rovviltnemndene vert tildelte over kap. 1420 post 21. Dette kan til dømes vere oppgåver knytt til forskning og utgreiing som hjelper til med utvikling og iverksetting av effektive førebyggjande tiltak, eller evaluering av effektar av igangsette tiltak.

I samsvar med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskeleg å sikre ei rask og effektiv handsaming av spørsmål knytt til den daglege forvaltninga av rovvilt,

medrekna svar på søknader om fellingsløyve på rovdyr, aktuelle førebyggande tiltak osv. Rovviltnemndene bør legge til rette for å sikre vaktordningar hos statsforvaltaren som tar omsyn til dette.

Vi gjer merksam på at kap. 1420 post 21 er ein driftspost og at det på denne posten berre skal belastast utgifter til tenestekjøp, lønn, reiser og anna drift. Midlane kan dermed ikkje nyttast til utbetaling av tilskot. Rovviltnemndene vert tildelte ei ramme på 6,85 mill. kroner til slike utgifter i 2022.

Drift av nemnder og sekretariat - Kap 1420.21

Midlar til å dekke møtegodtgjersle og reiser til nemnda, drift av sekretariatet og auka kapasitet i enkelte fylker, vil bli tildelte over kap. 1420 post 21. Totalt er det sett av 8,85 mill. kroner til dette i 2022.

Miljødirektoratet har tildelt 3,25 mill. kroner til vidareføring av auka kapasitet ved enkelte sekretariat/statsforvaltarar i supplerande tildelingsbrev 1-2022 frå KMD ("Styrking av saksbehandlarkapasitet rovvilt"). Dette er knytt til særlege utfordringar i einskilde fylke. Det er sett av lønnsmidlar til Statsforvaltaren i Innlandet (1 250 000,-), Statsforvaltaren i Oslo og Viken (500 000,-), Statsforvaltaren i Trøndelag (500 000,-) og Statsforvaltaren i Troms og Finnmark (1 000 000,-).

Midlar til drift av nemnder og sekretariat er vidare fordelte mellom regionar basert på tidlegare røynsler, planlagt møtefrekvens, reiseavstandar, og forventa kostnad til sekretariatet (sjå tabell). Nemndene må kontrollere at dei avsette rammene ikkje blir overskridne. Det einskilde sekretariatet vil vere rekneskapsførande eining for desse midlane. Det er nemnda som set av midlar til drift av sekretariatet.

Tildelt ramme for 2022 - Kap. 1420.73 og 1420.21

Tildelt ramme til nemndene er tilnærma lik som for 2021.

Region	Tilskot Kap. 1420.73	Tenestekjøp Kap 1420.21	Drift av nemnder/ sekretariat Kap 1420.21
1	850 000	350 000	475 000
2	3 000 000	400 000	500 000
3	5 000 000	1 000 000	550 000
4	4 900 000	600 000	550 000
5	16 000 000	1 000 000	700 000
6	13 500 000	1 200 000	800 000
7	10 000 000	800 000	825 000
8	14 500 000	1 500 000	1 200 000
SUM	67 750 000	6 850 000	5 600 000

Vi ber sekretariata informere oss om fordelinga av midlane innan eigen region innan 1. april 2022. Tilbakemeldinga skal sendast til postmottak@miljodir.no og merkast ref 2022/317.

Midlane vil bli tildelt den einskilde statsforvaltar i supplerande tildelingsbrev frå Miljødirektoratet i løpet av april.

Anna informasjon frå Miljødirektoratet

Tilskotsordninga til tiltak i kommunar med ulverevir er avvikla

I 2017 blei det etablert ei eiga tilskotsordning for kommunar med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold. Formålet med ordninga er å bidra til konfliktdemping i kommunar med ulverevir. Denne ordninga er no avvikla.

Om satsar for tidleg sankning av sau og bruk av heimebeite

Miljødirektoratet har i 2018 fastsett felles nasjonale satsar for tidleg sankning av sau og bruk av heimebeite, jf *Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdepande tiltak* § 10; <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-01-01-3?q=forebyggende%20og%20konfliktdepande>.

Standard rovdyravvisande gjerde

Miljødirektoratet fastsette oppdatert standard for rovdyravvisande gjerde 25. juni 2018. Denne er tidlegare sendt ut til statsforvaltarane, og ligg tilgjengeleg på FM-nett; <https://www.fm-nett.no/Miljodirektoratet/Nyheter/Ny-standard-for-rovdyravvisande-gjerde/?id=10030&epslanguage=no>

Kursopplegg for administrativ beredskap i kommunane

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) har på oppdrag frå Miljødirektoratet utvikla eit kursopplegg for administrativ beredskap i kommunane for å kunne handtere situasjonar med rovviltskadar på beitedyr. Kursopplegget er utvikla i samarbeid med Jakt- og Fiskesenteret i Flå og Statens naturoppsyn. Statsforvaltaren må følge opp dette med aktuelle kommunar. Ta kontakt med Jakt- og Fiskesenteret for nærare avtale om kurs.

Rapportering av skadefelling

SNO gav i 2019 ut ein vegleiar for fellingsoppdrag på store rovdyr, sjå <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1440/m1440.pdf>. Vi ber statsforvaltarane gjere denne kjend for skadefellingslag og aktuelle kommunar. I vegleiaren er det også informasjon om korleis ein gjennom å gå inn på kvart vedtak i Miljøvedtaksregisteret kan rapportere gjennomføringa av kvart fellingsoppdrag.

Miljødirektoratet understrekar at denne reiskapen skal takast i bruk, slik at alle fellingsoppdrag blir rapportert etter denne malen. Det vil vere mogleg å ta kontakt med SNO for teknisk hjelp til dette.

Oppfølging av Riksrevisjonen si undersøking av rovviltforvaltninga

Riksrevisjonen undersøkte rovviltforvaltninga i 2019, jf. Dokument 3:13 (2018-2019). Eitt av hovudfunna var at miljøforvaltninga har for lite kunnskap om tapsårsakar og om effektar av førebyggande tiltak.

NIBIO og NINA har på oppdrag frå Miljødirektoratet levert ein rapport med vurdering av FKT-ordninga i november 2020, som ei oppfølging av Riksrevisjonen si undersøking. Miljødirektoratet har følgd opp rapporten med ei anbefaling ovanfor Klima- og miljødepartementet, og vil i år starte arbeidet med prioriterte oppgåver i samsvar med denne anbefalinga.

Rapportering

Det er statsforvaltarane sitt ansvar å sjå til at økonomistyring i staten kap. 6 "Forvaltning av tilskotsordningar" blir etterlevd, og at føringar i forskrifta som regulerer bruken av tilskot til førebyggande og konfliktdepande tiltak og føringar gjevne i supplerande tildelingsbrev blir følgd.

Det er viktig at søknadane blir lagt rett inn i ESS. Søknadar med fleire tiltak må deles inn i tiltakstypar og rapportere bruk av tilskot for kvar tiltakstype.

Statsforvaltarane skal rapportere bruken av tilskot til førebyggjande og konfliktdempande tiltak innan 21. januar 2023 på eige tilpassa skjema til Miljødirektoratet. Vi reviderte skjema for rapportering i 2020, slik at også bruken av 1420.21 blir rapportert. På det viset blir det og tydeleg skilnad på bruken av postane 21 og 73. Statsforvaltarar som har del i meir enn ein rovviltregion må rapportere bruken av postane 21 og 73 for kvar region i separate faner i rapporteringsskjemaet.

Helsing
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleiar

Anders Braa
seniorrådgjevar

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Postboks 700	9815	VADSØ
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL	Postboks 2520	6404	MOLDE
STATSFORVALTAREN I VESTLAND	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
STATSFORVALTAREN I ROGALAND	Postboks 59 Sentrum	4001	STAVANGER
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
STATSFORVALTEREN I AGDER	Postboks 504	4804	ARENDAL
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ

Byrkjå reinbeitedistrikt
v/Tor Enok Larsen
Austfjellingdalsvegen 490
8685 Trofors
tor.enok@online.no

Miljødirektoratet

Søknad om skadefelling av jerv- Byrkjå Reinbeitedistrikt

I løpet av siste uke er det funnet og dokumentert fem reiner som er drept av jerv i området Daningen i nord til Reinfjella i sør i Byrkjå reinbeitedistrikt. Funnene er gjort i en kortere periode med relativt gode værforhold gjennom en vinter der forholdene har gjort det svært utfordrende å finne spor og kadaver på grunn av sterk vind og store snømengder. Gjennom økt oppsyn og intensiv gjeting i den senere tid, er det i tillegg til funn av reinkadaver, også observert spor av flere jerver som åpenbart har tilhold i områdene ved reinene som fortsatt går på et krevende beite i det aktuelle området. Det er også tatt flere dna-prøver av jerv i dette området. Værforholdene og registrert jervaktivitet, gjør det svært sannsynlig å tro at de funnen som til nå er gjort, kun utgjør toppen av isfjellet.

Om en drøy måned vil hovedflokken med rein flyttes tilbake fra beite i Sverige til kalvingslandet som er identisk med det området der det nå er funnet og dokumentert fem reiner tatt av jerv. Vi frykter denne situasjonen vil føre til betydelige tap først og fremst på de reinene som i dag går på et krevende vinterbeite i området. Dermed at populasjonen av jerv utgjør en alvorlig trussel mot den forestående kalvinga.

Vi vurderer situasjonen som svært alvorlig, og på den bakgrunn søker Byrkjå reinbeitedistrikt om skadefelling av jerv geografisk avgrenset til Skardmodalen i nord, Namsvatnet i sør og Fjellingdalen i vest.

Skadefelling vil være et riktig tiltak for å verne reinene som går på beite i området nå, men minst like viktig som forebyggende tiltak for å hindre alvorlige tap knyttet til kalvinga.

Simskardet 28. februar 2022

Mvh Byrkjå Reinbeitedistrikt

v/ Leder Tor Enok Larsen

Kopi: Statsforvalteren i Nordland
Anders Braa Miljødirektoratet

[Mottakernavn]
[Adresse]
[Postnr] [Poststed]
[Kontakt]

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Vedr klage på stopp i gaupejakta i Sørfold og Fauske kommuner

Statsforvalteren viser til brev fra Sørfold kommune den 24. februar og felles brev fra Nordland Bonde- og Småbrukarlag, Nordland Bondelag, Nordland Sau og Geit, Duokta reinbeitedistrikt og Balvatn Reinbeitedistrikt den 24. februar hvor dere ber om at kvotejakta i Fauske og Sørfold kommuner åpnes igjen etter at den ble stengt den 19. februar på grunn av skadefelling av ei gaupe i Bindal kommune.

Seint på kvelden den 18. februar ga Statsforvalteren i Nordland i samråd med Statsforvalteren i Trøndelag, skadefellingstillatelse på en gaupe i deler av Bindal kommune i Nordland og deler av Leka og Nærøysund kommuner i Trøndelag. På formiddagen den 19. februar ble det felt ei hunngaupe i Bindal kommune.

Gaupe som felles på skadefelling i jaktperioden skal belastes aktuell kvote i rovviltregionen. Dette framgår både direkte av rovviltforskriften § 13 fjerde ledd og i vilkår som Miljødirektoratet har satt i vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2022 og i vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i perioden 15. februar til 31. mai 2022. Direktoratets vedtak om kvotejakt ble for øvrig påklaget og opprettholdt av Klima- og miljødepartementet. Statsforvalteren har ikke anledning å fravike prinsippet om at gaupe som felles på skadefelling skal belastes aktuell jaktkvote i regionen.

Det framgår av Miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2022 at statsforvalterne har ansvar for å administrere kvotejakten innenfor sitt fylke, og etablerer hensiktsmessige og funksjonelle ordninger for å oppdatere resultater om felling samt informere om gjenstående kvoter, krav til jeger, og informasjon om gjennomføring av eventuelle ettersøk eller annet.

Ut fra det overnevnte er det klart at gaupe felt på skadefelling i Bindal skal belastes tilgjengelig jaktkvote i Nordland, og at Statsforvalteren skal avgjøre hvordan dette skal gjøres i praksis. Av en samlet jaktkvote i 2022 på inntil fire gauper fordelt på områdene Narvik, Hamarøy/Steigen, Fauske/Sørfold og Saltdal, var det den 19. februar tilgjengelig kvote i to områder; i Narvik og Fauske/Sørfold.

Vi vurderte da at vi hadde tre alternativer:

1. Stenge jaktområde Narvik.
2. Stenge jaktområde Fauske/Sørfold.
3. Slå sammen jaktområdene Narvik og Fauske/Sørfold, med en felles gaupe på kvota.

Ut fra en samlet vurdering av skadeomfang på sau og rein i de aktuelle områdene, kunnskap om gaupebestandene og kjent avgang av gaupe siste året i disse områdene, og prinsippet om byrdefordeling for gaupe i gjeldende forvaltningsplan, valgte vi å stenge jaktområde Fauske/Sørfold slik at resterende jaktkvote (en gaupe) ble forbeholdt jaktområde Narvik. Vi vurderer fortsatt at dette var en riktig beslutning, selv om vi har forståelse for at det føles urimelig at jakta i Fauske og Sørfold skal stanses fordi det ble felt ei gaupe i Bindal.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
Seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet
Klima- og miljødepartementet
Roviltnemnda i region 7 Nordland

Postboks 5672 Sluppen
Postboks 8013 Dep

7485 TRONDHEIM
0030 OSLO

Mottakerliste:

Balvatn reinbeitedistrikt v/ Kristine Blind Helland
Sørfold kommune
Nordland bonde- og småbrukarlag
Duokta reinbeitedistrikt v/ Mats Pavall
Nordland Sau og Geit
Nordland Bondelag

Bentevassveien 11d 8206 FAUSKE
Strandveien 2 8226 Straumen
Kjerringøyveien 1154 8093 KJERRINGØY
Holtanveien 620 8219 FAUSKE
Postboks 383 8001 BODØ

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Trondheim, 08.03.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/928

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om skadefelling av jerv i deler av Narvik kommune i region 7, Nordland fylke, 8. mars 2022

Miljødirektoratet beslutter å iverksette forsøk på skadefelling av inntil 1 jerv på Håfjell-halvøya i Narvik kommune, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Skadefellingen gjennomføres for å hindre skade på sau og tamrein. Fellingstillatelsen gjelder for perioden 8. mars til og med 29. mars 2022.

Vi viser til Miljødirektoratet sine tidligere beslutninger om skadefelling av jerv på Håfjell i Narvik kommune fra 1. november 2021, og våre vurderinger og bakgrunnsinformasjon for vedtaket i vedlegget "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2021". 1 jervetispe ble felt på skadefelling på Håfjell 1. februar 2022.

Vi viser videre til flere påviste skader fra jerv på sau i dette området i løpet av 2021 og på sau og tamrein tidligere år, og stort potensiale for ytterligere skade i 2022. Rovviltnemnda i region 7 har blant annet prioritert ekstraordinære uttak av jerv i Ballangen i vinter. Det aktuelle området er utenfor forvaltningsområde for jerv, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Bestandssituasjon for jerv og overvåking

I rovviltregion 7 er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv. Året 2021 ble det påvist 8 ynglinger av jerv i region 7, og i de to foregående årene ble det påvist henholdsvis 11 og 12 ynglinger.

Av de 8 ynglingene i 2021 ble det gjennomført 1 uttak av Statens naturoppsyn – i Narvik kommune. Etter ekstraordinære uttak har gjennomsnittlig antall jerveynglinger siste tre år vært 9,6 i regionen.

Til sammen 8 jerver er belastet lisensfellingskvoten for region 7 i perioden 2021/2022.

Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Det ble utbetalt erstatning for 147 sau og lam som tapt til jerv i Narvik kommune i 2021. Det representerte 50 % av alle tap av sau og lam til rovvilt i kommunen. Frostisen reinbeitedistrikt fikk utbetalt erstatning for tap av 48 tamrein til jerv i reinbeitesesongen 2019/2020. Oversikt over tap av tamrein i reindriftsåret 2020/2021 er så langt ikke tilgjengelig.

I det aktuelle området for uttak av jerv har det vært påvist flere jerveskader de siste årene. Fra 1. juni 2021 og fram til oktober er det påvist 14 tap av sau og lam til jerv på Håfjell-halvøya i Narvik kommune. Det er også påvist flere tap av sau og av tamrein i Ballangen i 2020. Skadepotensialet på beitedyr er vurdert som stort.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikke har vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensialet overfor beitenæringen i dette området i region 7. Etter skadefelling av ei jervetispe i februar er det fortsatt forekomst av jerv innenfor området. Skadehistorikk og skadepotensiale for sau er gitt avgjørende vekt i vurderingen. Bestandssituasjonen for jerv, nemndene sin prioritering av aktuelle områder for uttak, samt geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan er andre moment som direktoratet har vektlagt. Miljødirektoratet har hatt dialog med rovviltnemnda om saken.

Direktoratet vurderer at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn ekstraordinært uttak av jerv vinteren/våren 2021. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Konklusjon

Ut fra vurderingene over og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, forlenger direktoratet etter eget tiltak beslutning om forsøk på felling av inntil 1 jerv innenfor et nærmere avgrenset område i Narvik kommune.

Følgende vilkår gjelder for iverksetting av felling:

1. Fellingsområde og antall:

Totalt kan det felles inntil 1 jerv innenfor Håfjell-halvøya i Narvik kommune nordvest for E6.

2. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket skal gjennomføres i tråd med Instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt. Før ev. avliving skal jerv bedøves med medikamenter for å avklare om det aktuelle dyret er lakterende tisper.

3. Beslutningen gjelder fra 8. mars til og med 29. mars 2022.

4. Dersom yngling påvises i området hvor forsøk på felling av enkeltdyr pågår, skal direktoratet varsles for å gjøre en vurdering av om tillatelse til felling av enkeltdyr skal endres til uttak og avliving av årsunge(r) og ev. mordyr fra ynglehi.

5. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen til felling.

Et slikt uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningslovens bestemmelser om klageadgang kommer ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Dette brevet sendes til rovviltnemnda i region 7, Statsforvalteren i Nordland, Narvik kommune, aktuelt politidistrikt, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Landbruksdirektoratet og Mattilsynet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

Statens naturoppsyn

Postboks 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM

Vedlegg

1 Grunnlag for felling av jerv 2021- 2022

Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2021/2022

1. Bakgrunn

Alle partiene på Stortinget inngikk i 2011 et rovviltforlik¹ som gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige kull av jerv med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene². (Se tabell 1.) De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte jerveområder og prioriterte beiteområder.

Det går fram av rovviltforliket at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden, og at ekstraordinære uttak av valpekull av jerv over tid skal reduseres til et minimum. Med ekstraordinære uttak mener vi våre vedtak eller beslutninger om å felle jerv, som Statens naturoppsyn gjennomfører i tråd med fellingsinstruksen.

[Naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) utgjør de juridiske rammene for vedtakene våre om skadefelling (Lovdata.no). [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene våre.

2. Miljødirektoratets vurdering av skadesituasjonen

Jerven er fredet etter naturmangfoldloven. Unntaksbestemmelsene i lovens § 18 første ledd b) gjør det likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. De to generelle vilkårene for en fellingstillatelse, er at den ikke er til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet konstaterer at lisensfelling som virkemiddel for å redusere skader av jerv i enkelte områder ikke har gitt resultatene vi ønsker. Vi vurderer det derfor som nødvendig å gjennomføre ekstraordinære uttak i løpet av vinteren og våren 2021/2022. Disse blir primært gjennomført i prioriterte beiteområder som i langvarig tid har hatt skader på sau og/eller tamrein.

---

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

Vi legger følgende til grunn for vurderingene våre: føringene i de regionale forvaltningsplanene og den differensierte forvaltningen av jerv; vurderinger av bestandstall og fellingene av jerv de siste årene (se punkt 4); skadehistorikken/skadepotensialet i de ulike områdene (se punkt 5).

Prioriteringene kan endres etter hvert på bakgrunn av resultater fra den pågående lisensfellingene av jerv og det pågående overvåkingsarbeidet.

3. Om overvåkingen av jerv i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp rovviltpolitikken.

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av jerv. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Som en del av arbeidet med ett, felles overvåkningsprogram for rovvilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av jerv i Norge er 1. oktober hvert år.

4. Bestandssituasjonen for jerv 2021

Fellesrapporten "Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 3-2021" ([Mattisson et al. 2021](#)) gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i Skandinavia, fordelt mellom Norge og Sverige. Den gir også et bestandsestimert basert på registreringene av kull i begge landene.

Det ble i 2021 påvist 160 valpekull av jerv: 100 i Sverige og 60 i Norge. Den skandinaviske jervebestanden i 2021 beregnes til 1 023 jerv som er ett år eller eldre. Den norske delen av bestanden teller 386 individer og er omtrent uendret fra i fjor, mens estimatet på 637 individer i den svenske delen av bestanden er sju prosent lavere enn i fjor.

[NINA-rapport 2031](#) gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i hver region, og for hele landet. I årene 2019-2021 ble det registrert henholdsvis 62, 63 og 60 kull på landsbasis.

Basert på antall ynglinger i perioden 2019-2021 er bestanden av jerv i Norge estimert til 386 voksne individer tidlig på våren 2021 før årets unger fødes (tabell 1).

Vi konstaterer at tallet på kull er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull av jerv, når vi ser på bruttotall kull. Av de 60 registrerte kullene i 2021 ble det gjennomført hiuttak i åtte tilfeller, slik at netto tall før beitesesongen 2021 var 52 kull. I tillegg til hiuttak av 19 valper, ble det felt 10 jerver på skadefelling i perioden 10. september 2020 til 9. september 2021.

Vi har omfattende kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og predasjon, skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen har god oversikt over den samlede belastning.

Tabell 1 (hentet fra NINA Rapport 2031). Antall registrerte ynglinger i perioden 2019-2021 og et bestandsestimat på antall jerv ett år og eldre i Norge. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Rovviltforskriften § 4.](#)

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2019	2020	2021	Gjennomsnitt	Antall jerv
Region 1	-	0	0	0	0	-
Region 2	-	0	0	0	0	-
Region 3	4	8	8	8	7,7	48
Region 4	-	0	0	0	0	-
Region 5	5	12	8	18	13	81,5
Region 6	10	18	17	17	17,3	108,6
Region 7	10	11	12	8	10,3	64,7
Region 8*	10 (3)	13 (5)	18 (7)	9(5)	13,3	83,5
Sum	39	62	63	60	62	386,4

* tallene i parentes angir valpekull av jerv i Finnmark fylke. Antall kull inkluderer ev. hiuttak som er gjennomført i perioden.

I den norske lisensfellingsperioden for jerv, 10. september 2020-15. februar 2021, ble det til sammen felt 74 dyr av en samlet kvote på 143 jerv. Av disse ble 12 felt på skadefelling og tre døde av andre grunner, men ble belastet lisensfellingskvoten. Tabell 2 viser det samlede antallet felte dyr i perioden 10. september 2020-9. september 2021. Det har hittil i liten grad blitt åpnet for lisensfelling av jerv i Sverige, men årlig skjer det enkelte tilfeller av skadefelling. I tilsvarende periode ble det registrert 17 døde jerver, de fleste felt på skadefelling, i Sverige.

Tabell 2. Kvoter og felte jerv i Norge 10. september 2020-9. september 2021. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Rovviltforskriften § 4.](#)

Forvaltningsregion	Kvote lisensfelling	Belastet lisenskvote 10.september 2020- 15.februar 2021	Skadefelling 16. februar - 9. september 2021
Region 1	8	1	0
Region 2	2	0	0
Region 3	12	2	8
Region 4	0	0	0
Region 5	30	24	6
Region 6	32	21	9
Region 7	19	14	0*
Region 8	40	12	3
Totalt	143	74	26

* To valper (hunner) ble felt av dyrevelferdsmessige grunner

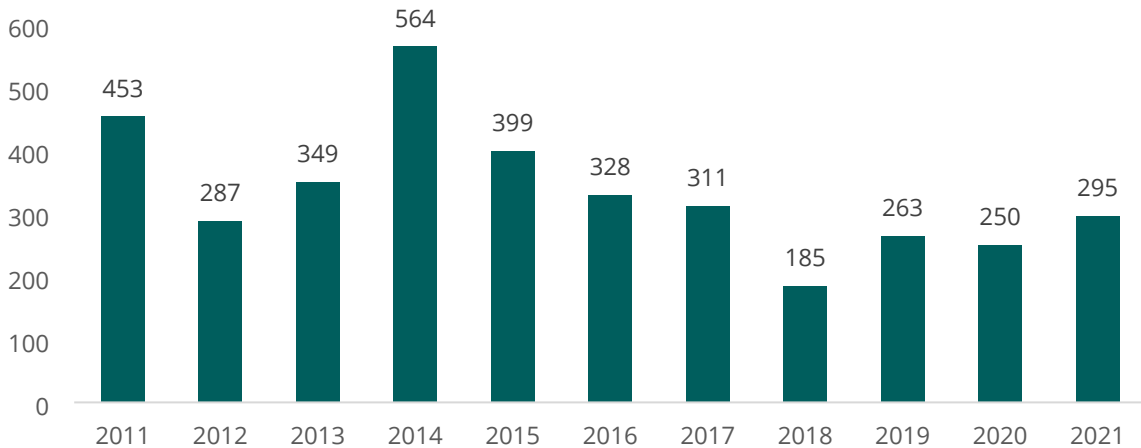
5. Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og inngår som del av grunnlaget for å utbetale erstatning for tapte dyr til rovvilt.

Tallene for påviste tap av sau til jerv siste ti årene (Fig. 1) viser at skadene i beitesesongen 2021 var relativt lavt for landet sett under ett. 2014 representerte et toppår i dokumenterte skader av jerv på sau, men dette har minsket de siste årene. Andelen jerveskader av de samlede påviste rovviltskadene på sau og lam har i snitt ligget på rundt 20 %.

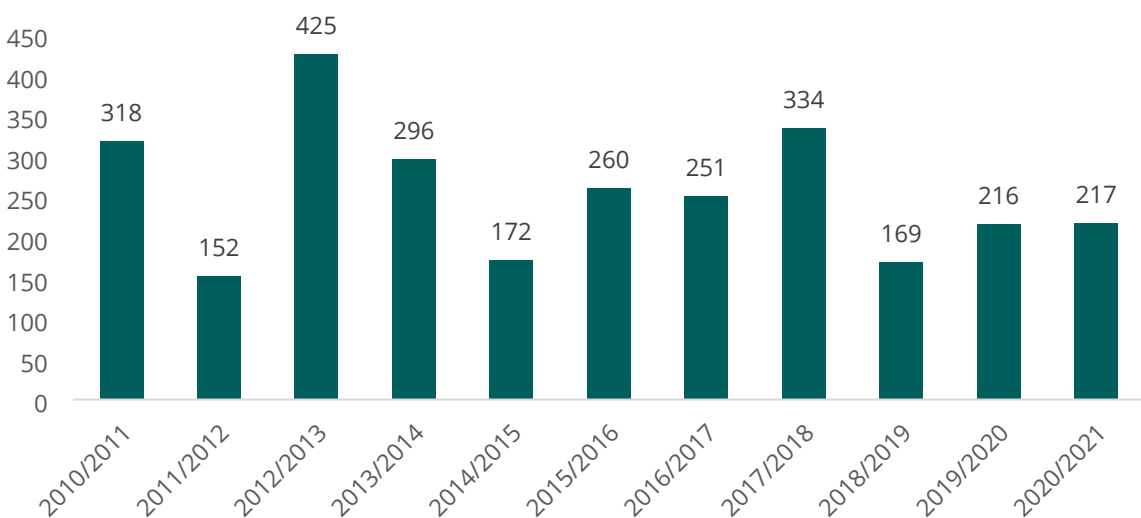
Dokumenterte jerveskader sau

Figur 1. Påviste skader på sau forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge perioden 2011-2021. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr. 2021-tallene omfatter skade fram til 29. november 2021.

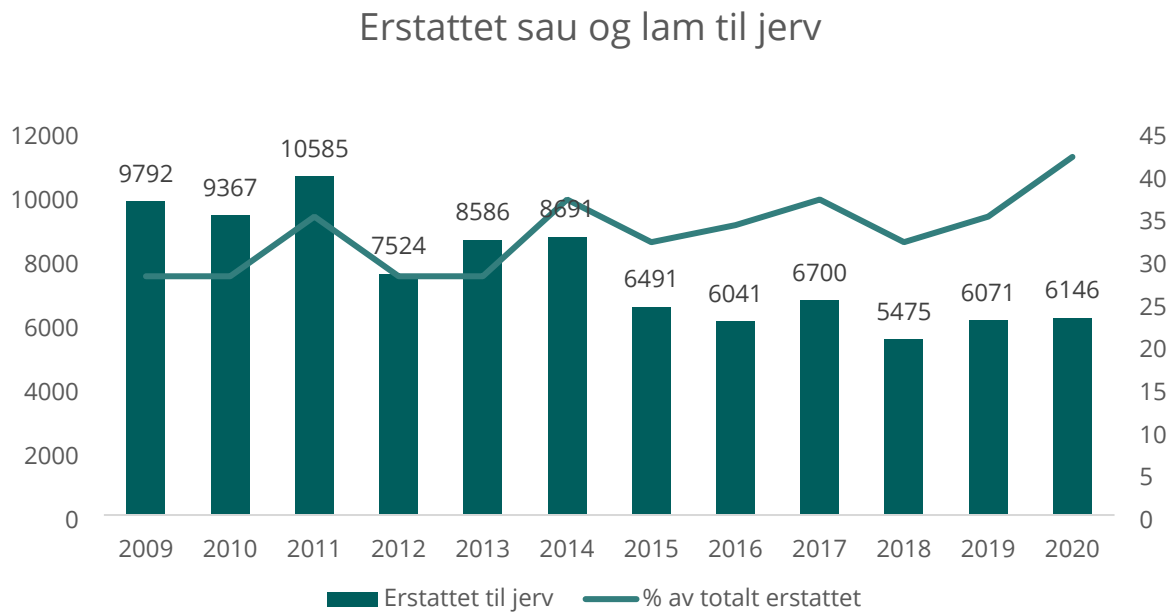
Beitesesongen 2012/2013 representerte et toppår for påviste skader av jerv på tamrein, mens de siste årene har vært på rundt gjennomsnittet for 10-års perioden. Jerv var i 2019/2020 årsaken til 29 % av alle de påviste tapene av tamrein til rovvilt.

Dokumenterte jerveskader tamrein

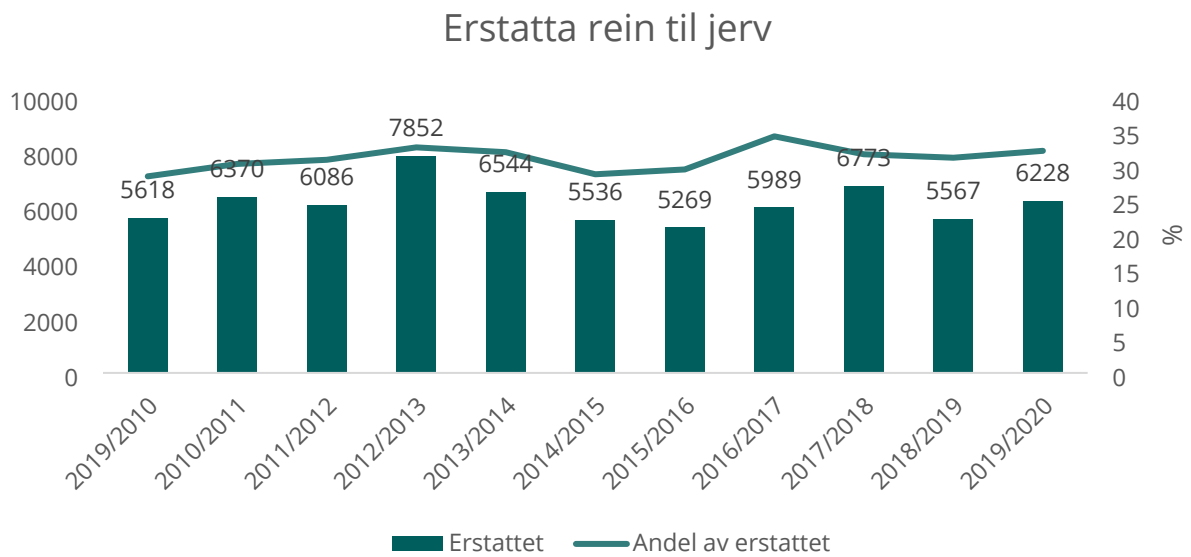
Figur 2. Påviste skader på tamrein forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge reindriftsårene 2010/2011-2020/2021. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr.

Utbetalte erstatninger for sau og lam til jerv har gått ned de siste ti årene (Fig. 3), mens andelen jerveskader av den samlede erstatningen til rovvilt har vært svakt stigende. For beitesesongen 2020 ble det utbetalt erstatning for 6 146 sau og lam som tapt til jerv, noe som utgjør 42 % av den samlede rovvilterstatningen. Tallene for utbetalt erstatning for året 2021 er ikke klargjort.

Figur 3. Sau og lam erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen jerv av samlet erstatning av sau og lam til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2009-2020.

Andelen tamrein erstattet som tapt til jerv har vært relativt konstant de siste ti årene (Fig. 4). For reindriftsåret 2019/2020 ble det erstattet 6 228 tamrein som tapt til jerv, noe som utgjør 32 % av den samlede rovvilterstatningen for tamrein. Tallene for utbetalt erstatning tamrein for året 2020/2021 er ikke klargjort.

Figur 4. Tamrein erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen jerv av samlet erstatning av tamrein til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2009/2010-2019/2020.